

Jaarstukken AGV 2015

Goedgekeurd door het DB in de vergadering van 19 april 2016

Vastgesteld in de vergadering van het AB van 29 juni 2016

INHOUD

0.	Voorwoord	3
1.	Inleiding en leeswijzer	4
2.	Beleidsontwikkeling en -beïnvloeding	5
3.	Samenvatting	
3.1.	Programma's	13
3.2.	Uitkomsten jaarrekening 2015	15
3.3.	Kerngegevens	19
4.	Jaarverslag 2015	
4.1.	Algemeen	20
4.1.1	Programma 1: Veiligheid	21
4.1.2	Programma 2: Schoon water	27
4.1.3	Programma 3: Voldoende water	37
4.1.4	Programma 4: Maatschappelijke neventaken	43
4.1.5	Programma 5: Draagvlak	46
4.1.6	Programma 6: Algemeen	49
4.1.7	Programma 7: Duurzaamheid	52
4.2	Paragrafen	54
4.2.1	Ontwikkelingen sinds het vorig begrotingsjaar	54
4.2.2	Incidentele baten en lasten	59
4.2.3	Onttrekkingen aan bestemmingsreserves en voorzieningen	59
4.2.4	Waterschapsbelastingen	59
4.2.5	Vermogensbeheer	60
4.2.6	Financiering	63
4.2.7	Verbonden partijen	67
4.2.8	EMU-saldo	69
4.2.9	Wet Normering Topinkomens	70
5.	Jaarrekening 2015	
5.1	Exploitatierekening naar programma's	71
5.2	Exploitatierekening naar beleidsvelden/beleidsproducten	72
5.3	Exploitatierekening naar kostendragers	73
5.4	Exploitatierekening naar kosten- en opbrengstensoorten	75
5.5	Balans en toelichting	84
5.5.1	Balans	84
5.5.2	Toelichting op de balans	86
5.6	Waardering, activering en afschrijven	96
5.7	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	98

BIJLAGEN

1. Staat van immateriële vaste activa
2. Staat van materiële vaste activa
3. Staat van financiële vaste activa
4. Staat van reserves en voorzieningen
5. Staat van vaste schulden
6. Staat van personeelslasten
7. Berekening rente-omslagpercentage
8. Kredietstaat
- 9a. Kostenverdeelstaat
- 9b. Netto kosten per beleidsproduct
10. Realisatie oninbare vorderingen
11. Opbrengst Belastingheffingen

VOORWOORD

2015: met nieuwe wind in de zeilen gaan we volle kracht vooruit

Het jaar 2015 was in veel opzichten een uniek jaar. De Nederlandse economie herstelde zich, maar de terreurdreiging kwam dichterbij en een vluchtelingencrisis ontvouwde zich voor onze ogen.

In een wereld om ons heen, die sneller dan ooit aan het veranderen is, is op 26 maart 2015 een nieuw waterschapsbestuur Amstel, Gooi en Vecht aangetreden. Dit bestuur – in vele opzichten veranderd – heeft voortvarend zijn koers bepaald. Het bestuursakkoord 'Waterbewust' is enthousiast ontvangen.

Meer waterbewustzijn zal leiden tot nieuwe kansen en waardencreatie voor inwoners, agrariërs, bedrijven en recreanten.

Deze bestuursperiode gaan we zorgen dat de waarden van het water en het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht beter bekend raken bij inwoners en de gebruikers van ons water.

Het waterschapsbestuur van de periode 2009-2015 heeft ons een goede uitgangspositie gegeven om de ingezette koers te vervolgen.

De sanering van de Vecht is in maart 2015 feestelijk opgeleverd. Voortbouwend op de inzet van de afgelopen periode, hebben we in oktober 2015 een nieuw waterbeheerplan 2016 – 2021 vastgesteld.

Met veel inzet van de Waternetmedewerkers en in samenwerking met onze partners in de regio zijn ook op andere terreinen mooie prestaties geleverd en stevige resultaten neergezet, waar we met recht trots op kunnen zijn.

Het jaar 2015 hebben we ook met een mooi, positief financieel resultaat van ruim € 1,1 miljoen kunnen afronden.

Het Dagelijks bestuur bedankt alle betrokkenen voor hun bijdrage aan dit mooie resultaat.

Namens het Dagelijks bestuur,

Ariane Hoog
Portefeuillehouder financiën

1. Inleiding en leeswijzer

Hierbij bieden wij u ter vaststelling aan de jaarstukken 2015 van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht.

Verslaggeving

Vanuit de verslaggevingsregels is het verplicht zowel een presentatie naar programma's, naar beleidsproducten, naar kostendragers en naar kosten- en opbrengstsoorten op te nemen. Omdat de toelichtingen elkaar deels overlappen is het onvermijdelijk, dat op een aantal plekken in dit jaarverslag dezelfde onderwerpen aan de orde komen.

Tenzij anders vermeld zijn alle over- en onderschrijdingen incidenteel.

Het voorliggende jaarverslag is het verantwoordingsverslag welke qua opzet overeenkomsten vertoont met de begroting 2015. Conform de Waterschapwet is het jaarverslag 2015 een spiegel van de begroting.

De uitwerking van het Bestuursakkoord 2015-2019 heeft zijn beslag gekregen in de begroting 2016. Daar waar voortgang is geboekt of ontwikkelingen zijn met betrekking tot het Bestuursakkoord is hierover in de paragraaf 'ontwikkelingen sinds het begrotingsjaar' (§ 4.2.1) gerapporteerd. In de bestuursrapportages 2016 en het jaarverslag 2016 zal nader worden ingegaan op de resultaten uit het Bestuursakkoord.

Het jaarverslag 2015 is gebaseerd op het oude Waterbeheerplan 2010-2015 hierdoor wordt nog over de oude indicatoren gerapporteerd.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat een overzicht van beleidsontwikkeling en beleidsbeïnvloeding. In hoofdstuk 3 wordt een samenvatting gegeven van de programma's en de uitkomsten van de jaarrekening.

Hoofdstuk 4 bevat het jaarverslag met de programmaverantwoording. Bij elk programma worden een omschrijving, de doelstellingen, de beoogde effecten en eventueel indicatoren weergegeven (welke uit de begroting 2015 zijn overgenomen). Vervolgens volgt een toelichting op de bereikte doelstellingen en effecten uit het programma.

Ten slotte komt in dit hoofdstuk een uitwerking van de (wettelijk) verplichte paragrafen aan bod.

De toelichting op de jaarrekening staat in hoofdstuk 5. Deze bestaat conform het Waterschapsbesluit uit de exploitatierekeningen naar programma's, naar kostendragers en naar kosten- en opbrengstsoorten. Tot slot wordt de opgenomen balans toegelicht. Aan het jaarverslag is een aantal bijlagen gekoppeld voor nader inzicht.

2. Beleidsontwikkeling en beleidsbeïnvloeding 2015

Bestuurlijke ontwikkelingen

Waterschapsverkiezingen

Op 18 maart 2015 vonden de Waterschapsverkiezingen gezamenlijk plaats met de Provinciale Statenverkiezingen. Daaraan voorafgaand hebben de afzonderlijke fracties en de organisatie de inwoners van het gebied opgeroepen om naar de stembus te komen.

De in 2014 uitgedachte campagne met opkomstbevordering als doel, ging op 11 februari 2015 van start. Via traditionele en nieuwe media, abri posters en free-publicity is de verkiezingsdatum onder de aandacht gebracht. Op 19 maart in de ochtend kon tijdens een ontbijtsessie een voorlopige uitslag worden bekend gemaakt. Op maandag 23 maart 2015 volgde de definitieve uitslag:

<u>Partij</u>	<u>Aantal stemmen</u>
VVD	75.752
PvdA	69.382
Water Natuurlijk	62.765
Partij voor de Dieren	44.188
CDA	42.556
De Groenen	23.604
50plus	18.400
Socialistische Waterschapsvereniging	15.225

In juni 2015 ontving het waterschap de rekening van het ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M) van bijna € 1,9 miljoen voor de organisatie van de verkiezingen door de gemeenten. Een bijdrage van € 1,86 per stemgerechtigde inwoner van het AGV-gebied. Zoals afgesproken is dit een eenmalige bijdrage.

De ervaringen met het organiseren van dubbele verkiezingen is positief. Met name voor de gemeenten is het op de dag van de verkiezingen zelf hard werken, de uitslag was pas in de vroege ochtend van de volgende dag beschikbaar.

De relatief hoge opkomst van 41,4% is voor een belangrijk deel te danken geweest aan de combinatie van beide verkiezingen. Het totale project is binnen het beschikbare budget van € 2,5 miljoen afgerond.

Bestuursakkoord 2015-2019

Direct na de waterschapsverkiezingen zijn onder bezielende leiding van de burgemeester van Huizen, de heer F. Hartog, de coalitie-onderhandelingen gestart. Op 23 april 2015 heeft het Algemeen bestuur het nieuw gesloten coalitieakkoord tussen de partijen VVD, PvdA, WaterNatuurlijk, CDA de fractie ongebouwd, besproken. In dit coalitieakkoord zijn de ambities neergelegd, voor de bestuursperiode 2015-2019.

Het akkoord is enthousiast ontvangen en heeft brede steun gekregen, ook onder de niet-coalitiepartijen, zodat we met recht kunnen spreken van een nieuw bestuursakkoord.

'Waterbewust' staat centraal in deze bestuursperiode. Meer waterbewustzijn zal leiden tot nieuwe kansen en waardencreatie voor inwoners, agrariërs, bedrijven en recreanten.

Ook wil AGV de verbinding tussen stad en land verder versterken. De stad en het platteland zijn geen gescheiden werelden in ons gebied, maar zijn twee onmisbare karakteristieken van dezelfde duurzame samenleving. En water is hier het verbindende element. AGV opereert vanuit de kernwaarden: veilig, schoon, mooi, zuinig en bedrijvig.

Nieuw Waterbeheerplan (WBP) 2016-2021

Met het Waterbeheerplan 2016-2021 is vastgelegd hoe AGV invulling geeft aan de zorg voor haar kerntaken. Het plan verwoordt wat het waterschap op de lange termijn gerealiseerd wil hebben en wat het waterschap gaat doen om deze doelen te bereiken. Het Waterbeheerplan 2016-2021 bouwt voort op het plan voor de periode 2010-2015 en houdt tegelijk rekening met nieuwe ontwikkelingen.

Het waterbeheer van het waterschap raakt aan veel belangen van mede-overheden en belangenorganisaties op het gebied van onder meer landbouw, natuur, scheepvaart, ruimtelijke ordening, veiligheid en recreatie. Het waterbeheerplan is daarom samen met de partners opgesteld. Tijdens een drietal bestuurlijke conferenties is AGV de dialoog met de bestuurlijke partners aangegaan. Het Waterbeheerplan 2016-2021 is op 8 oktober 2015 vastgesteld door het AB. Het betreft een volledige printbare versie van het WBP, een (printbare) samenvatting en een interactieve versie.

Deltaprogramma

In 2015 is begonnen met de uitvoering van de deltabeslissingen die zijn verankerd in het Tweede Nationale Waterplan (NWP2). AGV participeert in het Deltaprogramma Veiligheid, Zoetwater, IJsselmeergebied en Ruimtelijke Adaptatie en heeft een bijdrage geleverd aan het Deltaprogramma 2016.

Binnen het Programma Dijkversterking Centraal Holland wordt bepaald wat de toekomstige status wordt van de huidige primaire waterkeringen langs het Amsterdam Rijnkanaal (ARK) en Noordzeekanaal (NZK) wanneer de nieuwe (strengere) normen voor de Lekdijk worden geïmplementeerd.

Het Deltaprogramma Zoetwater richt zich op de invulling van het voorzieningenniveau en het gezamenlijk met andere waterbeheerders optimaliseren van het operationeel beheer. AGV is een aantal pilots gestart om invulling te geven aan het voorzieningenniveau in watergebiedsplannen. En in Slim Watermanagement ARK-NZK wordt de optimalisering van het operationeel beheer uitgewerkt. In september 2015 heeft AGV de Bestuursovereenkomst zoetwaterregio West-Nederland ondertekend waarin de samenwerking in de verdere uitvoering in West-Nederland is bekrachtigd.

In het Deltaprogramma IJsselmeergebied wordt gewerkt aan een nieuw peilbesluit en operationalisering van het flexibel peil. De samenwerking in de regio is bekrachtigd in het Pact van het IJsselmeergebied dat AGV mede heeft ondertekend.

In april 2015 hebben de dijkgraaf van AGV en de wethouder Water van de gemeente Amsterdam de Deltacommissaris ontvangen om de uitvoering van de Deltastrategie Regio Amsterdam te bespreken. De Deltacommissaris is daarbij rondgeleid in Betondorp en Westpoort. Getoond is hoe de regio Amsterdam met de programma's Amsterdam Rainproof en Waterbestendig Westpoort invulling geeft aan het klimaatbestendig en waterrobuust maken van de stad conform de intentieverklaring ruimtelijke adaptatie die de gemeente Amsterdam en het waterschap in 2014 mede hebben ondertekend. Beide programma's zijn nationale voorbeeldprojecten op het gebied van ruimtelijke adaptatie die daarom ook mede gefinancierd worden uit het Deltafonds. Amsterdam Rainproof richt zich op het voorkomen van wateroverlast als gevolg van intensieve regenbuien. In Waterbestendig Westpoort ligt de focus op overstromingsrisico's en adaptatiestrategieën voor kwetsbare en vitale functies. Ervaringen uit beide programma's, onder andere op het gebied van het betrekken van burgers en andere belanghebbende partijen, worden gedeeld met andere waterbeheerders, gemeenten en internationale partners.

Crisisbeheersing

In 2015 is de implementatie van Netcentrisch werken in de crisisorganisatie uitgevoerd. Netcentrisch werken heeft tot doel de crisisbesluitvorming te laten plaatsvinden op basis van een actueel en consistent beeld van de situatie. Om deze werkwijze succesvol in te voeren is het informatieproces in de crisisorganisatie beschreven, is de rol van informatiecoördinator (ICO) geïntroduceerd in de crisisorganisatie, zijn circa 150 medewerkers in de crisisorganisatie opgeleid, getraind en geoefend. Daarnaast is een overeenkomst gesloten met het Instituut Fysieke Veiligheid voor het gebruik van LCMS-Water als ondersteunend systeem.

Uit de evaluatie van de go live-oefeningen van 10 en 11 november 2015 blijkt dat AGV/Waternet klaar is om de netcentrische werkwijze te gaan gebruiken bij de bestrijding van daadwerkelijke incidenten. Met ingang van 4 januari 2016 is de netcentrische werkwijze operationeel. In 2016 zal de werkwijze verder worden doorontwikkeld, waarbij aanbevelingen uit de evaluatie worden meegenomen.

Begin 2015 heeft de dijkgraaf aandacht gevraagd voor watergerelateerde incidenten in de besturen van de veiligheidsregio's Amsterdam-Amstelland en Gooi en Vechtstreek. Dit heeft geleid tot verankering van water als thema in de beleidsplannen van deze veiligheidsregio's en de afspraak om in 2016 met elk van deze regio's een gezamenlijke bestuurlijke crisisoefening te houden op het overstromingsrisico.

Vervolgtraject wetsvoorstel Omgevingswet

Het wetsvoorstel beoogt een omvangrijke herziening van de wet- en regelgeving op de terreinen van milieu, ruimtelijke ordening en water. Doel van de wet is een eenvoudiger, transparanter en beter wettelijk stelsel. Er komen minder regels, minder procedures en meer ruimte voor een lokale eigen afweging.

Op woensdag 1 juli 2015 heeft de Tweede Kamer met ruime meerderheid ingestemd met de Omgevingswet en het wetsvoorstel is ter behandeling doorgestuurd naar de Eerste Kamer. Het Kabinet gaat een en ander nog in uitvoerings- en invoeringsregelgeving verder uitwerken. Via de Unie wordt een vinger aan de pols gehouden en is AGV bij de totstandkoming van deze uitvoeringsregelgeving betrokken.

Samenwerking in de afvalwaterketen en Bestuursakkoord Water

In het Bestuursakkoord Water (BAW) is vastgelegd dat de gemeenten, waterschappen en drinkwater bedrijven gezamenlijk in de waterketen een doelmatigheidswinst van € 450 miljoen per jaar realiseren in 2020 ten opzichte van 2010.

AGV werkt in nauwe samenwerking met de 18 inliggende gemeenten aan business cases, die de basis zijn om te komen tot de besparing van de kosten, het verhogen van de kwaliteit en het verminderen van de kwetsbaarheid.

In 2015 is de aanbesteding gereed gekomen voor een regionaal grondwatermeetnet. Door deze gezamenlijke realisatie van dit meetnet wordt vanaf de zomer 2016 op professionele wijze voor een (gemeente) grensoverschrijdend gebied een dekkend beeld van het grondwater verkregen. Deze aanpak heeft een efficiëntievoordeel op kwetsbaarheid, kwaliteit en zeker ook op kostenniveau opgeleverd. Door de gezamenlijke voorbereiding en aanbesteding is sprake van 'vermeden kosten', conform BAW. Deze 'vermeden kosten' belopen over een periode van 10 jaar circa € 1 miljoen.

Verder is in 2015 een regionaal generiek deel opgesteld als handvat voor het Gemeentelijk Rioleringsplan. Ook zijn twee optimalisatiestudies afvalwatersysteem uitgewerkt.

Er is een start gemaakt met een project over beheer en onderhoud van oppervlaktewater, een en ander in relatie tot het afvalwatersysteem. Tenslotte is in het bestuurlijk overleg van december 2015 een verbeterde procedure afgesproken om de samenwerking verder te versterken.

Advies Adviescommissie Water over geborgde zetels

De Adviescommissie Water (AcW) heeft op 3 juli 2015 advies uitgebracht aan minister Schultz van Haegen over het waterschapsbestuur. De minister heeft deze adviescommissie gevraagd om een advies uit te brengen dat dient als input voor de door haar toegezegde evaluatie van de systematiek van samenstelling van het waterschapsbestuur. Haar hoofdvraag betrof het principe 'belang-betaling-zeggenschap'.

De commissie acht dat principe nog steeds een valide, ordenend principe voor de samenstelling van het waterschapsbestuur. Dat past goed bij het functionele karakter van de waterschappen. De AcW adviseert de geborgde zetels te behouden, landbouw, natuur en bedrijven ieder twee zetels in elk waterschap te geven, en nu niets te wijzigen aan de verkiezingssystematiek van het waterschap. In het advies worden deze aanbevelingen toegelicht en onderbouwd.

Economische ontwikkelingen

Bezuinigingen Overheid

De bezuinigingen van de overheid zijn voor de watersector verankerd in het Bestuursakkoord Water (BAW), waar Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven afspraken hebben gemaakt om Nederland, met minder kosten en bestuurlijke drukte, de komende jaren droog en veilig te houden. Het BAW zet in op een doelmatigheidswinst die in totaal oploopt tot € 750 miljoen per jaar in 2020 ten opzichte van 2010.

Via aanpassing van de Waterwet en de Waterschapswet is landelijk invulling gegeven aan de € 200 miljoen lastenverschuiving uit het Bestuursakkoord Water op het onderdeel Waterveiligheid. Per 1 januari 2011 is de uitvoering van de beheersing van muskus- en beverratten van de provincies overgedragen aan de waterschappen. Het Rijk heeft hiervoor het Provinciefonds met € 19 miljoen gekort. Daarnaast dragen de waterschappen financieel € 181 miljoen bij aan het HWBP. Voor AGV zijn de kosten van de muskusrattenbeheersing toegenomen met € 1,7 miljoen. De jaarlijkse bijdrage in het HWBP is € 15,9 miljoen per jaar. In 2014 is de aanpassing van de Waterwet van kracht, waarmee het nieuwe Hoogwaterbeschermingsprogramma (nHWBP) wordt toegevoegd. Daarin wordt ook de eigen bijdrage van de betreffende waterschappen aan eigen projecten binnen het nHWBP van 10% geregeld en is ook sprake van indexering van de bijdragen vanaf 2016.

Binnen de totale doelmatigheidswinst van € 750 miljoen heeft € 450 miljoen betrekking op een doelmatigheidswinst die gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven gezamenlijk in de waterketen moeten realiseren. Voor dit bestuursakkoord hebben de resultaten van Waternet model gestaan en als voorbeeld gediend om te bepalen welke doelmatigheidswinst landelijk realiseerbaar zou zijn. Door de integrale werkwijze vanaf 1997 zijn synergievoordelen via (eerst DWR en vanaf 2006 via) de stichting Waternet al gerealiseerd.

De Visitatiecommissie, onder leiding van oud-minister Karla Peijs heeft de voortgang van de maatregelen uit het BAW in alle regio's geïnventariseerd en beoordeeld, als onderdeel van de interventieladder om de waterketendoelstellingen te bereiken. De conclusie in het op 10 december 2014 gepubliceerde eindrapport is dat de geplande landelijke besparing van € 450 miljoen gaat lukken.

Besparingen Waternet AGV-taken en ontwikkeling tarieven

AGV is zich bewust van de ontwikkelingen in de waterwereld, maar ook van de economische ontwikkelingen. Met name de druk op de nationale koopkrachtontwikkeling vraagt een ingetogen tarievenbeleid. Om dit te realiseren zijn besparingen doorgevoerd, die ook al bij vorige begrotingen zijn afgesproken. Het betreft temporiseren en/of lagere uitgaven van investeringen in rwzi's, watergebiedsplannen en kadereconstructies, lagere slibverwerkingskosten en per saldo lagere exploitatiekosten door de bouw van een struivetverwijderingsinstallatie op de rwzi West te Amsterdam, samen goed voor € 1,3 miljoen.

Daarnaast voert Waternet voorgenomen maatregelen door uit het Meerjarenplan 2012-2016, waarmee een efficiencyverbetering wordt gerealiseerd oplopend tot structureel € 10 miljoen per jaar. Volgens planning komt deze efficiency voor € 2,5 miljoen ten gunste van de tarieven van AGV. Waternet heeft ook in 2015 de geplande besparingen succesvol geëffectueerd.

In 2015 is een besparing van € 250.000 op de taak zuiveren gerealiseerd en € 360.000 op de taak watersysteem.

Over de jaren 2012 tot en met 2015 is inmiddels een besparing van € 3,7 miljoen ten gunste van de AGV-taken gerealiseerd. Dit is € 1,7 miljoen meer dan tot en met 2015 was gepland. Door de maatregelen krimpt de personeelsformatie van Waternet in de periode 2012-2016 met 150 fte.

Met de vastgestelde tarieven voor 2015 kwam de gemiddelde tariefstijging van de waterschapsbelastingen uit op een acceptabel niveau van gemiddeld 2% ten opzichte van 2014. Dit is het gewogen gemiddelde van de zuiveringsheffing, die met 0,4% is gedaald én de watersysteemheffing, die gemiddeld met 4,5% moest toenemen. Laatstgenoemde toename is voor een belangrijk deel toe te schrijven aan de doorgeschoven kosten van de

provincie (muskusrattenbeheer) en de rijksoverheid (HWBP) aan de waterschappen, als onderdeel van het Bestuursakkoord Water.

Vervolg OESO-rapport: toekomstbestendige waterschapsfinanciën

De Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) heeft in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M) en de Unie van Waterschappen de toekomstbestendigheid van het Nederlandse waterbeleid onderzocht. De hoofdconclusie is positief. Het Nederlandse waterbeheer kent een stabiele financiële structuur. Tegen relatief lage kosten zorgen we voor waterveiligheid, waterkwaliteit en voldoende water.

Voor de lange termijn is er een aantal uitdagingen om het bekostigingssysteem duurzaam en toekomstbestendig te maken. De economische prikkels om efficiënt om te gaan met 'te veel', 'te weinig' en 'te vervuild' water zouden in Nederland volgens de OESO versterkt kunnen worden. De OESO waarschuwt dat de toenemende onevenwichtigheid tussen groei- en krimpregio's de financiële houdbaarheid van watermanagement op de lange termijn negatief kan beïnvloeden.

In vervolg op het OESO-rapport heeft minister Schultz van Haegen op 3 juli 2015 aan de Tweede Kamer laten weten dat op basis van het onderzoeksrapport Tauw (over de financiering van het Nederlandse waterbeheer), grote systeemwijzigingen in de financiering van het waterbeheer niet aan de orde zijn.

In samenspraak met de bestuurlijke partners gaat het Rijk binnen het bestaande stelsel kijken waar verbeteringen mogelijk zijn.

Het bestuur van de Unie van Waterschappen heeft in november 2015 een ad hoc-commissie Aanpassing Belastingstelsel waterschappen (CAB) ingesteld en deze commissie is gevraagd, onderzoek te doen naar de houdbaarheid van het belastingstelsel van de waterschappen op de middellange termijn en verbetervoorstellen te formuleren als blijkt dat aanpassingen aan het stelsel wenselijk zijn.

Verder blijkt uit het OESO-rapport dat er bij het publiek een gebrek is aan waterbewustzijn. Weinig mensen weten wat er allemaal bij komt kijken om ons land droog en bewoonbaar te houden, wat er nodig is om goed drinkwater te leveren, wat de overstromingsrisico's zijn en wat je moet doen als de nood aan de man komt.

Samen met waterschappen, gemeenten, provincies, Rijkswaterstaat, drinkwaterbedrijven en het Deltaprogramma onderneemt de minister van I&M acties om de Nederlanders bewuster te laten zijn van de waterrisico's in eigen land. De aanpak moet de betrokkenheid en zelfredzaamheid van Nederlanders vergroten.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Veranderingen ruimtelijke ordening

Water is in het ruimtelijk domein een belangrijke factor. Het jaar 2015 was het jaar van de ruimte met daarin bijzondere aandacht voor water. Het jaar van de ruimte is afgerond met een manifest en verder onderstreept met een pamflet van de Unie van Waterschappen.

De actieve rol van AGV in gebiedsontwikkeling heeft een aansprekende serie projecten gebracht.

In 2015 was er bijzondere aandacht voor Amsterdam Rainproof en Circulair Buiksloterham met onder andere de ondertekening van een manifest.

Ook is de samenwerking met de Stichting Kennis Gebiedsontwikkeling verlengd. Hierin verbindt AGV zich met een partnernetwerk welke zich net als het waterschap bezig houdt met een goede invulling van ruimtelijke ontwikkeling en circulaire economie.

Rainproof

Het nieuwe waterschapsbestuur heeft in 2015 besloten om in 2016 een actievere rol te gaan spelen in het programma Amsterdam Rainproof. Het brede netwerk van het programma biedt kansen voor het vergroten van het waterbewustzijn van stedelingen en het vergroten van de sponsnering van de stad vermindert de druk op het regionale watersysteem en de rwzi.

In 2015 heeft de nadruk gelegen op introductie van Rainproof bij het nieuwe bestuur en verkenning van kansen voor het waterschap. In planadvies namens het waterschap wordt Rainproof steeds vaker vanzelfsprekend meegenomen.

De jeugdbestuurder heeft een actieve rol gespeeld tijdens het evenement Rainproof Rave & Ride op 1 november op de Dam.

In december 2015 is op uitnodiging van AGV een netwerk uit de bouwwereld bij elkaar gekomen om kansen voor versnelling van de doorwerking van Rainproof te bespreken tijdens een vaartocht over het Amsterdam Light Festival.

Waterbestendige stad

Extremen in het klimaat zorgen in de stad voor nieuwe uitdagingen. Oplossingen vragen om brede samenwerking van waterschappen met gemeenten, ondernemers, bewoners en kennisinstituten. Sinds eind 2014 werken 16 waterschappen, waaronder AGV, met de Unie van Waterschappen en de Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA) hieraan onder de naam KlimaatActieve Stad (KAS). In de zoektocht naar het slim opereren als waterschap in de stedelijke omgeving ontwikkelt KAS zich tot een beweging van voorlopers die inzichten delen en gezamenlijk instrumenten laten ontwikkelen.

De dijkgraaf van AGV heeft in september 2015 als keynote spreker van de Gelderse Waterdag de praktijkervaringen van het waterschap over KAS gedeeld met collega bestuurders.

AGV heeft besloten om in de periode 2016-2019 een eigen programma waterbestendige stad te starten, waarin de KAS-activiteiten een plek krijgen. In 2015 zijn de voorbereidingen hiervoor begonnen.

Waterbestendig Westpoort

Gezamenlijk met de partners uit de regio is een startnotitie opgesteld die door alle betrokken directies en besturen is vastgesteld. Het college van burgemeester & wethouders (B&W) heeft besloten dat wethouder Kock eerste aanspreekpunt is voor de gemeente Amsterdam.

De dijkgraaf is portefeuillehouder voor AGV.

In april 2015 is de Deltacommissaris rondgeleid in Westpoort. Gedeputeerde Loggen van de provincie Noord-Holland heeft in september 2015 een werkbezoek afgelegd aan Westpoort. En in november 2015 is gedeputeerde Jansen van de provincie Zuid-Holland over het project geïnformeerd tijdens een werkbezoek aan AGV.

Tijdens de Amsterdam International Waterweek (AIWW) is samen met de gemeente Rotterdam een workshop en excursie georganiseerd over vitale en kwetsbare infrastructuur en meerlaagsveiligheid.

Het project is als voorbeeld opgenomen in de brochure van het Nationaal Waterplan (NWP2) en in het rapport "Aanpassen aan klimaatverandering. Kwetsbaarheden zien, kansen grijpen" van het Planbureau van de Leefomgeving. Ook in het Deltaprogramma 2016 dat in september 2015 aan de Tweede Kamer is aangeboden wordt ruim aandacht besteed aan Waterbestendig Westpoort. In september 2015 is het plan van aanpak voor het vervolgtraject afgerond en is begonnen met de analysefase. Het vervolg wordt onder gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van de betrokken partijen uitgevoerd, elke organisatie is verantwoordelijk voor een of meerdere deelsporen.

In 2015 is als onderdeel van Waterbestendig Westpoort een quickscan uitgevoerd van de waterbestendigheid van de assets van AGV/Waternet in Westpoort en Amsterdam-Zuidoost.

Agrarisch Waterbeheer

In 2014 is gestart met het agrarisch waterbeheer. De agrarische collectieven zijn inmiddels opgericht. Er is intensief contact zodat de collectieven goede offertes kunnen indienen en AGV en de collectieven samen het waterbeheer een stap verder kunnen brengen.

Het traject met provincies, Unie van Waterschappen (UvW) en Interprovinciaal Overleg (IPO) om verschillende plannen waarin POP3 (Plattelandsontwikkelingsprogramma) verankerd moet worden, met elkaar in overeenstemming te brengen, is goed doorlopen.

Het contact zal de komende periode voortgezet worden om POP3 goed te blijven volgen.

Het Groene Hart

Sinds 2015 vertegenwoordigt AGV samen met Rijnland de waterschappen in het Groene Hart in de stuurgroep Groene Hart. In deze stuurgroep wordt gewerkt aan de kernopgaven in het Groene Hart onder het motto: "Ontwikkelen met Groene Hart kwaliteit". Het gaat daarbij om het benutten van kansen voor recreatie & toerisme en water, bodem en gebruik. In de Groene Hart conferentie zijn deze opgaven samen met de stakeholders in het gebied verder uitgewerkt en opgepakt.

Ontwikkelingen duurzaamheid en innovatie*Duurzaamheid*

AGV/Waternet en AEB Amsterdam zijn in de regio belangrijke spelers in de kringlopen voor water, grondstoffen en energie. Op vele plekken zijn er ambities om deze kringlopen verder te sluiten en goed op elkaar te laten aansluiten.

Internationaal, landelijk, regionaal en vanuit de branche-koepels ziet men ook de noodzaak van het sluiten van kringlopen: afval en ook afvalwater zijn grondstoffen voor nieuwe producten. Drinkwater en het watersysteem sluiten hier perfect op aan.

Op de langere termijn kunnen de synergievoordelen tussen AGV/Waternet en AEB groot zijn. De strategische (omgevings-) analyse laat zien dat het perspectief veelbelovend is. Projecten waarbij op dit moment kansen worden gezien, zijn onder andere:

- Bio LNG (vloeibaar biogas);
- Windenergie (samen met het Havenbedrijf op rwzi Amsterdam-West);
- Van biogas naar groengas en pure CO₂.

Innovatie

Waternet heeft een onderzoek en innovatieprogramma om de bedrijfsvoering van AGV/Waternet CO₂-neutraal en klimaatbestendig (duurzaam), smart (doelmatig) en samen met de omgeving en MKB dienstverlenend te maken. In 2015 is gewerkt aan:

- Ideeëngeneratie en -beoordeling om klimaatneutraal te worden;
- Testen van decentrale concepten in de proeftuinen Buiksloterham en De Ceuveld/Cleantechplayground hebben barrières en oplossingsrichtingen op het vlak van techniek, wetgeving en draagvlak in beeld gebracht;
- Pilotprojecten ter verbetering van de bedrijfsvoering (o.a. multidisciplinaire inzet van drones en klimaatbestendige Argonautenstraat);
- Implementatie van onderzoeksresultaten door hergebruik van grondstoffen, biomassa en cellulose;
- Vergroting van het waterbewustzijn door actieve deelname aan de Amsterdam International Waterweek (AIWW) en het programma van Pakhuis de Zwijger.

Daarmee heeft het onderzoeksprogramma bijgedragen aan de zorg voor voldoende water, schoon water, droge voeten en het waterbewustzijn.

Overige ontwikkelingen*Het Waterschapshuis (HWH)*

Het Waterschapshuis is het samenwerkingsorgaan voor waterschappen op het gebied van ICT. In 2015 is het transitieproces afgerond om van Het Waterschapshuis een advies en regie organisatie te maken voor ICT bij waterschappen.

Op dit moment vindt voor het flexibiliseren van de personele bezetting van HWH de overgang plaats van medewerkers van HWH naar de waterschappen. Bij de waterschappen is in brede zin sprake van bezuinigingstaakstellingen die het overnemen van formatie belemmeren. Dit geeft reden tot zorg.

De waterschappen en HWH blijven koersen op een kleine, vaste bezetting voor HWH, die met name gericht is op de goede beheersing van de projectportfolio.

Eind 2015 is de aanzet gegeven voor het opzetten van een meerjarenprogramma. Verwacht wordt dat dit eind eerste kwartaal 2016 afgerond is.

Informatiebeveiliging

In 2015 zijn de beveiligingsrisico's van AGV/Waternet geanalyseerd. Deze risicoanalyse vormt de basis onder een set van maatregelen om de beveiliging naar een hoger plan te tillen en uiteindelijk te laten voldoen aan de ISO-normen 27001 en 27002 voor informatiebeveiliging. Deze maatregelen behelzen onder meer dataclassificatie en het vergroten van het beveiligingsbewustzijn onder de medewerkers van Waternet.

Met ingang van 1 januari 2016 gaat de Meldplicht Datalekken in. Maatregelen en procedures zijn opgesteld om daaraan te kunnen voldoen.

3. Samenvatting

3.1 Programma's

Onderstaand wordt per programma een beeld geschetst van de meest in het oog springende onderwerpen en producten uit 2015. Bij de paragrafen 3.1 tot en met 3.7 wordt hierop nader ingegaan.

Programma 1. Veiligheid

In 2015 is in totaal 20,7 kilometer van het Actieprogramma Waterkeringen gerealiseerd. Medio 2015 zijn de dijkverbeteringen Gein-Noord en -Zuid, Winkeldijk-Oost en de Ringvaartdijk Oost opgeleverd. De Amstelkade in Amstelhoek is in december gereed gekomen.

Het projectplan voor de renovatie van de Ipensloter- en Diemerdammersluis is door het waterschapsbestuur vastgesteld. Ook Gedeputeerde Staten van Noord-Holland hebben als bevoegd gezag het projectplan goedgekeurd.

In het kader van het Dijkenprogramma is 1,2 km aan dijkverbeteringen gerealiseerd. Onder andere de projecten Waterlinie Uithoorn, Prins Bernhardlaan te Mijdsrecht en de Ringdijk Bovenkerkerpolder zijn gereedgekomen.

Diverse dijkverbeteringsplannen zijn door het DB goedgekeurd waaronder Winkeldijk-Noord, Lage Klompweg, Vreelandseweg, Utrechtseweg-de Horn en de Horn- en Kuijerpolder.

Programma 2. Schoon water

De uitvoering van het project saneren Vecht is afgerond. In maart 2015 is de schone Vecht opgeleverd met een speciaal opleveringsfeest langs de Vecht. Het evaluatierapport ligt ter beoordeling bij de provincies Noord-Holland en Utrecht.

De uitvoering van het project Schoonschip is in 2015 succesvol verlopen ondanks het feit dat de aanleg van riolering in sterk verstedelijkt gebied (onder andere in het centrum van Amsterdam) vertragend werkt op het aantal gerealiseerde aansluitingen.

De struvietverwijderingsinstallatie op de rwzi Amsterdam-West is in 2015 opgeleverd en functioneert naar verwachting en heeft een belangrijk bijdrage geleverd aan de hoge score op de energie-efficiency. De in de business case opgenomen besparingen worden gehaald.

De zuiveringsprestatie van de rwzi's voor het totale beheergebied zijn het afgelopen jaar goed tot zeer goed geweest. Alle gestelde (wettelijke) nomen zijn ruimschoots gehaald.

In het kader van de KRW zijn de uitvoering van de herstelmaatregelen in de Ouderkerkerplas, de aanleg van natuurvriendelijke oevers en beschermingsmaatregelen in de Vecht gereed gekomen.

Programma 3. Voldoende water

Eind januari 2015 is de waterberging in de Zuiderlegmeerpolder opgeleverd en geopend. Hiermee is 3,3 hectare waterberging gerealiseerd. Met de uitvoering van een deel van de waterinrichtingsmaatregelen in de polder Bullewijk is nog eens 3,3 hectare wateropgave opgelost. De geplande Nationaal Bestuursakkoord opgave van 6,6 hectare is daarmee gerealiseerd.

De realisatie van het baggerprogramma is uitgekomen op 139,7 kilometer en daarmee is de norm gehaald.

De maatregelen uit het groot onderhoudsplan Noorderpark zijn in 2015 grotendeels afgerond.

Doordat de waterinrichtingsplannen eenvoudiger worden, in grote delen zijn geen peilwijzigingen nodig, is de indicator 'ingesteld conform peilbesluit' op 82% uitgekomen (norm 65%).

In het kader van het programma Technische Systemen is het poldergemaal Kortenhoef gereed gekomen en officieel geopend. Ook is de nieuwbouw van het poldergemaal Dooijersluis nagenoeg afgerond. Er zijn aanpassingen aan het gemaal verricht, waardoor het knelpunt van de vispasseerbaarheid van de pompinstallatie is opgelost.

Programma 4. Maatschappelijke neventaken

Een compromis is bereikt met de provincie Utrecht over de financiering van het vaarwegbeheer. Dit compromis komt er op neer dat afgestapt wordt van een vergoeding op projectbasis. De afspraken met de provincie Utrecht zijn vastgelegd in een overeenkomst. Deze overeenkomst zal in 2016 ter bespreking en vaststelling aan het AB worden voorgelegd.

Op het gebied van Cultuurhistorie en Archeologie is het project 'Landmark Nessersluis' gerealiseerd en feestelijk onthuld. Voor het project 'Watererfgoed in Beeld' is onderzoek gedaan naar 30 watergebonden objecten en is de cultuurhistorische kaart gereed voor intern gebruik. Verder is een bijdrage geleverd aan het 'Magazine Oude Hollandse Waterlinie' van het Erfgoedhuis Zuid-Holland.

Op het vlak van recreatief medegebruik is bijgedragen aan onder andere het opstarten van een focusteam ten behoeve van het 'zwemmen in open Water Amsterdam'.

Programma 5. Draagvlak

In januari 2015 is het nieuwe 'Mijn Belastingen-portaal' in gebruik genomen, waardoor de klant onder andere meer zelf kan regelen.

Dat past ook in het meerjarig programma 'Dienstverlening naar Mobiel'. Dit programma heeft als doelstelling dat in 2018 80% van de in- en uitgaande klantcontacten online en geautomatiseerd wordt afgehandeld.

In december 2014 heeft het Algemeen bestuur bij motie gevraagd om de post oninbaar met 2% terug te dringen. De reductie van de post oninbaar 2015, met 2%, is gehaald. Hiermee is de motie uitgevoerd.

Programma 6. Algemeen

Tijdens de Amsterdam International Waterweek vond de Rainproof Ride plaats. Een fiets-evenement om jongeren bewust te maken wat zij zelf kunnen doen aan wateroverlast. Ook de jeugdbestuurder fietste mee.

In december 2015 presenteerde het waterschap voor het eerst de begroting in één oogopslag. Een grafische bijlage laat zien wat de inkomsten en uitgaven zijn van het waterschap. De bijlage is bedoeld voor inwoners in het AGV-gebied die op de hoogte willen zijn wat er zoal met hun belastinggeld gebeurt.

Het nieuwe AB heeft in december 2015 ingestemd met een nieuw logo voor het waterschap en een endorsed logo met Waternet en de gemeente Amsterdam, om zo het waterschap meer zichtbaar te krijgen.

Programma 7. Duurzaamheid

De indicator duurzaam inkopen is uitgekomen op 100% en daarmee is de norm gehaald.

In december 2015 heeft het AB een krediet ter beschikking gesteld voor het plaatsen van zonnepanelen op de rwzi Horstermeer. Na de installatie wordt de jaarlijkse elektriciteitsbehoefte van de zuivering volledig gedekt door de eigen energieproductie.

In 2015 is een reductie van de uitstoot van broeikasgassen van 60% (t.o.v. 1990) gerealiseerd, hiermee is de doelstelling gehaald.

De struvietinstallatie op de rwzi Amsterdam-West is verder geoptimaliseerd. Een aantal acties is uitgevoerd in het kader van de MeerJarenAfspraak die de waterschappen met het Rijk hebben afgesloten, waaronder diverse efficiencymaatregelen op de rwzi's.

3.2 Uitkomsten jaarrekening 2015

De rekening van baten en lasten komt € 0,4 miljoen voordeliger uit dan was begroot en sluit daarmee op een voordelig saldo van € 1,1 miljoen.

3.2.1 Resultaatbepaling zuiveringsbeheer

Het resultaat op zuiveringsbeheer is € 0,1 miljoen voordeliger dan begroot. Begroot was een positief resultaat van € 0,4 miljoen; het gerealiseerde resultaat over 2015 op zuiveringsbeheer bedraagt € 0,5 miljoen positief. De opbrengsten waren € 78,8 miljoen en zijn € 0,9 miljoen lager dan begroot.

De kosten waren € 78,3 miljoen en zijn € 1,0 miljoen lager geweest dan begroot.

Een analyse van de verschillen:

	x € 1 miljoen
Lagere uitgaven bestuurskosten (o.a. lagere advieskosten, advertentiekosten en bijdragen)	0,25
Vrijval kostenplaatsreserve Waternet	0,45
Hogere kosten voor het transporteren en verwerken van meer slib	-0,20
Lagere kapitaallasten	0,10
Lagere kosten voor de afhandeling van grensoverschrijdend afvalwater vanwege een lager tarief en minder v.e.'s	0,15
Urgente vervangingsinvesteringen zijn gefinancierd uit het toegekende krediet 'Vervangingsinvestering rwzi's 2015/2016'	0,25
Lagere belastingopbrengsten	-0,90
Totaal	0,10

	€ (x 1 miljoen)
Begroting	
Begrote exploitatielasten	79,3
Begrote baten	- 79,7
Geraamd voordelig saldo 2015	0,4

Dit overschot van € 0,4 miljoen werd in de begroting toegevoegd aan de tariefegalisatiereserve zuiveringsheffing.

	€ (x 1 miljoen)
Jaarrekening	
Werkelijke exploitatielasten	78,3
Werkelijke baten	- 78,8
Gerealiseerd positief saldo 2015	0,5

Het verschil tussen begroting en realisatie bedraagt:

	€ (x 1 miljoen)
Begroot <u>voordelig</u> saldo	0,4
Werkelijk <u>voordelig</u> saldo	0,5
Voordelig verschil met de begroting	0,1

3.2.2 Resultaatbepaling watersysteembeheer

Het resultaat op watersysteembeheer is € 0,3 miljoen voordeliger dan begroot. Begroot was een positief resultaat van € 0,3 miljoen; het gerealiseerde resultaat over 2015 op watersysteembeheer bedraagt € 0,6 miljoen positief. De opbrengsten waren € 88,1 miljoen en zijn € 1,2 miljoen lager dan begroot.

De kosten waren € 87,5 miljoen en zijn € 1,5 miljoen lager dan begroot.

Een analyse van de verschillen:

	x € 1 miljoen
Lagere uitgaven bestuurskosten (o.a. lagere advieskosten, advertentiekosten en bijdragen)	0,25
Vrijval kostenplaatsreserve Waternet	0,45
Incidentele opbrengsten (subsidies en verkoop grond)	0,80
Hogere kosten vaarwegbeheer (de provincie Utrecht heeft besloten om geen bijdrage voor bepaalde vaarwegen te verstrekken)	-1,00
Lagere subsidiebijdragen aan recreatieve voorzieningen en cultuurhistorie	0,20
Hogere kapitaallasten	-0,30
Het herstel van de natuurvriendelijke oevers Kromme Mijdrecht is vertraagd en omdat de pilot agrarisch waterbeheer in de opstartfase zit is er minder uitgegeven dan begroot	0,40
Afrekening 2014 ontvangen voor waterakkoord Rijnland	0,20
Per saldo diverse over- en onderschrijdingen	0,50
Lagere belastingopbrengsten	-1,20
Totaal	0,30

	€ (x 1 miljoen)
Begroting	
Begrote exploitatielasten	89,0
Begrote baten	- 89,3
Geraamd voordelig saldo 2015	0,3

Dit overschot van € 0,3 miljoen werd in de begroting toegevoegd aan de tariefegalisatiereserve watersysteemheffing.

	€ (x 1 miljoen)
Jaarrekening	
Werkelijke exploitatielasten	87,5
Werkelijke baten	- 88,1
Gerealiseerd voordelig saldo 2015	0,6

Het verschil tussen begroting en realisatie bedraagt:

	€ (x 1 miljoen)
Begroot <u>voordelig</u> saldo	0,3
Werkelijk <u>voordelig</u> saldo	0,6
Voordelig verschil met de begroting	0,3

3.2.3 Resultaatbestemming 2015

Overeenkomstig het bepaalde in de Nota Financieel Beleid AGV wordt onderstaand de volgende resultaatbepaling voorgesteld.

Voorgesteld wordt het resultaat op de taakuitoefening als volgt te bestemmen:

Zuiveren (positief resultaat € 503.663)

- Een bedrag van € 375.970 gelijk aan het geraamde begrotingsoverschot, conform begroting 2015, te doteren aan de tariefegalisatiereserve zuiveringsheffing;
- Een bedrag van € 127.693 conform de Nota Financieel Beleid AGV, te doteren aan de bestemmingsreserve 'te dekken exploitatiesaldo'.

Watersysteem incl. verontreinigingsheffing (positief resultaat € 632.091)

- Een bedrag van € 348.860 gelijk aan het geraamde begrotingsoverschot, conform begroting 2015, te doteren aan de tariefegalisatiereserve watersysteemheffing;
- Een bedrag van € 283.231 in te zetten voor het versneld afschrijven van de geactiveerde bijdragen aan het Hoogwaterbeschermingsprogramma.

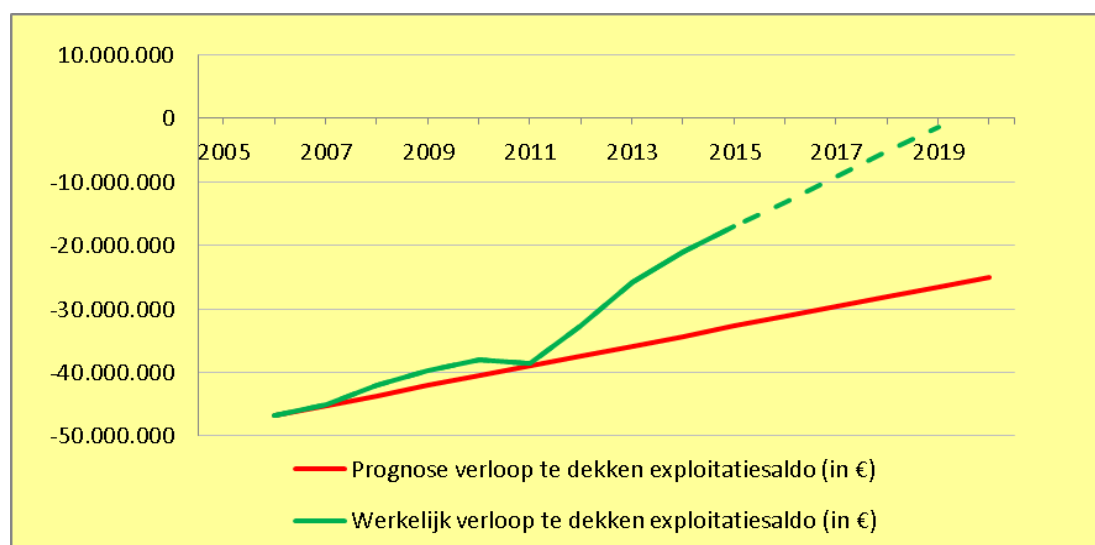
2.3.4 Verloop Eigen vermogen

Het eigen vermogen bedroeg op 1-1-2015 € 216.189 negatief. Rekening houdend met de gerealiseerde onttrekkingen uit en de geplande dotaties aan de reserves en de voorgestelde resultaatbestemming zal op 31-12-2015 het eigen vermogen uitkomen op € 1.151.000 negatief. Dit is een afname ten opzichte van 2014 met € 934.811.

Specificatie mutatie op eigen vermogen in 2015

	€	€
Saldo baten en lasten		1.135.754
Dotatie bestemmingsreserve 'te dekken exploitatiesaldo'	3.933.730	
Onttrekking bestemmingsfonds watersysteemheffing 'saneren Vecht'	-6.034.131	
Onttrekking reserve (resultaatbestemming 2014 t.b.v. versneld afschrijven van het HWBP)	-1.048.300	
Toevoeging aan algemene reserves	1.000.000	
Toevoeging rente aan reserves	78.136	
Totaal toevoegingen en onttrekkingen		- 2.070.565
Per saldo <u>afname</u> eigen vermogen		<u>-934.811</u>

Verloop bestemmingsreserve te dekken exploitatiesaldo

Bovenstaande grafiek geeft het werkelijk verloop weer van de bestemmingsreserve 'te dekken exploitatiesaldo' ten opzichte van de prognose uit 2006. Uit de grafiek blijkt dat het te dekken exploitatie saldo veel eerder wordt ingelopen (2019) dan de oorspronkelijke prognose (2036). Jaarlijks wordt € 3,9 miljoen gedoteerd aan het te dekken exploitatiesaldo (positieve resultaten bij de zuiveringstaak worden ook hiervoor ingezet).

Het te dekken exploitatiesaldo maakt onderdeel uit van het eigen vermogen. Zie voor een nadere toelichting hoofdstuk 5.5.2.3.1 Eigen vermogen.

Structurele posten binnen het eigen vermogen

De omvang van het eigen vermogen wordt voor een belangrijk deel bepaald door een tweetal incidentele posten, te weten het bestemmingsfonds 'saneren Vecht' en de bestemmingsreserve "Te dekken exploitatiesaldo". Beide posten hebben vanwege de specifieke bestemming een beperkte levensduur. Exclusief deze posten resteert de vaste kern van het eigen vermogen dat bestaat uit de tariefegalisatiereserves en de algemene reserves, waarvan laatstgenoemde structureel tot de weerstandscapaciteit wordt gerekend.

Het totaal van deze reserves is per 31-12-2015 € 6.529.965 positief en is met € 851.010 toegenomen ten opzichte van 31-12-2014.

Reserves:	Bedragen in €	
	31-12-2014	31-12-2015
Algemene reserve zuiveringsbeheer	1.947.497	2.450.029
Algemene reserve watersysteembeheer	1.947.497	2.450.029
Tariefegalisatiereserve zuiveringsheffing	309.454	370.395
Tariefegalisatiereserve watersysteemheffing	1.474.507	1.259.512
Totaal	5.678.955	6.529.965

3.3 Kerngegevens 2015

1. Oppervlakte beheergebied	ca. 70.000 ha
waarvan open water	ca. 9.500 ha
2. Aantal gemeenten in beheergebied	20
aantal inwoners	ca. 1,3 miljoen
3. Bestuurssamenstelling:	
<u>AGV</u>	
- Dijkgraaf	
- Algemeen bestuur; 30 zetels	
- categorie ingezetenen	23
- categorie ongebouwd	3
- categorie natuurterreinen	1
- categorie bedrijven	3
- Dagelijks bestuur; 6 leden (inclusief dijkgraaf)*	
- Secretaris-directeur	
4. Personele gegevens:	
- Aantal toegestane formatieplaatsen uitgedrukt in volledige arbeidsplaatsen	1,5
5. Kerngegevens zuiveringsbeheer:	
- Areaal transportleidingen (excl. Amsterdam)	88 km
- Aantal rioolwaterzuiveringsinstallaties	12
- totale capaciteit rioolwaterzuiveringsinstallaties	2.070.000 v.e.
- Slibontwateringsinstallaties (op 3 locaties)	3
- geproduceerd mechanisch ontwaterd slib	94.878 ton
- Investerings (x € 1 miljoen)	10,3
- Exploitatielasten (x € 1 miljoen)	78,3
- Opbrengst zuiveringsheffing (x € 1 miljoen)	78,8
- Verleende kwijtschelding (x € 1 miljoen)	6,6
- Kwijtscheldingspercentage zuiveringsheffing	10,1%
6. Kerngegevens watersysteembeheer:	
- Aantal poldergemalen in beheer	225
- Boezemgemaal Zeeburg	1
- Aantal waterkeringen/sluizen	59
- Areaal primaire waterkeringen (in km)	55
- Areaal regionale waterkeringen (in km)	568
- Areaal niet-regionale waterkeringen (in km)	471
- Investerings (x € 1 miljoen)	34,5
- Exploitatielasten (x € 1 miljoen)	87,5
- Opbrengst watersysteemheffing (x € 1 miljoen)	88,1
inclusief verontreinigingsheffing	
- Verleende kwijtschelding (x € 1 miljoen)	6,7
- Kwijtscheldingspercentage watersysteemheffing	11,5%
- Bijdrage aan het Rijk inzake HWBP (x € 1 miljoen)	15,9
- Taak muskusrattenbeheer (x € 1 miljoen)	1,7

*Uit het Algemeen bestuur zijn 5 leden gekozen die samen met de dijkgraaf het Dagelijks bestuur vormen

4. Jaarverslag 2015

4.1 Algemeen

In overeenstemming met de regelgeving is het jaarverslag opgesteld naar programma's. Voor 2015 komen de programma's overeen met de thema's die opgenomen zijn in de landelijke benchmark 'Waterschapsspiegel'.

Per programma zijn de doelstellingen beschreven, de beoogde effecten en de wijze waarop het halen van die doelstellingen en effecten in 2015 vorm heeft gekregen.

4.1.1

PROGRAMMA 1 : VEILIGHEID

4.1.1.1 OMSCHRIJVING VAN HET PROGRAMMA

Het programma richt zich primair op de veiligheid van burgers door hen te beschermen tegen wateroverlast vanuit hoger gelegen boezemwateren. Veiligheid staat gelijk aan een geaccepteerd risico voor inundatie. De na te streven veiligheid van een waterkering is gebaseerd op risicoafweging en wordt bepaald door de kans op bezwijken en de gevolgschade van het te beschermen gebied. De kwaliteit van de waterkeringen met inliggende kunstwerken is essentieel voor het waarborgen van de veiligheid. Door onder andere groot onderhoud en reconstructie werkzaamheden aan de keringen wordt hieraan invulling gegeven. Daarnaast is het beheersen van de risico's ook mogelijk door vermindering van de gevolgschade door bijvoorbeeld compartimentering van waterlopen of het adequaat reageren op hoogwatersituaties.

In het beheergebied van AGV zijn in totaal circa 1094 km waterkeringen aanwezig. Deze zijn te onderscheiden in de volgende categorieën:

- primaire keringen: 55 km
- regionale keringen: 568 km
- niet-regionale/tertiaire keringen: 471 km

4.1.1.2 DOELSTELLINGEN

AGV stelt de hoogste prioriteit aan het garanderen van voldoende waterstaatkundige veiligheid voor mensen, dieren en goederen. Het Deltaprogramma, het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) en het Kadereconstructieprogramma zullen voor de komende jaren de inspanningen voor dit thema bepalen.

4.1.1.3 BEOOGDE EFFECTEN

De bestaande waterkeringen in overeenstemming met de vastgestelde normen houden, met inachtneming van de belangen op het gebied van landschap, natuur en cultuurhistorie.

De Keur stelt eisen aan gereguleerde aanpassingen in waterstaatkundige werken. Door toezicht houden en (indien nodig) handhavend optreden zorgt AGV voor veilige waterkeringen, zodat de burger indirect wordt beschermd tegen 'natte voeten' (veiligheid).

INDICATOREN

Indicatoren Programma 1: Veiligheid			
Indicator	Indicatornormen	Norm	Realisatie
Primaire keringen voldoen aan de normen	Percentage van de primaire keringen dat voldoet aan de wettelijke veiligheidsnorm (Waterwet)	100%	98%
Meest risicovolle regionale keringen voldoen aan de normen	Percentage van de meest risicovolle regionale keringen dat voldoet aan de norm uit de provinciale waterverordening	100%	95%
Bestrijdingsplannen op orde	Alle plannen permanent actueel	plannen actueel	plannen actueel
Bestrijdingsplannen geoefend	Plannen regelmatig geoefend	plannen geoefend	plannen geoefend

Eind 2015 voldeed 98% van de primaire keringen aan de norm. Het verschil met de norm wordt veroorzaakt doordat de toetsresultaten van Ipensloter- en Diemerdammersluis onvoldoende zijn. Een nadere toelichting wordt bij de 'compartimenteringswerken' gegeven.

Eind 2015 voldeed 95% van de meest risicovolle regionale keringen aan de norm. Het Actieprogramma bedraagt 141 km, eind 2015 is 133 km op orde. In 2016 wordt nog 8 km gereconstrueerd. Zoals eerder gemeld zijn twee projecten doorgeschoven naar 2016.

INDICATOREN MAATREGELENPROGRAMMA

Indicator	Eenheid	Doelstelling	Realisatie
Regionale waterkeringen voldoen aan de norm: - Kadereconstructieprogramma conform planning gerealiseerd	km	25,4	20,7

De realisatie van het kadereconstructieprogramma (Actieprogramma) is 4,7 km lager uitgekomen dan de norm. De uitvoering van het project Horn- en Kuijerpolder schuift door naar 2016 in verband met de planning van de werkzaamheden van de gemeenten.

KOSTEN EXPLOITATIE

Programma 1: Veiligheid	2014	2015	
Netto kosten Exploitatie (x € 1.000,-)	Rekening	Begroting	Rekening
- kapitaallasten	15.687	13.897	15.158
- resultaat bestemming HWBP	-3.214	-	-1.048
- taakkosten	11.372	14.000	13.972
Eindtotaal	23.845	27.897	28.082

De kapitaallasten zijn € 1.261.000 hoger dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het versneld afschrijven van de geactiveerde bijdrage aan het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Bij de vaststelling van de jaarstukken 2014 heeft het AB besloten het positieve resultaat op watersysteembeheer van € 1.048.300 hiervoor in te zetten.

4.1.1.4 DE MATE WAARIN DOELSTELLINGEN EN EFFECTEN BEREIKT ZIJN**Toezicht en Handhaving Keur**

De naleving van wet- en regelgeving wordt bevorderd door toezicht te houden op vergunningvoorschriften en handhavend op te treden tegen overtredingen van wet- en regelgeving. Hierdoor wordt een bijdrage geleverd aan de veiligheid van keringen. Het toezicht en handhaving wordt uitgevoerd volgens de prioritering van activiteiten in het Meerjarenprogramma Toezicht en Handhaving 2010-2015 en conform de Nota Toezicht en Handhaving.

Vergunningverlening Waterwet

In 2015 zijn 923 Waterwetvergunningen afgegeven (772 in 2014), 1275 meldingen geregistreerd (928 in 2014) en 344 adviezen afgegeven. Van de vergunningen is 97% binnen wettelijke termijn van 13 weken verstrekt, waarmee ruimschoots de prestatie-indicator (90%) is gehaald. Op dit moment wordt 70% van de vergunningen binnen de termijn van 8 weken verleend, dit is de termijn die bij de invoering van de Omgevingswet (2018) als wettelijke termijn zal gelden. In 2015 is AGV toegetreden tot het samenwerkingsproject SAW@ van Rijkswaterstaat en 8 andere waterschappen. In dit project wordt een digitale werkomgeving gerealiseerd voor zaakgericht werken bij vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Advisering op plannen van derden (Watertoets)

AGV was in 2015 betrokken bij grote, meerjarige ruimtelijke ontwikkelingen als Amstelskwartier/Kop Weespertrekvaart, Blaricummermeent, Bloemendalerpolder, Buiksloterham, Centrumeiland/Middeneiland (IJburg), Houthavens, De Krijgsman, De Nieuwe Kern, Westwijk/De Scheg, Zeeburgereiland, Zuidas en de aanpassing van de A1, A5 en A9. Daarnaast was AGV betrokken bij vele kleinere initiatieven. In totaal ging het om circa 410 ruimtelijke plannen.

Meerjarenplan Muskusrattenbeheersing

Muskusrattenbeheer streeft naar een zo klein mogelijke muskusrattenpopulatie. Simpelweg geldt hoe minder dieren, hoe minder schade. Het uiterst zachte weer van de winter 2014-2015 heeft zijn weerslag gehad in het veld. Het afgelopen jaar is de populatie gestegen.

Dit betekent een lichte stijging van vangsten in het AGV-gebied. Er is bijna 600 uur meer besteed dan het jaar daarvoor. De uren zijn ingezet op de locaties waar de muskusratten zaten, dit leverde op sommige plekken flink wat vangsten op, waaronder in de Bethunepolder.

	Muskusrattenbeheer				
	Vangsten	Uren	Vangsten per uur	Uren per km	Vangsten per km
2014	2.211	16.457	0,13	1,43	0,19
2015	2.360	17.050	0,14	1,48	0,20

Er wordt gewacht met het verlengen van de overeenkomst met Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR) in het kader van de muskusrattenbeheersing. De keuze hiervoor is afhankelijk van de evaluatie, waarbij de uitkomsten van de veldproef belangrijke input zullen zijn. In 2016 wordt een nieuwe beleidsnota opgesteld voor de periode 2017-2020.

Calamiteitenbestrijding

De implementatie van het Netcentrisch Werken (NCW) is afgerond. In 2016 wordt volgens deze wijze gewerkt tijdens calamiteiten. Zie ook 'Crisisbeheersing' op pagina 6.

Toetsingsprogramma primaire waterkeringen

De primaire keringen zijn in de vorige toetsronde goedgekeurd op een aantal kunstwerken na. Historische kunstwerken in Amsterdam maken onderdeel uit van lopend POV (Project Overstijgende Verkenning Centraal Holland) dat inmiddels Dijkversterking Centraal Holland heet.

Door de Lekdijk te versterken zal de primaire kering in Amsterdam een andere functie krijgen met een lagere belasting.

De afgekeurde kunstwerken worden opnieuw getoetst binnen de verkenning. In 2023 dienen de primaire keringen te voldoen aan het nieuwe toetsingskader dat in 2017 wordt vastgesteld.

AGV is aangehaakt bij de ontwikkeling van het wettelijk toets instrumentarium (WTI), zodat het waterschap goed voorbereid is op de nieuwe toetsronde.

Een tweede onderdeel van het nieuwe toetskader is de zorgplicht. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) heeft een pilot uitgevoerd bij verschillende waterschappen waaronder AGV.

Het waterschap heeft de pilot positief doorlopen en is door de ILT beoordeeld met een "goed".

Toetsingsprogramma regionale waterkeringen

In mei 2015 is de nieuwe Leidraad toetsing regionale keringen bekend geworden. In het tweede deel van 2015 is een impactanalyse gemaakt van de toetsing op basis van deze nieuwe Leidraad, voor zowel de grondlichamen, kunstwerken en de niet-waterkerende constructies.

Op basis van deze analyse wordt in het eerste kwartaal van 2016 een voorstel gemaakt voor de toetsronde regionale keringen 2012-2024, waarover in 2024 dient te worden gerapporteerd aan de provincies.

Dijkverbeteringsprogramma

Het jaar 2015 is een overgangsjaar waarin de aandacht vooral ligt bij de voorbereiding van de projecten die in 2016 en verder uitgevoerd gaan worden. Voor 2015 is 2,1 km aan dijkverbeteringen gepland. De volgende projecten zijn in 2015 afgerond (in totaal ruim 1,5 km):

- Waterlinie Uithoorn (250 meter);
- Prins Bernhardlaan te Mijdsrecht (250 meter);
- Ringdijk Bovenkerkerpolder (280 meter);
- Kalfjeslaan (480 meter gereed; overig deel in 2016).

Bij dijkverbetering Kade Uitstroom Horstermeer is fase 1 van het grondwerk uitgevoerd.

Naar verwachting is de projectontwikkelaar in de 2e helft van 2016 zover dat het resterende deel van de dijkverbetering uitgevoerd kan worden.

AGV is genooddaakt gedoogplicht op te leggen voor het project Horstermeer-Zuid. De totale uitvoering van 1,6 km verschuift hierdoor naar 2016, ten opzichte van de planning om circa 1 km te realiseren in 2015.

Het project Kalfjeslaan (oplevering tweede helft 2016) is in de planning naar voren gehaald, vanwege de stagnatie bij het project Horstermeer-Zuid.

Daarnaast is voor het project Waterlinie Uithoorn een groter bedrag gereserveerd dan oorspronkelijk gebudgetteerd. De onderhandelingen met de gemeente zijn nog gaande.

Hiernaast loopt de voorbereiding van de volgende dijkverbeteringsprojecten:

- Noordse Dorpsweg;
- Ringdijk Bovenkerkerpolder;
- Molenkade – Venserkade;
- A.C. Verhoefweg;
- Mijdrechtse Zuwe;
- WLK – Gansenhoef.

INVESTERINGEN

Programma 1: Veiligheid	2015	
	Begroting	Realisatie
Netto kosten Investerings (x € 1.000,-)		
Programma Waterkeringen	11.600	11.989
Compartimenteringswerken	1.000	-289
Amstelnoodstuw	500	4
De Ronde Hoep	100	0
Bijdrage in HWBP	12.740	12.740
Eindtotaal	25.940	24.444

TOELICHTING

Programma Waterkeringen (AB 06/031, 07/016, 08/019a en 08/019b)

Actieprogramma 2015

In 2015 is in totaal 20,7 kilometer van het Actieprogramma gerealiseerd. Uiteindelijk is dit 4,7 kilometer minder dan de vooraf gestelde prestatie-indicator voor 2015. In de 9-maands rapportage is al gerapporteerd dat de uitvoering en de budgetten van een aantal projecten in de planning naar achteren zijn geschoven. Dit omdat de realisatie afgestemd moet worden met de verlegging van kabels- en leidingen en werkzaamheden van de gemeenten.

Medio 2015 zijn de dijkverbeteringen Gein-Noord en -Zuid, Winkeldijk-Oost en de Ringvaartdijk Oost opgeleverd. De Amstelkade in Amstelhoek is december jl. gereed gekomen.

In 2015 zijn de dijkverbeteringsplannen van de Winkeldijk-Noord, Lage Klompweg, Vreelandseweg, Utrechtseweg-de Horn en de Horn- en Kuijerpolder door het DB vastgesteld.

In het laatste kwartaal van 2015 is gestart met de realisatie van laatstgenoemde projecten.

De startnotitie Angstelkade Baambrugge (dorpskern) is op 8 december vastgesteld door het DB en wordt in januari 2016 in de Commissie behandeld. De uitvoering van dit dijktraject is gepland in 2016.

Zoals gemeld in de 9-maands rapportage had in de Meerjarenbegroting als jaarschijf voor 2015 € 14,6 miljoen moeten staan in plaats van € 11,6 miljoen. Het verschil van drie miljoen is veroorzaakt doordat een deel van het werk is doorgeschoven naar 2015, maar is bij vergissing het bijbehorende kredietbedrag niet eveneens doorgeschoven en toegevoegd aan het budget van 2015. De realisatie 2015 (€ 12 miljoen) afgezet tegen de begrote middelen (€ 11,6 miljoen) laat een overschrijding zien van € 0,4 miljoen. Ten opzichte van de Meerjarenbegroting (€ 14,6 miljoen) is er een onderschrijding van € 2,6 miljoen. De totale uitgaven blijven binnen het beschikbaar gestelde krediet voor het Actieprogramma.

Compartimenteringswerken

Balgstuw Het Gein

De balgstuw Gein was onderdeel van het provinciale project 'Aanpassing N236' en zou worden vervangen door een noodkering op de kruising tussen het Gein en de Gaasp. Daartoe was een realisatieovereenkomst tussen het waterschap en de provincie Noord-Holland afgesloten met een geraamde bijdrage van € 158.000 vanuit het waterschap.

De provincie heeft echter de benodigde omgevingsvergunning voor het werk niet verkregen, zodat zij genoodzaakt was het project in versoberde vorm voort te zetten. Hierdoor is de overeenkomst tussen het waterschap en de provincie ontbonden en moet het waterschap de noodzakelijke vervanging van de balgstuw weer zelf oppakken. Door deze ontwikkelingen is € 153.000 minder uitgegeven dan begroot. Het project wordt in 2016 weer door AGV zelf voortgezet.

Watergraafsmeer

De voorbereiding van de renovatie van de twee noodkeringen (toldeuren) in de ringvaart van de Watergraafsmeer (in Amsterdam) is gestart. Voor de twee noodkeringen is gezamenlijk € 78.000 minder uitgegeven dan begroot. Ook deze projecten worden in 2016 voortgezet.

Ipensloter- en Diemerdammersluizen

Het projectplan voor de renovatie van de Ipensloter- en Diemerdammersluizen is 8 oktober jl. door het AB vastgesteld. Ook Gedeputeerde Staten van Noord-Holland hebben als bevoegd gezag het projectplan goedgekeurd.

Op basis van het vastgestelde projectplan heeft het programmabureau Hoogwaterbeschermingsprogramma-2 positief beschikt op de subsidieaanvraag van het waterschap.

Er is € 0,73 miljoen subsidie ontvangen voor gemaakte voorbereidingskosten (periode 2010-2015) en € 2,2 miljoen voorschot voor de komende uitvoeringskosten (periode 2016-2017).

De besluitvorming door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland heeft het project wel vertraagd, waardoor in 2015 € 328.000 minder is uitgegeven dan begroot.

Door de verminderde uitgaven (€ 559.000) en ontvangen subsidie (€ 730.000) zijn de uitgaven op de Compartimenteringswerken per saldo € 1.289.000 lager dan begroot.

Amstelnoodstuw

In de eerste helft van 2015 is met Rijkswaterstaat gekeken naar de mogelijkheden om de aanleg van het compartimenteringswerk in de Amstel te combineren met de verbreding van de A9 door Rijkswaterstaat.

In de tweede helft van het jaar is op basis van het Bestuursakkoord 2015-2019 besloten om nut en noodzaak van de Amstelnoodstuw nader te beschouwen als onderdeel van het onderzoek 'compartimenteringswerken' zoals aangegeven in het bestuursakkoord. Door deze ontwikkelingen is de doorlooptijd verlengd en is in 2015 nauwelijks iets uitgegeven.

De Ronde Hoep

In 2015 heeft het betrekken van de bewoners, LTO en de Stichting Ronde Hoep bij de planvorming van de maatregelen in de Ronde Hoep centraal gestaan. Het jaar is gestart met het uitvoeren van een pilot met tijdelijke waterkeringen. Daarnaast zijn de diverse vragen van de betrokken bewoners beantwoord en een animatie opgesteld die de inzet van de Ronde Hoep visualiseert.

Er is grond aangekocht voor de realisatie van het inlaatwerk en er is een begin gemaakt met de uitwerking van de schaderegeling. Voor de voorbereiding van de verdere planvorming is in december 2015 een voorbereidingskrediet door het AB beschikbaar gesteld.

Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) (AB 14/643)

De financiële bijdrage aan Rijkswaterstaat met betrekking tot het HWBP is voldaan. Van de bijdrage (€ 15,9 miljoen) is € 12,7 miljoen ten laste van het krediet gebracht en komt € 3,2 miljoen ten laste van de exploitatie. Het bestuur heeft bij de begroting van 2014 besloten jaarlijks een oplopend percentage van de bijdrage aan het HWBP ten laste te brengen van de exploitatie en dus minder te activeren.

4.1.2

PROGRAMMA 2 : SCHOON WATER

4.1.2.1 OMSCHRIJVING VAN HET PROGRAMMA

Het waterschap draagt als waterkwaliteitsbeheerder de zorg voor een goede kwaliteit van het watersysteem. Deze zorg is mede een opgave vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Het waterschap voert waterstaatkundige maatregelen uit om de kwaliteitsdoelstellingen te behalen. Waar dit effectief is wordt dit gedaan in samenwerking met derden.

AGV geeft lozingsvergunningen (Waterwet) aan bedrijven af, houdt hierop toezicht en maakt afspraken met betrokkenen om watervervuiling te voorkomen en geeft vergunningen af voor de sanering van ernstig vervuilde waterbodems (Waterwet). Daarnaast worden watersysteemkundige maatregelen uitgevoerd om de kwaliteit van het oppervlaktewater te verbeteren. Dit betreft vooral maatregelen in het kader van de KRW en het kwaliteitsbaggeren.

Direct gekoppeld aan de zorg voor de kwaliteit van het oppervlakte water is de zorg voor het goed functioneren van de afvalwaterketen. Immers het (afval)water uit de bebouwde omgeving komt al dan niet na behandeling in het oppervlaktewater terecht, waar het van invloed is op de waterkwaliteit. AGV zuivert het via (pers)leidingen getransporteerde afvalwater dat wordt ontvangen uit gemeentelijke rioleringen of anderszins.

4.1.2.2 DOELSTELLINGEN

Een (grond)watersysteem met een goede ecologische en chemische waterkwaliteit. Vanuit de KRW worden per waterlichaam ecologische doelstellingen opgelegd, die bij voorkeur in 2015 behaald moeten worden, doch uiterlijk 2027. Hierover wordt gerapporteerd in Stroomgebiedbeheersplannen (SGBP).

Door vergunningverlening en advisering worden emissies uit punt- en diffuse lozingen en door derden veroorzaakte, niet gereguleerde, ongewenste (diffuse) emissies teruggedrongen.

Voor de rioolwaterinstallaties in het beheergebied als totaal gelden de volgende kwaliteitseisen:

- gemiddelde stikstof (N) en fosfaat (P)-eliminatie tenminste 75%;
- gemiddelde zuiveringsrendement van tenminste 89%.

Voor het zuiveren van afvalwater exploiteert AGV zuiveringstechnische werken, die zij aanlegt en in stand houdt. Al het getransporteerde afvalwater dat wordt ontvangen uit persleidingen, gemeentelijke rioleringen of anderszins moet tenminste volgens de wettelijke vereiste lozingseisen en minimaal conform de met de gemeente overeengekomen afnamen worden gezuiverd.

Voor de zuiveringsinstallaties zijn vanaf 1 maart 2014 de 'Algemene regels behandeling stedelijk afvalwater van het activiteitenbesluit' in werking getreden en voorts geldt dat voldaan moet worden aan de gestelde vergunningseisen uit de Omgevingswet.

4.1.2.3 BEOOGDE EFFECTEN

Het beoogde effect is een goede en een zo optimaal mogelijke waterkwaliteit (schoon water voor mens, dier en plant).

Het inzamelen, transporteren en zuiveren van afvalwater levert een positieve bijdrage aan de volksgezondheid, natuur en milieu.

Het beoogde effect is het vermijden van emissies van ongewenste stoffen uit de afvalwaterketen die een bedreiging vormen voor het aquatisch ecosysteem en de drinkwaterkwaliteit.

INDICATOREN

Indicatoren Programma 2: Schoon water			
Indicator waterkwaliteit	Indicatornormen	Norm	Realisatie
Chemische kwaliteit overige wateren verbetert zich t.o.v. 2009	Percentage van de vaste meetpunten dat voldoet aan de normen voor fosfaat en stikstof. In de periode 2011-2015 voldoet gemiddeld 30% aan de norm voor fosfaat (P) en 50% aan de norm voor stikstof (N)	30%/50%	48%/50%
Voortgang schoonmaken de Vecht	Voortgang schoonmaken de Vecht in m3: t/m 2015 100% (2,5 mln m3)	100%	100%

Indicator afvalwater	Indicatornormen	Norm	Realisatie
Zuiveringsprestatie rwzi's	Bovengemiddeld scoren in de zuiveringsbenchmark (combinatie van CZV-, N- en P-verwijdering)	89,0%	90,1%
Het zuiveringsproces heeft een optimale energie-efficiency	Energie-efficiencyverbetering (gebiedsbreed) in het zuiveringsproces t.o.v. begin 2010	12%	17%

De zuiveringsprestatie is even hoog als in 2014 door een hoog fosfaatrendement. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan een goed draaiende struvietinstallatie op rwzi Amsterdam-West. Ook de hoge score op de energie-efficiency is grotendeels te danken aan deze struvietinstallatie.

INDICATOR KRW-MAATREGELENPROGRAMMA

Indicator	Eenheid	Doelstelling	Realisatie
- Realiseren tussendoelen, lijst 1 conform het KRW-maatregelen programma	aantal	25	19

In voorgaande jaren zijn de beheermaatregel in de Sloterplas en de uitvoering van een inrichtingsplan in de Noorder IJplas ingetrokken. Daarnaast is het isoleren van de Sloterplas en het vispasseerbaar maken van de Steenen Beer en de Ipensloter-/Diemerdammersluis gefaseerd. Ten slotte zijn de aanleg van natuurvriendelijke oevers in de Loosdrechtse plassen en de Spiegelplas gefaseerd (worden afgerond in de planperiode 2016-2021).

KOSTEN EXPLOITATIE

Programma 2: Schoon water	2014	2015	
Netto kosten Exploitatie (x € 1.000,-)	Rekening	Begroting	Rekening
- kapitaallasten	40.796	37.462	37.258
- taakkosten	46.649	46.052	44.949
Eindtotaal	87.445	83.514	82.207

De kapitaallasten zijn € 204.000 lager dan begroot.

De taakkosten zijn € 1.103.000 lager dan begroot. De voornaamste posten zijn:

	€
Het herstel van de natuurvriendelijke oevers Kromme Mijdrecht is vertraagd	150.000
Omdat de pilot agrarisch waterbeheer in de opstartfase zit is er minder uitgegeven dan begroot	100.000
Lagere uitgaven voorbereiding KRW en ontvangen subsidies	150.000
De urgente vervangingsinvesteringen van de rwzi's zijn gefinancierd uit het in 2015 toegekende krediet 'Vervangingsinvestering rwzi's 2015/2016'	250.000
Hogere kosten voor het transporteren en verwerken van meer slib	-200.000
Lagere kosten afvalwaterbehandeling door derden (minder vervuilingseenheden en een lager tarief)	150.000
Lagere kosten drijfvuilvissen en baggeren waterlopen	200.000
Diverse kleine onderschrijdingen	303.000
Totaal	1.103.000

4.1.2.4 WIJZE WAAROP GESTREEFD IS DIE EFFECTEN TE BEREIKEN

WATERSYSTEEMBEHEER

Waterkwaliteit

De effecten op het watersysteem worden bereikt met het uitvoeren van de KRW, maai- en slootwerk, maatregelen voor zwemwateren en een adequate regulering die aansluit op de nieuwe Keur. De effecten worden gevolgd met een volg- en stuursysteem dat aansluit op de KRW-systematiek.

Toezicht en Handhaving

Er wordt toezicht gehouden op indirecte lozingen die een risico zijn voor de goede werking van de rwzi en/of de kwaliteit van het oppervlaktewater nadelig kunnen beïnvloeden. Voor de aanpak hiervan wordt intensief samengewerkt met omgevingsdiensten, provincies en gemeenten.

De waterschappen hebben bestuurlijk afgesproken een landelijk dekkend netwerk te vormen bij de uitvoering van de Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO)-taak. Dit is het toezicht op de meest risicovolle bedrijven in Nederland.

Afgesproken is dat AGV, samen met 5 andere regisserende waterschappen, deze taak voor de andere waterschappen vorm gaat geven. De samenwerking is afgestemd met de waterschappen en is inmiddels vastgelegd in dienstverleningsovereenkomsten.

Advisering op plannen van derden (Watertoets)/gemeentelijke rioleringsplannen GRP

AGV was in 2015 betrokken bij circa 410 kleine en grote ruimtelijke plannen. Ook is geadviseerd op de GRP's van de gemeenten Amsterdam, Hilversum en Utrecht.

Vergunningverlening

AGV behandelt meldingen en geeft vergunningen af op grond van de Waterwet en de Keur AGV 2013 voor lozingen op het oppervlaktewater. Het waterschap geeft adviezen aan gemeenten over lozingsaspecten in de Wabo-vergunning. Tot slot verleent AGV subsidies voor woonboten die zijn aangesloten op de riolering en daarmee de lozing in oppervlaktewater hebben beëindigd.

Monitoring waterkwaliteit

Het monitoringsplan is in 2015 conform planning uitgevoerd.

KRW-maatregelen

Het exploitatiebudget is ingezet voor onderzoek en voorbereiding van KRW-uitvoeringsmaatregelen, de pilot agrarisch waterbeheer met de gebiedscollectieven en aangepaste methode van onderhoud van natuurvriendelijke oevers.

In 2015 is minder van het beschikbare budget besteed. De redenen hiervoor zijn de vertraging van het herstel van de natuurvriendelijke oevers van de Kromme Mijdsrecht, de kosten voor de voorbereiding van KRW-uitvoeringsmaatregelen zijn meegevallen en het feit dat de pilot agrarisch waterbeheer in de opstartfase zit.

ZUIVERINGSBEHEER

Samenwerking in de afvalwaterketen leidt tot verbetering van de waterkwaliteit en tot lagere tariefstijgingen voor de burgers. In het Bestuurlijk Overleg Water AGV-gebied (BOWA) zijn afspraken gemaakt over samenwerking in de afvalwaterketen. Het Bestuursakkoord Water (BAW 2011) vormt het kader. Het BOWA ziet erop toe dat het reduceren van kosten, het verhogen van de kwaliteit en het reduceren van de kwetsbaarheid in evenwicht met elkaar worden gerealiseerd.

Alle wethouders met "water" in de portefeuille van de 18 inliggende gemeenten van het waterschap en een Dagelijks bestuurslid van het waterschap Amstel Gooi en Vecht hebben op 14 februari 2013 de handtekening gezet onder de Mantelovereenkomst "Samenwerking tussen gemeenten en het waterschap in het AGV-werkgebied". Inmiddels sluiten ook de drinkwaterbedrijven aan. Dit geeft de mate van betrokkenheid aan, om meer met elkaar te gaan samenwerken, vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het totale (afval)watersysteem met behoud van ieders eigen verantwoordelijkheid. De te ondernemen stappen moeten in 2020 volgens de landelijk ingestelde Visitatie Commissie binnen de regio tot circa 12% minder meerkosten leiden; deze reductie van kosten zijn te verwachten uit het slimmer omgaan met de huidige assets en voorts met toekomstige investeringen bij het renoveren, vervangen en aanpassen van gemalen, persleidingen en de uitbreiding van zuiveringen (zie ook pagina 7 'Beleidsbeïnvloeding en Beleidsontwikkeling').

De uitdaging voor de deelnemende partijen is en blijft om voldoende ambtelijke capaciteit vrij te maken voor het realiseren van de benoemde studies, projecten en activiteiten. In 2016 wordt de koers voor de komende periode van 5 jaar uitgezet.

Voor het gehele zuiveringsproces zijn 49 eindgemalen in beheer. Daarnaast wordt er afvalwater behandeld door de Hoogheemraadschappen De Stichtse Rijnlanden en Rijnland. AGV behandelt op de rwzi's ook afvalwater voor andere waterschappen, zoals voor Vallei en Veluwe, Rijnland en Hollands Noorderkwartier.

Zuiveringsrendement in %

Type verwijdering	Norm	2011	2012	2013	2014	2015
Stikstof (N)	75	83,8	82,8	83,8	86,4	85,5
Fosfaat (P)	75	91,7	90,7	89,7	90,9	91,5
V.e.'s (Rijksmodule)	90	93,7	92,9	92,4	92,9	93,3

Op rwzi Amsterdam-West loopt een groot vervangingsproject voor leidingen met minder beschikbaarheid van zuiveringsonderdelen tot gevolg. Dit is terug te zien in een lager stikstofrendement ten opzichte van 2014, de realisatie zit wel ruim boven de wettelijke norm.

INVESTERINGEN

Programma 2:Schoon water		2015	
Netto kosten Investeringsen (x € 1.000,-)		Begroting	Realisatie
<u>1. Programma rwzi's</u>			
Gemalen en persleidingen	200		-124
rwzi Hilversum; nieuwbouw	2.000		520
rwzi Maarssen en Horstermeer	600		1.416
rwzi Amsterdam-West; optimalisatie en groot onderhoud	3.000		1.812
rwzi Amsterdam-West leidingen	2.500		3.311
rwzi Westpoort; optimalisatie	950		515
rwzi Amstelveen; renovatie (voorbereiding)	300		147
rwzi Amstelveen; renovatie (uitvoering)	1.000		941
rwzi Blaricum; hydraulische belasting	500		0
rwzi Amsterdam-West Slibdestructie+ biogas	1.000		0
Vervangingsinvestering rwzi's 2015-2016	1.500		360
Investeringsen Klimaatneutraal 2020	500		0
Diverse maatregelen/aanpassingen rwzi's	1.440		-132
2. Programma KRW		1.500	890
3. Waterkwaliteitsspoor stedelijk gebied		522	338
<u>Collegeprogramma</u>			
4. Aansluiten woonboten op de riolering		450	168
Eindtotaal		17.962	10.163
5. Saneren waterbodembodem Vecht*		10.200	0

* De uitvoeringskosten van 2015 zijn uit het bestemmingsfonds saneren Vecht betaald. Zo lang de stand van de reserve het toelaat worden er geen kosten ten laste van het AGV-krediet gebracht.

De werkelijke uitgaven 2015 ten aanzien van het 'Programma rwzi's' zijn circa € 6,7 miljoen lager dan in het Meerjareninvesteringsprogramma (MIP) 2015 opgenomen. Dit wordt met name veroorzaakt door:

- Kosten die, voor een groot deel, in voorgaande jaren zijn gemaakt (bv rwzi Hilversum Nieuwbouw: kosten gemaakt in 2014) onderschrijding circa € 1,5 miljoen;
- 'Doorgeschoven' werkzaamheden naar latere jaren vanwege gewijzigde planning (met name rwzi Amsterdam-West: Optimalisatie en Leidingen (totaal circa € 0,4 miljoen), persleiding J. de Jonghstraat/Krijn Breurstraat (circa € 1,3 miljoen), vervangingsinvesteringen 2015-2016 (circa € 1,1 miljoen) en plaatsing zonnepanelen op rwzi Horstermeer (€ 0,5 miljoen); totaal onderschrijding circa € 3,3 miljoen);
- Uitstel ten aanzien van definitieve besluitvorming inzake uitvoering van het krediet Slibdestructie rwzi Amsterdam-West, onderschrijding circa € 1,0 miljoen;
- Het vervallen van een kredietaanvraag vanwege planning van aanvullende werkzaamheden in een later stadium (rwzi Blaricum: hydraulische belasting) en vervallen kredietaanvraag Waterkringloop rwzi Amstelveen; totaal onderschrijding circa € 0,7 miljoen.
- Per saldo over- en onderschrijdingen van kosten 2015 ten opzichte van het MIP 2015; totaal onderschrijding circa € 0,2 miljoen.

Het MIP voor het betreffende jaar wordt al in een vroeg stadium opgesteld op basis van de dan bekende informatie dit verklaard voor een groot deel het verschil met de werkelijke uitgaven in het betreffende jaar. Door meer aandacht te besteden aan de planning van investeringen en beheersmaatregelen ten aanzien van de uitvoering van de investeringen zal er een betere afstemming zijn met het MIP van het betreffende jaar.

TOELICHTING**Gemalen en persleidingen** (AB 09/053A/B, AB 08/054B en AB 11/209A/B)

Betreft 'Verplaatsen persleiding Muiden-Weesp', 'Onderzoek aanpassing gemaal Muiden', 'Renovatie influentgemaal rwzi's Blaricum/Huizen' en renovatie van een aantal gemalen: Ouderkerk a/d Amstel, Nederhorst den Berg en Sam van Houten (Amsterdam).

De verplaatsing van de persleiding Muiden-Weesp is gereed, de totale kosten inclusief de bijdrage van Rijkswaterstaat bedraagt circa € 0,1 miljoen. De werkzaamheden voor het verlengen van het laatste deel van de persleiding vinden plaats in 2016 waarna het krediet zal worden afgesloten.

Het ontwerp voor de aanpassingen aan het gemaal Muiden is gereed. De uitvoering van werkzaamheden aan het gemaal Muiden vinden in 2016 plaats. In 2015 is, aanvullend op het voorbereidingskrediet van € 0,25 miljoen, een uitvoeringskrediet toegekend van € 0,56 miljoen.

De werkzaamheden voor de renovatie influentgemaal rwzi's Blaricum/Huizen zijn in 2015 afgerond. De totale kosten blijven binnen het beschikbare kredietbedrag van € 0,4 miljoen.

De renovatie van de gemalen Ouderkerk a/d Amstel, Nederhorst den Berg en Sam van Houten is gereed. De kosten voor dit project blijven totaal circa € 0,15 miljoen onder het beschikbare kredietbedrag.

Rwzi Hilversum: nieuwbouw (AB 01/057B)

De nieuwbouw is in 2015 afgerond; de kosten in 2015 zijn circa € 0,5 miljoen. Een deel van de verwachte kosten voor het uitvoeren van de laatste restpunten (nazorg), schuift door naar 2016. De totale kosten komen naar verwachting uit op € 27,0 miljoen en zijn daarmee circa € 6,0 miljoen lager dan het beschikbare kredietbedrag. Het krediet zal in 2016 worden afgesloten. De zuivering functioneert sinds het opstarten goed.

Rwzi Maarssen en Horstermeer (AB 07/037, 10/021 en 10/046)

De werkzaamheden aan de water- en sliblijn zijn in 2015 afgerond. De nazorg en een deel van de aanpassingen aan de gaslijn van de rwzi Horstermeer zijn ook in 2015 uitgevoerd; de totale kosten in 2015 zijn circa € 1,4 miljoen.

Rwzi Amsterdam-West; groot onderhoud/optimalisatie en vervanging leidingwerk (AB 11/871, 14/259 en 14/363)

In 2014 is de voorbereiding afgesloten. In het tweede kwartaal 2014 is het uitvoeringskrediet verstrekt voor het groot onderhoud (€ 7,6 miljoen) en het vervangen van de ondergrondse leidingen (€ 8,0 miljoen).

De optimalisatie/groot onderhoud is in uitvoering. De kosten in 2015 zijn circa € 1,8 miljoen; de prognose van de totale kosten op het krediet blijft binnen het toegekende kredietbedrag.

Het vervangen van het leidingwerk is in april 2015 gestart. De kosten in 2015 zijn circa € 3,3 miljoen. Na het opstellen van een zorgvuldige uitvoeringsmethodiek en planning is de uitvoering snel op gang gekomen. De eerste twee straten zijn eind januari 2016 gereed.

Om tijdens de werkzaamheden het zuiveringsproces en de afname van het afvalwater vanuit Amsterdam te continueren moet het vervangen van de ondergrondse leidingen gefaseerd gebeuren waarbij, gedurende 3 jaar, de 7 zuiveringsstraten één voor één uit bedrijf gaan. In overleg met Rijkswaterstaat is gedurende de werkzaamheden een aangepaste lozingsvergunning aangevraagd met een verruimde N-totaal eis van 12 mg/l, in plaats van de huidige 10 mg/l.

Rwzi Westpoort; renovatie (AB 08/040 en 11/685)

In 2015 is de laatste actiefslibtank op rwzi Westpoort gerenoveerd. De kosten hiervoor zijn hoger dan verwacht vanwege betonrenovatie. Hiermee is de renovatie van de zuivering gereed. De totale kosten op het krediet blijven binnen het totale toegekende kredietbedrag.

De herstelwerkzaamheden aan het dienstgebouw zullen in 2015-2017 plaatsvinden. In 2015 is de functie en bestemming van het gebouw onderzocht. De werkzaamheden aan het dienstgebouw zijn

ingepland in 2016-2017. In het krediet is circa € 0,7 miljoen gereserveerd voor de aanpassingen aan het gebouw.

Rwzi Amstelveen; voorbereiding en uitvoering (AB 13/0534 en AB 15/0410)

De voorbereidingen voor de aanpassingen aan de rwzi Amstelveen zijn in 2014 opgestart. Eind 2015 zijn de ontwerpen voor de gas- en sliblijn afgerond.

De totale uitgaven ten laste van het voorbereidingskrediet bedragen circa € 0,63 miljoen; het voorbereidingskrediet wordt in 2016 afgesloten.

De uitvoering van de aanpassingen aan de procesautomatisering en de gas- en sliblijnen zullen in 2016 – 2017 plaatsvinden, met een nazorg in 2018. Op basis van het ontwerp is in 2015 een uitvoeringskrediet van € 6,9 miljoen verleend. De kosten in 2015 waren circa € 0,9 miljoen.

Naast deze modernisering moet er ook een vervangingsinvestering worden uitgevoerd in 2016 – 2017. Hiervoor wordt in 2016 een apart krediet aangevraagd van € 6,25 miljoen.

Rwzi Blaricum; hydraulische belasting

De rwzi overschrijdt regelmatig de lozingseis door uitspoeling van slib als gevolg van een te hoge en verkeerde hydraulische verdeling naar de nabezinktanks.

In 2014 is onderzoek gedaan naar de mogelijke oplossingen. De kosten worden geraamd op € 1,5 miljoen en zijn opgenomen in de vervangingsinvesteringen met een geplande uitvoering in 2017 – 2019

Rwzi Amsterdam-West; Slibdestructie + biogas (AB 15/0342)

Voor het verder optimaliseren van de slibverwerking en de biogasproductie wordt momenteel de business case bijgewerkt naar de laatste inzichten.

Vervangingsinvesteringen rwzi's 2015 – 2016 (AB 15/0421)

Diverse zuiveringen zijn op leeftijd, hebben het einde van hun technische levensduur bereikt en vervangingsinvesteringen van elektromechanische installaties zijn noodzakelijk.

Het totale programma 2015 - 2020 bedraagt circa € 26,5 miljoen (exclusief vervangingen aan de procesautomatisering). Eind 2015 is een uitvoeringskrediet van € 3,5 miljoen verleend voor diverse maatregelen in de periode 2015 – 2016. De uitgaven in 2015 zijn circa € 0,36 miljoen geweest.

In 2016 zal een inhaalslag plaatsvinden.

Investeringen klimaatneutraal 2020 (AB 15/0568B)

Het krediet voor het plaatsen van zonnepanelen op de rwzi Horstermeer (€ 2 miljoen) is in 2015 verstrekt. Na het saneren van de sliblagunes, worden de zonnepanelen gerealiseerd zodat de zuivering volledig voorziet in zijn eigen elektriciteitsbehoefte. In 2015 zijn er geen kosten gemaakt.

Diverse maatregelen/aanpassingen rwzi's, gemalen en persleidingen

Rwzi Amsterdam-West: Struvietverwijderingsinstallatie (AB11/392 en AB13/035).

De struvietverwijderingsinstallatie is in 2015 opgeleverd en functioneert naar verwachting. De in de Business Case geprojecteerde besparingen worden gehaald. Het krediet wordt in het eerste kwartaal van 2016 afgesloten. De totale kosten zijn circa € 4,8 miljoen en overschrijden het kredietbedrag met circa € 0,13 miljoen. De overschrijding wordt met name veroorzaakt door een mogelijke rente bijbeschrijving van € 0,10 op de investering die niet was begroot.

Aanpassing dienstgebouw rwzi Horstermeer (AB 13/021)

Voor het aanpassen van het dienstgebouw, om te voldoen aan de huidige ARBO-eisen, zal in 2016 een uitvoeringskrediet worden aangevraagd. De totale kosten worden geraamd op € 1,7 miljoen. De benodigde aanpassingen aan het dienstgebouw rwzi Horstermeer zijn geen onderdeel van het krediet voor het verbouwen van de rwzi Horstermeer. De totale kosten tot en met 2015 op het voorbereidingskrediet (€ 0,25 miljoen) bedragen circa € 0,02 miljoen.

Verleggen persleidingen: KARGO (AB 12/349)

Het verleggen van de persleidingen, als gevolg van de renovatie door Rijkswaterstaat (RWS) van de bruggen over het Amsterdam-Rijnkanaal, is volgens planning in 2015 afgerond.

De totale kosten inclusief de bijdrage van Rijkswaterstaat blijven binnen het beschikbare kredietbedrag. Het krediet wordt in 2016 afgesloten.

Nieuwbouw bedrijfsgebouw rwzi De Ronde Venen (AB 05/025 en 08/029)

De nazorg nieuwbouw bedrijfsgebouw De Ronde Venen is in 2015 afgerond. De totale kosten zijn circa € 4,0 miljoen lager dan het beschikbare kredietbedrag. Het krediet is in 2015 afgesloten.

AGV-persleiding Jan de Jonghstraat/Krijn Breurstraat

In 2015 is gestart met de tracé-studie en de voorbereiding voor het definitief herstellen van de leiding. Voor de uitvoering in 2017 - 2018 zal in 2016 een uitvoeringskrediet worden aangevraagd van € 1,25 miljoen. De onderzoekskosten zijn in 2015 ten laste van de exploitatie gebracht.

Programma Kaderrichtlijn Water (KRW)

De uitvoering van de herstelmaatregelen in de Ouderkerkerplas, de aanleg van natuurvriendelijke oevers en beschermingsmaatregelen in de Vecht zijn dit jaar gereed gekomen. Daarmee zijn in de periode 2009-2015 in totaal 19 van de 25 geplande maatregelpakketten gerealiseerd.

In voorgaande jaren zijn 2 maatregelpakketten ingetrokken (beheermaatregel in de Sloterplas en uitvoeren van een inrichtingsplan in de Noorder IJplas) en 2 maatregelpakketten gefaseerd (isoleren Sloterplas en het vispasseerbaar maken van de Steenen Beer en de Ipensloter-/Diemerdammersluis). In 2015 zijn nog twee maatregelen gefaseerd die worden afgerond in de planperiode 2016-2021: de aanleg van natuurvriendelijke oevers in de Loosdrechtse plassen en in de Spiegelplas.

Fase 3 van de aanleg natuurvriendelijke oevers Loosdrechtse plassen is onderdeel van een project dat samen met de provincie Noord-Holland en het Plassenschap wordt uitgevoerd. Door vertraging van de onderdelen van onze partners, loopt ook het aandeel van AGV vertraging op en is de resterende kilometeropgave natuurvriendelijke oevers dit jaar niet gerealiseerd (de resterende opgave is 6,9 km van de totale opgave van 20 km).

De aanleg van natuurvriendelijke oevers Spiegelplas is in voorbereiding (de opgave is 1,75 km).

Maar door bevriezing van grondeigendommen bij het Rijk kan de overdracht van gronden niet plaatsvinden, waardoor de maatregel in 2015 niet meer kon worden gerealiseerd.

Door bovengenoemde fasering van 2 maatregelpakketten en door eerder binnen gekomen cofinanciering zijn de kosten circa € 0,6 miljoen lager dan begroot.

Waterkwaliteitsspoor Stedelijk gebied

De gemeente Bussum heeft in 2015 de laatste maatregelen uitgevoerd. De gemeente heeft in 2015 € 60.000 minder subsidie aangevraagd. In 2016 volgt de financiële afronding en wordt het bestuur over de uiteindelijke afrekening en resultaten geïnformeerd.

De gemeente Blaricum heeft geen gebruik gemaakt van een eerder uitgekeerd voorschot en € 125.000 teruggestort. De projecten om de resterende opgaven te realiseren heeft de gemeente uitgesteld naar 2016/2017. Dit betekent dat voor dat deel pas in 2016/2017 een beroep zal worden gedaan op de beschikbare subsidieruimte.

Saneren waterbodem Vecht

De uitvoering van het saneringsproject is afgerond. Het evaluatierapport (2.500 pagina's) wordt beoordeeld door de provincies Noord-Holland en Utrecht. Naar verwachting is dit eerste helft jaar 2016 voltooid. De nazorg van het project is overgedragen aan de beheerorganisatie.

Naar aanleiding van het saneren van de Vecht zijn enkele schadeclaims ingediend. Een paar claims zijn afgewezen en enkele zijn nog in onderzoek. Schadeclaims kunnen nog tot uiterlijk 5 jaar na het baggeren worden ingediend.

Het overgrote deel van vergoedingen van de gemeenten vanuit de Bommenregeling zijn in 2015 ontvangen (€ 5,7 miljoen). Het restant van de vergoeding (€ 0,3 miljoen) wordt begin 2016 verwacht. In het saneringsfonds zit nog € 8,2 miljoen, zie ook hoofdstuk 5.5.2.3.1 Eigen Vermogen.

Van het laatstgenoemde bedrag moet nog een deel worden gereserveerd voor de nazorg. Daarnaast zal in 2016 in het kader van de 'Bommenregeling' nog BTW ten laste van het fonds worden gebracht.

De rechter heeft bij vonnis de WIKRO-claim van AGV aan de gemeenten Muiden en Weesp afgewezen. Begin januari 2016 wordt besloten of het waterschap in hoger beroep gaat tegen de uitspraak.

Er is een opdracht verstrekt om de afscheiding tussen de Vecht en Het Slijk te voorzien van een meer permanente vuil(slib)afscheiding. De werkzaamheden worden in januari 2016 uitgevoerd. Er is een subsidieaanvraag voor Het Slijk bij het ministerie van Infrastructuur en Milieu ingediend voor de aanpak van de hier aanwezige verontreiniging. Er is ambtelijk een bedrag van € 3,26 miljoen toegezegd en er wordt nog met het ministerie onderhandeld om aanvullend een bedrag van € 1 miljoen aan te vragen in 2018.

Aansluiten woonboten op riolering (AB 10/388)

De uitvoering van het project Schoonschip is in 2015 volgens planning succesvol verlopen. Dit ondanks het feit dat de aanleg van riolering in sterk verstedelijkt gebied (onder andere in het centrum van Amsterdam) vertragend werkt op het aantal gerealiseerde aansluitingen. Het projectteam heeft in totaal voor ruim 2.800 woonbootbewoners voorlichtingsavonden verzorgd. Van woonboten in het beheergebied van AGV die zijn aangesloten op het riool heeft 77% gebruik gemaakt van de subsidieregeling. Naar verwachting zal het project volgens planning in 2017 worden afgerond binnen de beschikbare financiële ruimte. In 2016 zullen er nog voorlichtingsavonden voor de resterende 112 woonboten in AGV-gebied worden georganiseerd. Het aantal subsidie aanvragen is in 2015 lager geweest dan in andere jaren, doordat er vooral in sterk verstedelijk gebied is gewerkt aan de riolering.

In 2015 technisch en administratief afgesloten kredieten

Bedrijfsgebouw rwzi De Ronde Venen (AB 05/025 en 08029)

Het bestuur heeft kredieten beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van een nieuw regionaal bedrijfsgebouw met bijkomende voorzieningen in De Ronde Venen. Zowel de huisvesting als de bijkomende voorzieningen zijn bestemd voor gezamenlijk gebruik door de sectoren Afvalwater en Watersystemen. Het eerste krediet (AB 05/025) bedroeg € 6,85 miljoen en het aanvullende krediet (AB 08/029) € 2,63 miljoen, totaal € 9,48 miljoen.

Voor de locatie van het regionale bedrijfsgebouw is gekozen voor een terrein naast het bestaande terrein van de rwzi De Ronde Venen. Hiervoor is in 2005 grond aangekocht. Dit stuk grond biedt tevens de mogelijkheid om een nieuwe inrit naar de rwzi De Ronde Venen te realiseren, deze inrit sluit rechtstreeks aan op de Rondweg.

Naast het regionale bedrijfsgebouw, met kantoorfuncties, werkplaatsen, magazijnen en was/kleedvoorzieningen, is het krediet ook bestemd voor bijkomende voorzieningen, zoals een loods, afsputplaats voor materieel, kadaver opvang en vuilinzameling.

Het oorspronkelijke plan is tot twee maal toe aanbesteed, maar om verschillende redenen heeft het niet in een opdrachtverstrekking geresulteerd. Hierover is het DB tussentijds geïnformeerd.

Na de mislukte aanbestedingen is het plan aangepast. In het DB van december 2009 (DB 09/656) is er ingestemd met een wijziging van de uitgangspunten. Dit heeft ertoe geleid dat er per 1 januari 2011 een bestaand kantoorpand gehuurd is. Dit huurpand is gelegen naast het terrein van de rwzi. In dit huurpand zijn de noodzakelijke kantoorfuncties en de kantine ondergebracht. De overige onderdelen die niet in het huurpand ondergebracht zijn, maar wel noodzakelijk waren, zijn op het nieuw aangekochte terrein in een apart gebouw, dan wel separaat op het terrein van de rwzi gerealiseerd.

Financiële consequenties

Eind 2015 is het krediet financieel afgesloten. De werkelijke uitgaven zijn € 5,42 miljoen en zijn significant lager dan het beschikbare kredietbedrag (€ 9,48 miljoen) met name vanwege het niet realiseren van het eerste ontwerp en het wijzigen van de uitgangspunten.

Bij de nieuwe opzet, is een deel van de ruimtebehoefte gehuurd (740m²) en het overige deel is zelf ontwikkeld en gerealiseerd. Er is dus minder gebouwd en geïnvesteerd aan bouwvolume.

De nieuwbouw is vanaf 2012 volledig in gebruik. Het project is pas in 2015 afgesloten vanwege extra milieu-eisen aan de opslagvoorzieningen op het terrein van de rwzi.

Nazorg rwzi Amsterdam-West fase 2 (AB 11/871)

In 2011 is een voorbereidingskrediet van € 0,7 miljoen beschikbaar gesteld ten behoeve van de nazorg van de rwzi Amsterdam-West. In 2015 is het krediet financieel afgesloten; de werkelijke uitgaven zijn € 0,66 miljoen.

Dit voorbereidingskrediet is aangevraagd ter financiering van technisch onderzoek en noodzakelijke maatregelen (bv sliblijn en procesautomatisering) in verband met terugkerende problemen met de grote watertransportleidingen op rwzi.

In vervolg op dit voorbereidingskrediet is in 2014 een uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld voor het groot onderhoud (€ 7,6 miljoen) en voor het vervangen van de ondergrondse leidingen (€ 8,0 miljoen).

4.1.3

PROGRAMMA 3 : VOLDOENDE WATER

4.1.3.1 OMSCHRIJVING VAN HET PROGRAMMA

Door het inrichten, bedienen en onderhouden van het watersysteem (waterlopen, kunstwerken en grondwater) wordt het watersysteem voortdurend in afstemming gehouden met ontwikkelingen zoals functiewijziging bodemgebruik, bodemdaling en klimaatveranderingen.

Regulering vindt plaats op basis van de Waterwet, de Keur AGV 2013 en andere waterstaatkundige wet- en regelgeving. In de Keur zijn de geboden en verboden vastgelegd.

4.1.3.2 DOELSTELLINGEN

Door adequaat onderhoud en het nemen van de juiste maatregelen in het watersysteem, wordt voorkomen dat wateroverlast of watertekort ontstaat.

Door advisering en vergunningverlening op basis van de Waterwet, de Keur, het keurbesluit vrijstellingen en beleidsnota's worden de waterstaatkundige belangen veilig gesteld.

Zorg voor voldoende water strekt zich ook uit over het grondwater. Sinds de invoering van de Waterwet in 2010 voert het waterschap het regionale grondwaterbeheer uit, inclusief de bevoegdheid voor het vergunnen van een aantal typen grondwateronttrekkingen.

4.1.3.3 BEOOGDE EFFECTEN

Een goed werkend watersysteem dat voldoet aan de eisen met het oog op waterkwantiteit.

De Keur stelt eisen aan gereguleerde aanpassingen in het waterstaatkundige systeem. AGV geeft door toezicht houden en (indien nodig) handhavend optreden, invulling aan haar verantwoordelijkheid voor een goede werking van het kwantitatieve watersysteem.

INDICATOREN

Indicatoren Programma 3: Voldoende water			
Indicator peilbeheer	Indicatornormen	Norm	Realisatie
Peilbesluiten actueel	Percentage van het peilbesluitgebied met actueel peilbesluit	90%	83%
Peilen conform peilbesluit ingesteld	Percentage van het peilbesluitgebied dat conform peil is ingesteld	65%	82%

Doordat de geplande verlenging van het peilbesluit van de Noordelijke Vechtplassen niet mogelijk bleek gezien de geplande KRW-maatregelen die een relatie hebben met dit peilbesluit en omdat in een deel van de polder het peil niet conform het vigerende peilbesluit kan worden ingesteld. Hierdoor is de indicator 'Peil besluiten actueel' uitgekomen op 83%.

Doordat de waterinrichtingsplannen eenvoudiger worden (in grote delen zijn geen peilwijzigingen nodig), is de indicator 'ingesteld conform peilbesluit' op 82% uitgekomen (norm 65%).

Indicator hoeveelheid water	Indicatornormen	Norm	Realisatie
Wateropgave NBW gerealiseerd	Percentage van de door AGV zelf te realiseren waterberging	100%	87%

De restopgave van 33 hectare wordt, conform eerdere bestuurlijke besluitvorming, in de komende twee jaren in het programma Watergebiedsplannen opgelost.

INDICATOREN MAATREGELENPROGRAMMA

Indicator	Eenheid	Doelstelling	Realisatie
<u>Realisatie Baggerprogramma 2015 AGV:</u> - Realisatie baggerprogramma 2015 - AGV	km	140	139,7

KOSTEN EXPLOITATIE

Programma 3: Voldoende water	2014	2015	
Netto kosten Exploitatie (x € 1.000,-)	Rekening	Begroting	Rekening
- kapitaallasten	8.830	9.307	9.386
- taakkosten	21.143	21.667	20.802
Eindtotaal	29.973	30.974	30.188

De kapitaallasten zijn nagenoeg in lijn met de begroting (€ 79.000 hoger dan begroot).

De taakkosten zijn per saldo € 865.000 lager dan begroot. De voornaamste posten zijn:

	€
Afrekening 2014 ontvangen voor waterakkoord Rijnland	200.000
Zeer gunstige aanbestedingen enkele projecten	200.000
Incidentele verkoop grond (50% Veiligheid, 50% Voldoende water)	330.000
De schouwprocessen worden steeds efficiënter door kleine digitaliseringsstappen	135.000
Totaal	865.000

4.1.3.4 WIJZE WAAROP GESTREEFD IS DIE EFFECTEN TE BEREIKEN**Advisering op plannen van derden (Watertoets)**

AGV was in 2015 betrokken bij circa 410 kleine en grote ruimtelijke plannen.

Schouw

De jaarlijkse najaarsschouw is een belangrijk instrument om te zorgen voor een goede aan- en afvoer van het water in de secundaire watergangen. Inmiddels zijn alle overtredingen van de najaarsschouw 2014 opgeheven.

De najaarsschouw 2015 heeft geresulteerd in 1868 waarschuwingen (1454 in 2014). De hercontroles van eind 2015 resulteerde uiteindelijk in 425 handhavingsprocedures in de vorm van een concept dwangsom (300 voor schouw 2014).

Het nalevingspercentage komt daarmee op 77% (79% in 2014). De verwachting is dat het uiteindelijke nalevingspercentage van de najaarsschouw weer 100% is.

Meerjarenplan onderhoudsbaggeren

De afgesproken indicator 'realisatie baggerprogramma' is uitgekomen op 139,7 km (norm 140 km). De inhaalslag baggeren is gerealiseerd als gevolg waarvan het budget en de indicator voor 2016 zijn bijgesteld. De onderbouwing van het verlagen van de indicator en het monitoringsplan van de effecten ervan worden in het voorjaar van 2016 aangeboden aan het bestuur.

Verder is een eerste aanzet gemaakt in onderzoek naar een andere wijze van baggeren waarbij de mogelijkheid tot samenwerking met inwoners wordt onderzocht. Hiertoe wordt een pilot voorbereid in de gemeente De Ronde Venen.

Watergebiedsplannen (WGP)

In 2015 zijn de volgende peilbesluiten vastgesteld: Polder Zevenhoven (partiële herziening 52 hectare), Hoeker-Garstempolder (516 hectare), Noorderpark (3.294 hectare) en Aetsveldsepolder-West (285 hectare).

De volgende geplande peilbesluiten zijn nog niet vastgesteld: Aetsveldsepolder-Oost (853 hectare), Zeeburgereiland (111 hectare).

Omdat de knelpunten voor de Aetsveldsepolder-Oost complexer waren dan ingeschat is dit plan vertraagd. De wettelijke termijn van dit peilbesluit is echter nog niet verstreken. Voor Zeeburgereiland zal AGV in navolging op het Waterinrichtingsplan van de gemeente een peilbesluit nemen dat past binnen de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen. De planning is daarmee afhankelijk van deze ruimtelijke ontwikkeling. In totaal is daarmee in 2015 voor een oppervlak van 4.147 hectare een geactualiseerd peil vastgesteld.

In 2015 zijn de startnotities voor de Noordelijke Vechtplassen, Westeramstel, Groot Wilnis Vinkeveen, Holland Sticht Voorburg Oost, Naardermeer en Heintjesrak- en Broekerpolder door het bestuur vastgesteld.

Vanwege de door de provincie Noord-Holland verleende verlenging van de termijn tot herziening van het peilbesluit voor Horn- en Kuijerpolder tot 2020 is een startnotitie voor deze polder nog niet aan de orde. Voor Noordelijke Vechtplassen, Westeramstel en Groot Wilnis Vinkeveen is in 2015 een start gemaakt met de planvorming.

Met het vaststellen van 4.147 hectare is in 2015 voor 83% van het beheergebied van AGV het peilbesluit actueel. De toestandindicator '90% peilgebied met een actueel peilbesluit' is niet gehaald. De oorzaak is dat de geplande verlenging van het peilbesluit van de Noordelijke Vechtplassen niet mogelijk bleek gezien de geplande KRW-maatregelen die een relatie hebben met dit peilbesluit en omdat in een deel van de polder het peil niet conform het vigerende peilbesluit kan worden ingesteld. Hierdoor moet voor dit gebied alsnog een Watergebiedsplan worden opgesteld. Daarnaast is het WGP Groot Wilnis Vinkeveen vertraagd door de vertraagde uitvoering van het voorgaande Waterinrichtingsplan als gevolg van convenantafspraken met de gebiedspartners. De omvang van deze twee plannen is zeer groot waardoor deze vertraging een grote impact heeft op de indicator.

Bediening & onderhoud watersysteem

Het regulier onderhoud aan de circa 280 bedienbare kunstwerken is conform het onderhoudsprogramma uitgevoerd.

Verhouding zoet/zout water

Het project slim watermanagement is in volle gang. In samenspraak met de andere waterbeheerders wordt onderzocht hoe het beste met water gestuurd kan worden. Een voorbeeld hiervan is het overleg met de beheerders van en rond het IJsselmeergebied in de voorbereiding op het peilbesluit. Kennis van modellering en dagelijkse sturing wordt steeds meer uitgewisseld. Daarmee wordt ook in de uitvoering nadrukkelijk gezocht naar slimme samenwerking.

INVESTERINGEN

Programma 3: Voldoende water	2015	
	Begroting	Realisatie
Netto kosten Investerings (x € 1.000,-)		
Programma Waterinrichtingsplannen/NBW/ Watergebiedsplannen (cp 10.c)	4.800	3.387
Programma Technische Systemen	5.000	4.697
Eindtotaal	9.800	8.084

TOELICHTING

Programma Waterinrichtingsplannen (WIP) en NBW

Doordat de waterinrichtingsplannen eenvoudiger worden (in grote delen zijn geen peilwijzigingen nodig), is de indicator 'ingesteld conform peilbesluit' op 82% uitgekomen (norm 65%).

De maatregelen uit het groot onderhoudsplan Noorderpark zijn in 2015 grotendeels afgerond. Het WIP kustpolders (361 hectare) en het WIP polder Dorsserwaard (128 hectare) zijn volledig uitgevoerd. In de Bijlmerring zijn de eerste WIP-maatregelen in de polder de Nieuwe Bullewijk uitgevoerd. Daarnaast zijn de polders Bijlmer, Zuid Bijlmer, Broekzijdse Polder en Holendrecht- en Bullewijker Polder klaar voor peilinstelling (2.147 hectare). De eerste maatregelen uit het WIP Westelijke Venen zijn uitgevoerd waarmee nog eens 551 hectare klaar is voor peilinstelling. Daarmee is in totaal 3.187 hectare van de geplande 3.498 hectare klaar voor peilinstelling.

De uitvoering van de laatste maatregelen uit het WIP Zuidelijke Vechtplassen (polder Mijnden) is doorgeschoven naar 2016 in verband met bezwaren tegen de uitvoering. Ook is een deel van de maatregelen uit het WIP Holland Sticht Voorburg West doorgeschoven naar 2016 omdat de onderhandelingen over een toegangspad naar het geplande nieuwe poldergemaal nog niet zijn afgerond. De uitwerking van de maatregelen uit de watergebiedsplannen Amsterdam Nieuw-West, Horstermeer en Meeruiterdijkse Polder en de Hoeker-Garstenpolder zijn gestart.

Eind januari 2015 is de waterberging in de Zuiderlegmeer opgeleverd en geopend. Hiermee is 3,3 hectare waterberging gerealiseerd. Met de uitvoering van een deel van de WIP-maatregelen in de polder Bullewijk is nog eens 3,3 hectare wateropgave opgelost. De geplande NBW-opgave van 6,6 hectare voor 2015 is daarmee gerealiseerd. In totaal is daarmee 87%, ofwel 214 hectare van de 247 hectare eigen NBW-opgave, gerealiseerd. De restopgave van 33 hectare wordt, conform eerdere bestuurlijke besluitvorming, in de komende twee jaren in het programma Watergebiedsplannen opgelost.

Naar aanleiding van het bestuurlijk overleg over de overeenkomst Parklandschap Groot Mijdrecht is de gereserveerde € 0,5 miljoen doorgeschoven naar 2016. Doordat de maatregelen uit de WIP's Zuidelijke Vechtplassen en Holland Sticht Voorburg West deels zijn doorgeschoven naar 2016 is nog eens € 0,5 miljoen minder uitgegeven dan begroot. Daarnaast is ruim € 0,4 miljoen aan subsidies ontvangen voor de realisatie van de maatregelen in het Noorderpark en het waterkwaliteits-baggen.

De realisatiekosten 2015 voor waterinrichtingsplannen en NBW-maatregelen komen uit op circa € 3,4 miljoen en zijn daarmee € 1,4 miljoen lager dan begroot.

Programma Technische systemen

In 2015 zijn de volgende projecten gerealiseerd:

- De nieuwbouw van poldergemaal Kortenhoef is geheel afgerond. Het gemaal is officieel geopend;
- De nieuwbouw van poldergemaal Dooijersluis is nagenoeg afgerond. Er zijn aanpassingen aan het gemaal verricht, waardoor het knelpunt van de vispasseerbaarheid van de pompinstallatie is opgelost;
- De aanleg van het nieuwe poldergemaal Westbroekse Binnenweg is uitgevoerd.

De volgende projecten zijn in 2015 in uitvoering gegaan, maar nog niet afgerond:

- De renovatie van de laatste groep Amsterdamse poldergemalen is in de afrondende fase. Er is een kleine vertraging opgetreden door onduidelijkheden over de ruimtelijke wensen van de betrokken stadsdelen.
- De eerste fase van het project 'Renovatie verversingsgemaal Zeeburg' – het vervangen van de elektromotoren – is afgerond. De voorbereiding van fase 2, waarin de renovatie van het gemaalgebouw, de pompen en de bijbehorende syfongebouwen is voorzien, is gestart.
- De renovaties van de poldergemalen Haarlemmerweg en Stadwijck zijn in de afrondende fase.
- De herbouw van poldergemaal Van Eijk is gestart;
- Het oplossen van hydraulische knelpunten rondom bruggen in Amsterdam zijn gestart.

Van de volgende projecten is in 2015 gestart met de voorbereiding:

- Groot onderhoud aan het brug- en sluiscomplex in de Vecht bij Nigtevecht;
- Groot onderhoud aan de Vechtsluis te Maarssen;
- Nieuwbouw poldergemaal Holland Sticht Voorburg West;
- Renovatie van poldergemaal Eerste Bedijking van Mijdrecht (Petronella);
- Nieuwbouw poldergemaal Gansenhoef;
- Nieuwbouw poldergemaal Korte Stammerdijk;
- Modernisering van het poldergemaal Horstermeer.

De uitgaven in 2015 onderschrijden de begroting met circa € 0,3 miljoen vanwege vertragingen van een aantal grote(re) projecten, waaronder groot onderhoud brug- en sluis Nigtevecht en de nieuwbouw van poldergemaal Korte Stammerdijk.

Daarnaast zijn voor poldergemaal de Eerste bedijking in Mijdrecht nieuwe inzichten gekomen om de complexe inpassing met behoud van de monumentale waarde te realiseren.

De verwachte € 0,8 miljoen aan subsidiebijdrage voor de aanleg van poldergemaal Dooijersluis is in 2015 niet ontvangen en wordt in 2016 verwacht.

In 2015 technisch en administratief afgesloten kredieten

Watergebiedsplan Westeramstel (AB 05/056A)

Het watergebiedsplan Westeramstel is de benaming voor het deel van het beheergebied ten westen van de Amstel en omvat: De Bovenkerkerpolder, De Uithoornse polder, de Zuiderlegmeerpolder en de Noorderlegmeerpolder.

In 2005 is door het waterschap een kredietbedrag van € 3.266.500 beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van de waterinrichtingsmaatregelen ten behoeve van het wegnemen van hydraulische knelpunten, het instellen van het peilbesluit en het verbeteren van de ecologische waterkwaliteit in de polders van de Westeramstel. In 2006 is het plan goedgekeurd door GS van provincie Noord-Holland.

Waterinrichtingsmaatregelen betroffen met name het vervangen van duikers en verbreden van hoofdwatgangen in de Noorderlegmeer, Zuiderlegmeer en Bovenkerkerpolder. Voor het instellen van het peilbesluit zijn in de Zuiderlegmeer en Bovenkerkerpolder diverse onderbemalingen samengevoegd tot aparte peilgebieden. In de Uithoornse polder is het Zijdelmeer verbonden met het hogere peilgebied en zijn ten behoeve van de ecologische doelstellingen waar mogelijk natuurvriendelijke oevers aangelegd.

De maatregelen zijn in de periode 2007-2009 voorbereid en in de periode 2010 t/m 2013 uitgevoerd. De totale gerealiseerde kosten bedroegen € 3.300.562.

Watergebiedsplan Holland Sticht en omgeving (AB 06/047)

Het watergebiedsplan Holland, Sticht en omstreken omvat de polders Holland, Sticht en Voorburg-Oost, Het Honderd-Oost en Breukelerwaard-Oost en ligt in de provincie Utrecht tussen het Amsterdam-Rijnkanaal (de westgrens) en de Vecht (de oostgrens).

In 2006 is door het waterschap een kredietbedrag van € 2.000.000 beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van de waterinrichtingsmaatregelen ten behoeve van het wegnemen van hydraulische knelpunten, het instellen van het peilbesluit en het verbeteren van de ecologische waterkwaliteit in de polders. Een belangrijk onderdeel van het plan betrof het realiseren van het nieuwe poldergemaal Breukelen. In 2007 is het plan goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht.

Het poldergemaal Breukelen is in 2011 opgeleverd. De waterinrichtingsmaatregelen zijn in de periode 2009 t/m 2013 uitgevoerd. De totale gerealiseerde kosten bedroegen € 1.747.812 en waren daarmee circa 12,5% lager dan het toegekende krediet (€ 2.000.000). Dit als gevolg van een zeer gunstig aanbestedingsresultaat.

Watergebiedsplan Huizen en Blaricummer Bijvanck (AB 10/052)

Watergebiedsplan Huizen en Blaricummer Bijvanck betreft met name stedelijk gebied.

De maatregelen betroffen met name het vervangen van duikers door grotere diameters en het aanpassen van enkele stuwen. In overleg met de gemeente Huizen is besloten om de voorgenomen kwaliteitsstuw niet te plaatsen. Dit zou een spijtmaatregel zijn omdat inmiddels diverse riooloverstorten zijn gesaneerd.

Alle maatregelen zijn uitgevoerd in 2013, alleen het vervangen de duiker onder de Huizermaatweg is uitgevoerd in 2014. Deze maatregel had vanwege de complexe technische als verkeerkundige situatie meer voorbereidingstijd nodig.

Door gunstige aanbesteding en het niet uitvoeren van de kwaliteitsstuw zijn de gerealiseerde kosten (€ 787.135) circa 5% lager uitgevallen dan toegekende krediet (€ 831.000).

WGP Naardermeer, 's Gravelandse polder en omgeving (AB 07/028 B+C)

Betreft kredietbedrag dat beschikbaar is gesteld voor de realisatie van het nieuwe gemaal Keverdijk (deel C) en bijdrage aan de provincie van € 450.000 voor de dijkverbetering in het kader van de aanleg van de faunaverbinding langs de N236 (deel B).

Het nieuwe poldergemaal, met capaciteit van 70 m³/min, is gerealiseerd nabij het oude gemaal Keverdijk, inclusief bijbehorende persleidingen en overige werken. Het gemaal is in 2013 opgeleverd. De post onvoorzien hoefde niet te worden aangesproken waardoor de gerealiseerde kosten (€ 1.860.081) circa 9% lager uitgevallen zijn dan het toekende krediet (€ 2.050.000).

4.1.4

PROGRAMMA 4 : MAATSCHAPPELIJKE NEVENTAKEN**4.1.4.1 OMSCHRIJVING VAN HET PROGRAMMA**

De hiervoor beschreven taken worden gerekend tot de kerntaken van ieder waterschap. Naast deze taken voeren waterschappen enkele taken uit die nauw aan het waterbeheer zijn verbonden. Op veel van deze taakvelden zijn ook andere instanties en maatschappelijke organisaties actief.

Voor AGV gaat het om nautisch- en vaarwegbeheer, beheer eigendommen, recreatief medegebruik van de wateren en waterkeringen, natuurbeheer en beheer van cultuurhistorische, landschappelijke en architectonische waarden.

4.1.4.2 DOELSTELLINGEN

De belevingswaarde van het water wordt versterkt door onder meer het verzorgen van een hoge zwemwaterkwaliteit, de zorg voor recreatie, landschap en cultuurhistorie en het verzorgen van natuurvriendelijke oevers en hierbij rekening houden met dieren.

AGV reguleert de nautische belangen en het vaarwegbeheer: vlot en veilig vaarverkeer in de vaarwateren wordt bevorderd en schade aan de oevers door te snel varen wordt voorkomen. Een vaarweg is een watergang waarvan het beheerprofiel voldoet aan de vaarwegprofielen die voor de betreffende watergang gelden en volledig voldoet aan alle, daarbij behorende nautische veiligheidsseisen.

4.1.4.3 BEOOGDE EFFECTEN

AGV creëert water om van te genieten door vooral de belevingswaarde te verhogen. De vaarweg voldoet aan de vereiste toestand en het vaarwegverkeer verloopt voldoende vlot en veilig.

KOSTEN EXPLOITATIE

Programma 4: Maatschappelijke neventaken	2014	2015	
Netto kosten Exploitatie (x € 1.000,-)	Rekening	Begroting	Rekening
- kapitaallasten	708	684	678
- taakkosten	2.695	1.801	2.366
Eindtotaal	3.403	2.485	3.044

De kapitaallasten zijn nagenoeg in lijn met de begroting.

De taakkosten zijn € 565.000 hoger dan begroot. De voornaamste posten zijn:

	€
De provincie Utrecht heeft besloten om geen bijdrage voor bepaalde vaarwegen te verstrekken	-400.000
De bijdragen van de provincies Utrecht en Zuid-Holland met betrekking tot het vaarwegbeheer zijn nog niet ontvangen	-607.000
Voor recreatieve voorzieningen en cultuurhistorie zijn weinig initiatieven door derden ingediend voor een subsidiebijdrage	194.000
Diverse kleine onderschrijvingen (waaronder onderhoud dienstwoningen)	187.000
Ontvangen subsidie voor de Nessersluis	61.000
Totaal	-565.000

4.1.4.4 WIJZE WAAROP GESTREEFD IS DIE EFFECTEN TE BEREIKEN

Toezicht en handhaving

In het toezicht- en handhavingproces is het nautisch toezicht op de vaarwegen van AGV een belangrijk onderdeel. De toezichthouders/buitengewone opsporingsambtenaren zijn zichtbaar aanwezig op de vaarwegen van AGV en houden toezicht op nautische wet- en regelgeving. Dat betekent dat wordt toegezien op vlot en veilig scheepvaartverkeer (o.a. maximum vaarsnelheid, wrakken, afmeren) en overtredingen van de Keur van AGV.

De bootverhuurders zijn geïnformeerd over de geldende regels op het water. Hiermee wordt gezorgd dat informatie over geldende regels zoveel mogelijk bij de burgers bekend is. Het vaarseizoen loopt van 1 april tot 1 oktober.

De verhouding tussen het aantal uren toezicht, waarschuwingen en processenverbaal is ongeveer gelijk aan vorig jaar. Door de mooie zomer zijn er meer vaaruren gemaakt ten opzichte van het jaar daarvoor en als gevolg daarvan is een lichte stijging van het aantal processenverbaal te zien.

Er zijn 2977 (veelal mondelinge) waarschuwingen uitgedeeld voor overtredingen. De zwaardere overtredingen hebben 67 processenverbaal opgeleverd.

Recreatief medegebruik

Er zijn in 2015 weinig initiatieven ingediend voor een subsidiebijdrage. De kanovereniging Zeeburg heeft in september 2015 haar nieuwe clubhuis geopend. Bij deze opening is het waterschap nauw betrokken geweest (AGV heeft in 2014 financieel bijgedragen aan een nieuwe vlonder voor deze vereniging).

Ten behoeve van het zwemmen in open Water Amsterdam is bijgedragen aan het opstarten van een focusteam. Een aantal geplande bijdragen zijn vertraagd of uiteindelijk niet ingediend door de initiatiefnemer, zoals:

- De aanvraag voor de Militaire Zweminrichting Vestingmuseum is ingetrokken, omdat het project stil is komen te liggen;
- De geplande bijdrage voor de Heul is niet betaald in 2015. Het is de initiatiefnemer niet gelukt om het gecompliceerde project van de grond te krijgen. Dit initiatief zal in 2016 worden opgepakt door de gemeente. Zij zullen dan opnieuw een aanvraag indienen;
- Voor de informatieborden in de Tuinen van West is uiteindelijk door de initiatiefnemer geen subsidieverzoek ingediend.

Cultuurhistorie/archeologie

Voor de maatschappelijke taak Cultuurhistorie en Archeologie zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Het project "Watererfgoed in Beeld" gericht op het ontwikkelen van webpagina's over watergebonden cultuurhistorische objecten binnen de website www.agv.nl is voortgezet, mede in samenhang met het initiatief 'Watererfgoed Oude Hollandse Waterlinie op de Kaart' van de Stichting Groene Hart. Hierbij wordt aandacht besteed aan circa 50 watergebonden cultuurhistorische objecten van de linie binnen het beheergebied van het waterschap;
- Voor het project "Watererfgoed in Beeld" is onderzoek naar 30 watergebonden objecten uitgevoerd. De cultuurhistorische kaart is gereed voor intern gebruik;
- Het project "Landmark Nessersluis" is gerealiseerd en feestelijk onthuld;
- Er is een bijdrage geleverd aan het "Magazine Oude Hollandse Waterlinie" van het Erfgoedhuis Zuid-Holland;
- Er zijn vervangende informatieborden bij vijf cultuurhistorische hoogtenpunten geplaatst. De oude borden waren door weersinvloeden onleesbaar geworden;
- De Molennota is tussentijds geëvalueerd. Op alle doelstellingen is inspanning gepleegd. De molens zijn ingezet bij neerslag, bij wateroverlast, voor vismigratie en als communicatiemiddel.

Daarnaast zijn bijdragen verleend aan jaarlijks structureel terugkomende aanvragen voor cofinanciering zoals de bijdragen aan de Molenstichtingen in het kader van de Molennota en Stichting Oude gemaal Ronde Hoep. De verwachte aanvraag van het Waterliniemuseum, dat in het najaar van 2015 zijn deuren opende, is niet ingediend door de stichting. Door het op het laatste moment intrekken van de subsidieaanvraag van circa € 75.000 en de subsidie inkomsten voor de Nessersluis is er een onderbesteding van het budget in 2015. Ook hier zijn we afhankelijk van de aanvragen van derden.

Hollandse Waterlinie

In 2015 is duidelijk geworden dat het nominatiedossier voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie in 2017 wordt ingediend en bij succesvolle nominatie in 2019 een Unesco Werelderfgoedstatus krijgt. AGV levert als beheerder een bijdrage aan dit dossier.

Vaarwegbeheer en Nautisch beheer

Vaarwegbeheer

In de begroting 2015 is € 700.000 als geschatte bijdragen van provincies ingeboekt en € 400.000 aan taakvermindering. Inmiddels zijn met betrokken provincies afspraken gemaakt over de bijdragen, namelijk provincie Zuid-Holland € 223.500 (vastgesteld maar nog niet ontvangen), provincie Noord-Holland € 111.500 (vastgesteld en ontvangen) en de provincie Utrecht € 383.000 (nog niet vastgesteld).

Voor de provincie Utrecht geldt dat er sprake is van een compromis. In dit compromis wordt afgestapt van een vergoeding op projectbasis en wordt de bijdrage jaarlijks uitgekeerd.

Dit is gunstig voor AGV. De provincie Utrecht heeft een beperkt budget voor het vaarwegbeheer, maar is ook bereid een lager onderhouds- en toezichtniveau te accepteren. De overeenkomst met de provincie wordt ter bespreking en vaststelling voorgelegd aan het AB en wordt uiterlijk op 2 februari 2016 door Gedeputeerde Staten vastgesteld. De totale bijdragen van de provincies aan het vaarwegbeheer bedraagt € 718.000 waardoor de taakvermindering in navolgende jaren bijgesteld kan worden naar € 383.000.

Nautisch Beheer

Voor het nautisch beheer geldt, anders dan voor het vaarwegbeheer, dat er geen wettelijke verplichting is om de aanwijzing van het nautisch beheer te heroverwegen. Vanuit het oogpunt van efficiëntie verdient uitvoering van vaarweg- en nautisch beheer door één overheidsinstantie de voorkeur. Met de drie provincies zijn (financiële) afspraken gemaakt over het nautisch beheer en zijn vastgelegd in de overeenkomst.

Bediening Bruggen & Sluizen

De Spieringbrug van de gemeente Muiden is aangesloten op de brugbediening op afstand.

Voor de brugbediening op het steunpunt Weesp is een tijdelijke brugbediening gerealiseerd.

Aanleiding is dat de huidige ligging van de provinciale weg wordt aangepast, deze loopt in de toekomst over het terrein van steunpunt Weesp.

Zwemwater

In de Loosdrechtse plassen was in het voorjaar een korte overschrijding van blauwalg. In de Sloterplas werd preventief een kortstondige waarschuwing uitgevaardigd na het aantreffen van verdachte algen die na analyse niet toxisch bleken. Zwemlust en de Ouderkerkerplas hadden een lange periode van waarschuwing voor blauwalg.

Het Groenstrand van de Ouderkerkerplas had daarnaast ook nog 4 dagen een negatief zwemadvies vanwege een zeer hoge waarde voor fecale bacteriën.

Verspreid over het AGV-gebied is in het zwemseizoen ook gemeten in 'overig water' en zijn de resultaten aan de betreffende gemeenten teruggekoppeld. In de zomer zijn er vragen over zwemwaterkwaliteit beantwoord van organisatoren van zwemevenementen en burgers.

In samenwerking met de gemeente Amsterdam is gestart met een project om meer veilig zwemmen in natuurwater in Amsterdam mogelijk te maken.

4.1.5

PROGRAMMA 5 : DRAAGVLAK**4.1.5.1 OMSCHRIJVING VAN HET PROGRAMMA**

Het implementeren van wet- en regelgeving, opstellen en actueel houden van eigen regels, het opleggen van aanslagen en het afhandelen van verzoeken, bezwaar- en beroepsprocedures en daarnaast debiteurenbeheer, kwijtschelding en (dwang)invorderingsmaatregelen; dit alles op het gebied van waterschapsbelastingen.

4.1.5.2 DOELSTELLINGEN

Het realiseren van de geraamde opbrengsten van de waterschapsbelastingen voor AGV. Het betreft de belastingopbrengsten van de zuiveringsheffing, de verontreinigingsheffing en de watersysteemheffing.

4.1.5.3 BEOOGDE EFFECTEN

- Een juiste, volledige en tijdige aanslagoplegging, inclusief de afhandeling van verzoek-, bezwaar- en beroepschriften;
- Een juiste, volledige en tijdige inning van de waterschapsbelastingen;
- Een juiste, volledige en tijdige behandeling van verzoeken om kwijtschelding.

INDICATOREN

Indicatoren Programma 5: Draagvlak			
Indicator	Indicatornormen	Norm	Realisatie
Openstaande debiteurenposten	Jaarlijks per december staat maximaal 4,5% open van het bedrag aan opgelegde en vervallen aanslagen in het voorgaande jaar	4,5%	2,5%

Het percentage openstaande debiteurenposten valt ruim binnen de norm van 4,5%. Aangezien de belastinginkomsten vrijwel de enige inkomstenbron van het waterschap zijn, geeft dit zekerheid over de beschikbaarheid van middelen.

KOSTEN EXPLOITATIE

Programma 5: Draagvlak	2014	2015	
Netto kosten Exploitatie (x € 1.000,-)	Rekening	Begroting	Rekening
- kapitaallasten	0	0	0
- taakkosten	11.998	11.308	11.528
Eindtotaal	11.998	11.308	11.528

De taakkosten zijn € 220.000 hoger dan begroot. In 2015 is het nog niet gelukt helemaal over te gaan naar gecombineerde aanslagen, wat wel de verwachting was. De overschrijding wordt dan ook vooral veroorzaakt door extra kosten van drukwerk en portokosten.

4.1.5.4 WIJZE WAAROP GESTREEFD IS DIE EFFECTEN TE BEREIKEN

Het bovenstaande wordt bereikt door het juist, tijdig en volledig opleggen van belastingaanslagen en het effectief innen en invorderen van deze aanslagen tegen zo laag mogelijke (maatschappelijke) kosten.

De e-overheid

Het nieuwe 'Mijn Belastingen-portaal' is in januari 2015 in gebruik genomen. Er is een meerjarig programma (Dienstverlening naar Mobiel) van start gegaan met als doelstelling dat in 2019 80% van de in- en uitgaande klantcontacten online en geautomatiseerd wordt afgehandeld. De afdeling Belastingen neemt hier een prominente plek bij in.

Vanaf de zomer van 2015 worden aanslagen, betalingsherinneringen en aanmaningen digitaal verzonden in plaats van per post, aan klanten die daarvoor gekozen hebben. De inzet is om in de nabije toekomst de overgang van post en telefoon naar digitale contacten verder te bevorderen, onder meer door in 2016 aan te sluiten op de Berichtenbox van MijnOverheid, en door steeds meer processen op klantvriendelijke wijze te automatiseren. Door het verhogen van de selfservicegraad wordt gestreefd naar minder klantcontacten via zowel de front- als de backoffice.

Invordering en debiteurenbeheer

Het devies blijft: klanten die niet kunnen betalen worden geholpen door het aanbieden van betalingsregelingen of kwijtschelding, maar op klanten die niet willen betalen wordt een stevig invorderingsbeleid toegepast.

Door het in gebruik nemen van een nieuw belastinginformatiesysteem waren de aanslagen in 2014 later opgelegd en geïnd, waardoor het debiteurensaldo eind 2014 hoger lag. Een deel van de aanslagen is in 2015 opnieuw later opgelegd dan gepland, waardoor ook de invordering later plaatsvond.

Perceptiekosten

Per 1 juli 2015 is de formatie van de afdeling Belastingen met 4,5 fte teruggebracht; in 2016 worden nog 2 fte's bespaard. Tegenover deze besparing staan echter ook weer stijgende kosten, zoals de portokosten die juist stijgen als gevolg van de verhoging van de posttarieven. Door de hierboven beschreven sterke inzet op digitale dienstverlening (Dienstverlening naar Mobiel) is de verwachting dat de kosten voor drukwerk, porto en eerstelijns contacten de komende jaren zullen dalen.

Door betere afspraken met gemeenten zullen ook de kosten voor uitvoering van de kwijtscheldingsregeling dalen. Daarnaast vindt overleg plaats met andere organisaties, onder meer door nauwe samenwerking in benchmarks, met het doel tot verdere procesverbetering te komen.

Post oninbaar

Door efficiënte en snelle invordering zal de komende jaren de post oninbaar zoveel mogelijk worden teruggedrongen. Hiervoor wordt ook zo ruim mogelijk gebruik gemaakt van klantsegmentatie: door iedere groep klanten de behandeling te geven die het beste bij hen past, zal de post oninbaar kunnen afnemen.

Op 27 november 2014, tijdens de begrotingsbehandeling, heeft het Algemeen bestuur bij motie gevraagd een uiterste inspanning te doen om de post oninbaar met minimaal 2% terug te dringen, uitgaande van een percentage van de bruto begrote belastingopbrengst ten opzichte van het jaar 2014. De reductie van de post oninbaar 2015, met 2%, is gehaald. Hiermee is deze motie uitgevoerd (zie ook hoofdstuk 5.1 t/m 5.4 opbrengsten watersysteemheffing en zuiveringsheffing).

Categorie Natuurterreinen

Sinds de invoering van de categorie natuur in 2009 was het onduidelijk wat nu precies wel of niet tot natuur gerekend moest worden. In november 2014 heeft de Hoge Raad uiteindelijk uitspraak gedaan, waarbij duidelijk werd dat het begrip "natuur" breder moest worden uitgelegd dan de waterschappen hebben gedaan. Hierdoor blijkt de oppervlakte (en dus het draagvlak) natuur aanzienlijk groter te zijn en dat van ongebouwd kleiner.

Inmiddels is duidelijk wat de gevolgen van de uitspraak zijn voor de aanslagen waartegen in de jaren 2009-2014 bezwaar is gemaakt én voor het draagvlak van zowel de categorie ongebouwd als de categorie natuur. Het blijkt dat de verschuiving van oppervlakte ongebouwd naar oppervlakte natuur groter is dan verwacht. Op basis van de bezwaarafhandeling wordt nu uitgegaan van een verschuiving van de oppervlakte ongebouwd naar natuur van 3.540 hectare.

De aanslagen waartegen bezwaar is ingediend voor de jaren 2009 t/m 2014 zijn verminderd met in totaal € 825.000. Daarnaast moet voor de jaren 2013 t/m 2015 nog een deel van de aanslagen worden opgelegd. Per saldo (meer opbrengsten natuur en minder opbrengsten ongebouwd) geeft dit in totaal € 1.086.000 minder opbrengsten. Laatst genoemde bedrag is in deze jaarrekening verantwoord onder de opbrengst watersysteemheffing.

4.1.6

PROGRAMMA 6 : ALGEMEEN**4.1.6.1 OMSCHRIJVING VAN HET PROGRAMMA**

In het programma Algemeen staan alle activiteiten die gericht zijn op het besturen van het waterschap, waarin begrepen de ambtelijke ondersteuning (voorbereiding en begeleiding) van bestuursvergaderingen én de centrale en extern gerichte voorlichtende activiteiten van het waterschap.

Onder dit programma valt het beleidsveld 'Bestuur en externe communicatie'.

4.1.6.2 DOELSTELLINGEN

- Meer zichtbaarheid van het waterschap;
- Verhogen naamsbekendheid van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht;
- Verhogen van de bekendheid van de visie, functie en activiteiten van het waterschap;
- Versterken van de verantwoordelijkheid en positie van het waterschapsbestuur versus de verantwoordelijkheid en positie van Waternet.

4.1.6.3 BEOOGDE EFFECTEN

- Een zichtbare positie van het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht en haar uitvoeringsorganisatie Waternet;
- Een eenduidig beeld over de verantwoordelijkheden van het Waterschap en Waternet;
- Transparantie over besluitvorming en het proces waarmee dit tot stand komt;
- Soepele overgang naar het nieuwe waterschapsbestuur;
- Crisisbeheersing: versterken van de samenwerking met de veiligheidsregio's.

KOSTEN EXPLOITATIE

Programma 6: Algemeen	2014	2015	
(bedragen x € 1.000,-)	Rekening	Begroting	Rekening
- kapitaallasten	0	0	97
- taakkosten	9.521	12.134	10.716
Eindtotaal	9.521	12.134	10.813

In 2014 is het krediet verleend voor de verkiezingen. In dat jaar is gestart met de campagne (en het maken van kosten) voor de verkiezingen van 2015. Deze kosten leiden in 2015 tot kapitaallasten en waren niet begroot. De kapitaallasten zijn vanaf 2016 in de begroting opgenomen.

De taakkosten zijn € 1.418.000 lager dan begroot. De voornaamste posten zijn:

	€
Vanuit het Horizontaal toezicht (door de Belastingdienst) is gebleken dat Waternet geen egaliseringsreserve mag hebben en jaarlijks haar kostenplaatsresultaat dient te verrekenen met de opdrachtgevers. De verdeelsleutel, op basis van de doorbelaste kosten, is 60% Amsterdam en 40% AGV. Ten gunste van AGV komt:	876.000
Lagere uitgaven bestuurskosten (lagere advieskosten, advertentiekosten en bijdragen aan o.a. STOWA en Het Waterschapshuis)	479.000
Ontvangen subsidie (Nationale Restauratiefonds) voor het Gemeenlandshuis	63.000
Totaal	1.418.000

INVESTERINGEN

Programma 6: Algemeen		2015	
Netto kosten Investerings (x € 1.000,-)		Begroting	Realisatie
Waterschapsverkiezingen 2015		2.000	2.177
Eindtotaal		2.000	2.177

Van het totale budget (€ 2,5 miljoen) is € 0,3 miljoen in 2014 uitgegeven aan de bewustwordings-campagne "Zonder Waterschap staat alles onder water".

In juni 2015 zijn de kosten (circa € 1,9 miljoen) betaald aan het ministerie voor de organisatie van de verkiezingen door de gemeenten. In 2014 is circa € 0,2 miljoen minder uitgegeven, deze uitgaven zijn in 2015 gedaan. De totale uitgaven zijn binnen het toegekende krediet gebleven.

4.1.6.4 WIJZE WAAROP GESTREEFD IS DIE EFFECTEN TE BEREIKEN**Waterschapsverkiezingen**

In maart 2015 zijn de waterschapsverkiezingen gehouden. Voor de eerste maanden van 2015 betekende dit dat – in samenwerking met het Algemeen bestuur- communicatie rondom de stembuspromotie heeft plaatsgevonden.

Met een opkomstpercentage van 41,4% zijn deze verkiezingen die voor het eerst in combinatie met de Provinciale Statenverkiezingen zijn gehouden, succesvol geweest. Het heeft tot veel media-aandacht geleid in het werkgebied voor AGV, en ook op landelijke televisie en radio heeft de dijkgraaf een podium gekregen voor het waterschap.

Waterschap in de kijker

Gedurende het hele jaar zijn diverse dijkverbeteringen opgeleverd of gingen van start. Ook deze kregen aandacht in de media.

In maart 2015 is de schone Vecht opgeleverd met een speciaal opleveringsfeest langs de Vecht, bestaande uit verschillende activiteiten en een lichtshow. De oplevering van de Vecht heeft veel publiciteit gegenereerd voor het waterschap.

De Vecht was in oktober bij de Vroege Vogels op landelijke televisie te zien. Toen werden bepaalde planten teruggeplaatst in de schone Vecht.

In juni 2015 is voor de tweede keer de Battle of the Beach georganiseerd. Tijdens de dag van de Wetenschap opende de rwzi Hilversum haar deuren voor het publiek. Dit trok veel bezoekers.

De oplevering van de Vispassage Noorder IJplas kreeg in september de nodige aandacht in de media. Ook vond in september de Amsterdam City Swim plaats waar verschillende bestuurders in mee zwommen en werd de landelijke site Ons Water gelanceerd.

Tijdens de International Waterweek vond de Rainproof Ride plaats. Een fietsevenement om jongeren bewust te maken wat zij zelf kunnen doen aan wateroverlast. Ook onze jeugdbestuurder fietste mee. In december 2015 presenteerde het waterschap voor het eerst de begroting in één oogopslag.

Sponsoring 2015

Bij sponsoring hanteert het waterschap diverse criteria: water gerelateerd, in het werkgebied, naast logo plakken ook onze boodschap verbinden en publiciteit genereren. Met een rol voor de bestuurder of de mogelijkheid tot relatiemanagement. In 2015 heeft het waterschap verschillende initiatieven ondersteund.

Naar aanleiding van de oplevering schone Vecht organiseerde **Stichting Vechtsnoer** het themajaar water. Het waterschap heeft een bijdrage gegeven en was onder meer met de expositie Vondsten uit de Vecht zichtbaar in de maandelijkse uitkalender van de stichting.

Het schoonmaken van de Vecht was ook aanleiding voor een bijdrage aan de publieksactie Hollandse Waterlinie Schoon, waarbij inwoners en ook onze dijkgraaf drijf- en zwerfvuil langs de Vecht hebben weggehaald.

Tijdens de jaarlijkse **Amstellanddag** in juni heeft het waterschap gemaal Middelpolder en rioolwaterzuiveringsinstallatie Amstelveen voor bezoekers opengesteld.

Van 11 t/m 13 mei 2015 was op het Museumplein het kunstwerk **Waterlicht van kunstenaar Daan Roosegaarde** te zien. Het kunstwerk is een virtuele overstroming, gecreëerd met golvende lijnen van licht, dat mensen laat ervaren hoe Nederland eruit zou zien zonder waterwerken. De kunstenaar vroeg zich af of Nederland - grotendeels onder zeeniveau - zich nog voldoende bewust is van de betekenis van water in ons land. Dit inspireerde hem tot 'Waterlicht' waarmee hij een hernieuwd waterbewustzijn wil creëren.

Aanleiding voor de tijdelijke expositie was de recente aankoop van het 17de-eeuwse schilderij 'De doorbraak van de Sint-Anthonisdijk bij Amsterdam' van Jan Asselijn door het Rijksmuseum. Het waterschap heeft een inhoudelijke bijdrage gegeven en een openingswoord gehouden.

In **Nemo** is in augustus 2015 het nieuwe spel 'Strijd tegen water' in gebruik genomen. Het spel laat kinderen zelf ontdekken hoe zij kunnen omgaan met het beheer van water en hoe ze overstromingen kunnen voorkomen.

Ook op de toiletten in Nemo zijn allemaal weetjes te vinden over de grondstoffen die wij uit afvalwater halen. Deze nieuwe onderdelen zijn ontwikkeld in samenwerking met het waterschap en Waternet, naar aanleiding van een 5-jarige sponsorovereenkomst. Nemo heeft jaarlijks zo'n 500.000 mensen over de vloer.

Het afgelopen jaar was er weer **Sail** in Amsterdam. Het evenement, dat eens in de 5 jaar plaatsvindt, trekt enorm veel bezoekers; dit jaar 2,3 miljoen verdeeld over 5 dagen. Het waterschap sponsorde de Pieremachocheltocht.

Daarnaast was er een actie waarbij pure urine werd ingezameld ten behoeve van struviet. De mannelijke bezoekers van twee toiletpunten op Sail konden kiezen aan welk groenproject zij hun donatie wilden geven. De actie heeft veel PR opgeleverd.

In augustus 2015 vond ook het jaarlijkse **Grachtenfestival** plaats, waarbij gedurende 10 dagen door de hele stad op bijzonder plekken klassieke concerten plaatsvonden. Het waterschap heeft een ponton gesponsord waarop diverse concerten vanaf het water werden gegeven.

In september is de twee jaar durende viering van **200 jaar Koninkrijk** feestelijk afgesloten.

Het waterschap was sponsor van dit evenement dat op nationale tv werd uitgezonden. Het muzikale theaterspektakel vond grotendeels plaats op de Amstel bij de Amstelsluizen.

Het waterschap heeft in de week van de slotviering op agv.nl een artikel geplaatst over de Amstelsluizen en het waterbeheer door het waterschap in verleden, heden en toekomst. Dit artikel is via twitter verspreid, de betreffende pagina is bovengemiddeld goed bezocht.

AGV is ook voor de tweede keer sponsor van het **Amsterdam Light Festival**. Het kunstwerk 'Merry go Round Europe' verbeeldt voor het waterschap de doorgaande cyclus van het water.

Het festival zorgt er voor dat men ook in de wintermaanden van de Amsterdamse grachten kan genieten. Het festival verwacht dit jaar 850.000 bezoekers.

In 2015 technisch en administratief afgesloten kredieten

Waterschapsverkiezingen 2015 (AB 14/0241)

De Waterschapsverkiezingen zijn ordentelijk verlopen. De kiezer heeft zijn stem uit kunnen brengen en het nieuwe bestuur is geïnstalleerd. De beoogde resultaten van het projectplan Waterschapsverkiezingen, dat op 21 mei 2014 door het AB werd vastgesteld, zijn gehaald.

Het evaluatie rapport Waterschapsverkiezingen (BBV15.0366) is op 9 september 2015 in de commissie besproken.

De opkomst bij de verkiezingen in het AGV-gebied is gestegen van 18,2% in 2008 naar 41,4% in 2015. De kosten van de verkiezingen zijn binnen het toegekend krediet (€ 2,5 miljoen) gebleven.

4.1.7

PROGRAMMA 7 : DUURZAAMHEID**4.1.7.1 OMSCHRIJVING VAN HET PROGRAMMA**

Een aandachtsgebied binnen de overheid is de aandacht voor Good Governance, waarbij het gaat over integriteit, transparantie en verantwoording. Onder andere door middel van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) willen waterschappen dit begrip concreet vormgeven. Het gaat dan om het vinden van een balans tussen people, planet en profit, of wel tussen sociaal-culturele, ecologische en economische doelen. AGV handelt vanuit het MVO-denken. Concreet vindt dit plaats door het duurzaam uitvoeren van de taken, duurzaam inkopen, sluiten van kringlopen en terugdringen van CO₂-uitstoot.

4.1.7.2 DOELSTELLINGEN

AGV loopt voorop bij het invoeren van duurzame maatregelen die een positief effect op het milieu hebben en kiest daarom voor een duurzaam beleid, gekenmerkt door duurzaam inkopen (100%), het sluiten van kringlopen (terugwinnen energie en grondstoffen), en een klimaatneutrale bedrijfsvoering.

4.1.7.3 BEOOGDE EFFECTEN

AGV is in de kern van zijn werk een duurzame organisatie.

Indicatoren Programma 7: Duurzaamheid			
Indicator	Indicatornormen	Norm	Realisatie
Duurzaam inkopen	Voor alle producten waarvoor geaccepteerde richtlijnen zijn wordt duurzaam ingekocht	100%	100%
Reductie broeikasgasemissie	Combinatie van energiebesparing en productie van energie uit water leidt tot 2% emissiereductie per jaar	60%	60%

4.1.7.4 WIJZE WAAROP GESTREEFD IS DIE EFFECTEN TE BEREIKEN**Duurzaam inkopen***Circulair inkopen*

Circulair inkopen is onderdeel van duurzaam inkopen. In november 2013 is de Green Deal Circulair Inkopen door een aantal organisaties, waaronder AGV/Waternet (evenals de gemeente Amsterdam) ondertekend. Deze green deal sluit aan op de beweging die AGV/Waternet wil maken, als organisatie én in de circulaire economie.

Vanuit de Green Deal voor 2015 ligt er de verplichting om minimaal twee circulaire inkooptrajecten op te starten. Ter uitvoering hiervan zijn de volgende circulaire inkoopprojecten opgezet:

- Het project Polymeren¹ (wordt binnenkort opgestart). Binnen dit project wordt in samenwerking met de leveranciers gekeken of het proces verbeterd kan worden in het kader van circulair handelen;
- Het project elektrisch handgereedschap. Dit project is opgestart maar het resultaat bleek niet haalbaar vanwege de grote diversiteit aan merken van de gereedschappen;
- Het project vervanging van de dakbedekking op de Amstelveenseweg is opgestart maar door een lekkage die optrad, is noodgedwongen gekozen voor een traditionele oplossing.

Een andere verplichting is om de samenwerking tussen publieke en private partijen te bevorderen: Waternet is samen met de Gemeente Amsterdam een verkenning gestart om met een aantal aannemers een convenant op te stellen.

¹ Chemicaliën die worden gebruikt tijdens het zuiveringsproces (ontwateren van slib)

Klimaatprojecten

AGV streeft naar het sluiten van de grondstoffen en energiekringlopen, waarbij het zwaartepunt ligt op klimaatneutraal in 2020.

In 2015 is de struvietinstallatie op de rwzi Amsterdam-West verder geoptimaliseerd, en zijn een aantal acties uitgevoerd in het kader van de MeerJarenAfspraak die de waterschappen met het Rijk hebben afgesloten. Voorbeelden zijn onder andere diverse efficiencymaatregelen op de rwzi's Huizen, Weesp en Uithoorn (zoals zuinigere componenten, zuinigere regelingen, gisting uit bedrijf op Weesp). Nieuwe hoog rendement warmte kracht koppelingen zijn in 2015 voorbereid voor de rwzi's Horstermeer en Amstelveen en zullen in 2016 worden gebouwd.

Gerekend over alleen zuiveringsbeheer is het waterschap eind 2015 32% energie-efficiënter t.o.v. 2005; gerekend over alle waterschapstaken staat de teller op 28%.

Verder is de grootschalige groengas- en CO₂-productie in de samenwerking tussen rwzi Amsterdam-West en het AEB in voorbereiding (ontwerpfase).

De struvietinstallatie voor rwzi de Horstermeer is uitgesteld zolang er slib van rwzi Weesp in de gisting van Horstermeer wordt behandeld. Op de rwzi Blaricum is in december 2014 een kleinschalig zonnepaneelproject opgeleverd, de eerste op een rwzi van het waterschap. Deze heeft in 2015 circa 100 MWh aan duurzame stroom geleverd. De fijnzeefinstallatie op rwzi Blaricum (terugwinning van cellulose) is in 2015 hersteld en gaat begin 2016 opnieuw in bedrijf.

De installatie is als pilot gerealiseerd om onderzoek te doen naar het effect van de cellulose verwijdering op de zuivering en het vermarkten van cellulose. De installatie is vanuit de exploitatie begroting aangepast en verbeterd. Na de aanpassingen en de inbedrijfname wordt het onderzoek naar het vermarkten van cellulose verder opgepakt.

Op basis van energie-inkoop en productiecijfers wordt een reductie van de uitstoot van broeikasgassen (Waternet-breed) berekend van 59% (t.o.v. 1990). Met de nog te inventariseren besparingen op transport/vervoer en chemicaliën is de verwachting dat de 60% doelstelling over 2015 zal worden gehaald.

Klimaatneutraal 2020

AGV heeft de ambitie om in 2020 energie neutraal te zijn, deze ambitie wordt concreet gemaakt door in de onderstaande richtingen projecten te ontwikkelen die bijdragen aan het verkleinen van de klimaatvoetafdruk:

- Verduurzamen van de energievoorziening inclusief energiebesparing;
- Energieproductie uit de watercyclus;
- Produceren van groene energie.

Daarnaast worden ook projecten ontwikkeld die bijdragen aan het terugwinnen van nuttige grondstoffen uit (afval)water en het verduurzamen van het gebruik van grond- en hulpstoffen.

Om in 2020 energieneutraal te zijn is naast onderzoek naar innovatieve oplossingen ook en vooral focus op uitvoeringsprojecten nodig. Om dit gecoördineerd en efficiënt te kunnen doen, is een programmateam ingericht: het Programma K2020. Binnen het programma worden nieuwe ideeën gegenereerd, onderzoeken geïnitieerd en meer dan voorheen projecten tot uitvoering gebracht.

4.2 Paragrafen

4.2.1 Ontwikkelingen sinds het begrotingsjaar

INTERNE ONTWIKKELINGEN

4.2.1.1 Bestuurlijke aangelegenheden

Algemeen bestuur

Het bestuur van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht kent een Algemeen en een Dagelijks bestuur. Het Algemeen bestuur (AB) bestaat uit dertig leden en is samengesteld uit personen die bepaalde belangen – categorieën – vertegenwoordigen, zoals benoemd in de Waterschapswet. AGV kent vier categorieën: ingezetenen (23 zetels), ongebouwd (3 zetels), bedrijven (3 zetels), eigenaren van natuurterreinen (1 zetel). De 23 bestuursleden van de eerste categorie (ingezetenen) zijn gekozen via de waterschapsverkiezingen. De bestuurszetels van de andere categorieën zijn 'geborgd', en deze bestuursleden worden benoemd, respectievelijk door de LTO, de Kamers van Koophandel en het Bosschap.

Het nieuwe Algemeen bestuur is op 26 maart 2015 aangetreden en bestaat uit de volgende personen:

INGEZETENEN

VVD: mevrouw P.A.M. Hoog, de heer *R.G. Went* (fractievoorzitter), mevrouw H.M.G.J. van der Linde, de heer E.J. de Jong en de heer A.P.M. Spils (tot 5 september) 2015

PvdA: de heer R.A. Steenwinkel-Zhang, mevrouw *H.J.J. van Vliet-Smit* (fractievoorzitter), dhr. E.J. de Vries-Sandoval Taco, mevrouw M.L.A. Sikkens en mevrouw B.H. Buissonjé

Water Natuurlijk: de heren J.W. Dulfer, *S.E. Mager* (fractievoorzitter), J. Hoek en mevrouw M.A.A. di Bucchianico-Bakker

Partij voor de Dieren: de heren F.W.D. van Lierop, *J. Brink* (fractievoorzitter) en P. van der Kraan

CDA: de heren G.C.M. Korrel, *W.C. Zwanenburg* (fractievoorzitter) en N.J. de Jong

De Groenen: de heer R.A. Schönberger

50Plus: de heer P.A. Prins

Socialistische Waterschapsvereniging: de heer W.H.J. van Bennekum

Fractie Spils (na 5 september 2015): de heer A.P.M. Spils

Algemeen bestuurslid de heer heeft Spils heeft op 5 september 2015 laten weten de VVD-fractie te verlaten en besloten als éénmansfractie onder de naam Fractie Spils verder te gaan.

GEBORGDE ZETELS (benoemd door belangenorganisaties)

Ongebouwd: de heren P.N. Kruiswijk, *A.J.T. van Rijn* (fractievoorzitter) en A.T. Hooijer

Bedrijven: mevrouw M. Burgman, de heren *S.J.W. Rosman* (fractievoorzitter) en A.P.C.M. van Luijt

Natuurterreinen: de heer H. Massop

De cursief aangegeven personen treden op als fractievoorzitter namens hun partij, belangengroepering of categorie.

Dagelijks bestuur

De coalitie-onderhandelingen zijn geïnitieerd door de grootste partij, de VVD. Op verzoek van de VVD zijn de coalitieonderhandelingen begeleid door een formateur, de heer F. Hertog, burgemeester van Huizen. Op 23 april 2015 is een nieuw Dagelijks bestuur aangetreden bestaande uit de dijkgraaf en vijf leden van de fracties: VVD, PvdA, Water Natuurlijk, CDA en ongebouwd.

Dit nieuwe Dagelijks bestuur bestaat uit de volgende personen:

Dijkgraaf, de heer dr. ir. G.M. van den Top

VVD: mevrouw P.A.M. Hoog

PvdA: de heer R.A. Steenwinkel-Zhang

Water Natuurlijk: de heer J.W. Dulfer

CDA: de heer G.C.M. Korrel

Ongebouwd: de heer P.N. Kruiswijk

Nieuw bestuur

Het jaar 2015 was het jaar van de waterschapsverkiezingen. Dit betekent dat er een bestuurswisseling heeft plaatsgevonden en er halverwege het jaar ook andere doelstellingen zijn geformuleerd voor Programma 6: Algemeen:

Doelstellingen

- Het vergroten van waterbewustzijn in ons gebied;
- Het verhogen van de zichtbaarheid, naamsbekendheid en toegankelijkheid van het waterschap en haar bestuurders door herpositionering van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht en Waternet;
- Het betrekken van zowel de omgeving, andere overheden, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties niet als klant maar als partner;
- Verhogen van de bekendheid van de visie, functie en activiteiten van het waterschap;
- Versterken van de verantwoordelijkheid en positie van het waterschapsbestuur versus de verantwoordelijkheid en positie van Waternet.

Beoogde effecten

- Een zichtbare positie van waterschap Amstel, Gooi en Vecht en haar uitvoeringsorganisatie Waternet die toegankelijk is voor al haar (professionele) partners;
- Bekendheid met het begrip en de invulling van waterbewustzijn dat zal leiden tot nieuwe kansen en waardencreatie voor inwoners, agrariërs, bedrijven en recreanten;
- Een eenduidig beeld over de verantwoordelijkheden van het waterschap en Waternet.

In 2015 is met betrekking tot Programma 6: Algemeen het volgende bereikt:

Waterbewustzijn

'Waterbewust' is de titel van het bestuursakkoord en dit thema staat ook centraal voor de bestuursperiode 2015-2019. Het vergroten van het waterbewustzijn ziet het bestuur als een essentiële voorwaarde voor het creëren van een duurzame en klimaatbestendige toekomst.

Zichtbaarheid van het waterschap

In december 2015 heeft het bestuur ingestemd met een nieuw logo voor het waterschap en een endorsed logo met Waternet en de gemeente Amsterdam, om zo het waterschap meer zichtbaar te krijgen.

Voor 2016 staat een doorvertaling gepland van het Bestuursakkoord naar een strategisch plan voor Waterbewust. De doorvertaling zal verweven worden in de uitwerking van de herpositionering van het merk en de invoering van Dienstverlening naar Mobiel.

Voor wat betreft de inzet van communicatiemiddelen betekent dit dat er een veel grotere focus komt op de inzet van online en social media. De in december vastgestelde logos voor Waternet en het waterschap zullen vanaf 2016 gefaseerd worden ingevoerd.

Inwerkprogramma nieuw Waterschapsbestuur

In een intensief traject bestaande uit 10 dagdelen zijn de nieuwe bestuursleden wegwijs gemaakt in de bestuurlijke wereld van het waterschap, bijgepraat over de inhoudelijke dossiers van het waterschap en is de stand van zaken van enkele belangrijke projecten toegelicht.

In drie gebiedsverkenningen op 28 mei, 12 juni en 19 juni zijn de bestuursleden onder begeleiding van Waternet-medewerkers het gebied ingegaan om het werk van het waterschap op locatie te bespreken.

Iedere fractie is in de gelegenheid duo-leden ter ondersteuning van het fractiewerk aan te stellen. Alle fracties hebben hiervan gebruik gemaakt. In totaal zijn in 2015 18 duo-leden benoemd.

Op 23 april 2015 zijn de onderstaande personen benoemd tot duo-lid van de genoemde fractie:

VVD

- de heer L.A. Wieringa
- de heer G.J. Marsiljé

PvdA

- mevrouw R. Kaas

Water Natuurlijk

- de heer H.J.P. Penders. Eind 2015 bereikte ons het droevige bericht, dat de heer Penders, van de fractie Water Natuurlijk en oud AB-lid, op dinsdag 22 december is overleden.
- mevrouw M. Quené

CDA

- de heer R.J.T. Weaver
- de heer T.E. Nell

De Groenen

- de heer M.A. Pontier

50Plus

- de heer A.Ph.J. Richter
- de heer Y.K. Ng

Socialistische Waterschapsvereniging

- mevrouw P.I.E. van de Velde

Bedrijven

- de heer M.H. Fokke
- de heer R.J.A.D. van Dijk

Ongebouwd

- mevrouw G.A. Kool-van Diën

Natuurterreinen

- de heer J. van Amerom

Op 21 mei is de heer M.I. Blom benoemd als duo-lid voor de fractie Partij voor de Dieren.

Op 26 november is de heer H.P. van de Hare benoemd als duo-lid van de fractie Lijst Spils.

4.2.1.2 Wijzigingen in bestuurssamenstelling

Op 25 maart 2015 is het 'oude' Algemeen bestuur voor het laatst bijeen geweest. Tijdens deze vergadering is de uitslag van de waterschapsverkiezingen vastgesteld en is besloten tot toelating van de nieuw gekozen AB-leden.

Op 25 juni heeft dit Algemene bestuur in een bijzondere bijeenkomst teruggeblikt op de afgelopen periode.

Commissie voor Geloofsbrieven

Volgens het Reglement van Orde is door de dijkgraaf voor de nieuwe bestuursperiode 2015-2019 een Commissie voor de Geloofsbrieven benoemd, bestaande uit de volgende personen:

- mevrouw H.J.J. van Vliet-Smit
- de heer S.J.W. Rosman
- mevrouw M.A.A. di Bucchianico - Bakker

Rekenkamercommissie AGV

De rekenkamercommissie heeft in de vergadering van de commissie voor advies en bijstand van 9 september 2015 het onderzoek naar de 'Wateropgave AGV' gepresenteerd.

In het najaar is een onderzoek gestart naar de doelmatigheid van het 'Beheer van onroerende zaken en kunst van AGV'. In de commissie voor advies en bijstand van 11 november 2015 is een voorstel behandeld over de werving van nieuwe leden van de rekenkamercommissie en de verschillende vormen van samenwerking met andere rekenkamercommissies. Doel is in februari 2016 een nieuwe voorzitter en een extern lid te benoemen.

4.2.1.3 Besluitvorming in 2015 (van belangrijke onderwerpen)**Begrotingscyclus-besluiten**

12 februari 2015	Controleprotocol AGV 2015
2 juli 2015	Jaarstukken AGV 2014
2 juli 2015	Bestuursrapportage AGV jan-apr 2015
2 juli 2015	Meerjarenbegroting AGV 2016-2020
26 november 2015	Bestuursrapportage AGV jan-sep 2015
26 november 2015	Begroting AGV 2016
27 november 2015	Wijzigingsbesluit Verordening Verontreinigingsheffing AGV
27 november 2015	Wijzigingsbesluit Verordening Zuiveringsheffing AGV
27 november 2015	Wijzigingsbesluit Verordening Watersysteemheffing AGV

Investeringsbesluiten

12 februari 2015	Vervangen toldeuren Ringvaart Watergraafsmeer
21 mei 2015	Evaluatie Actieprogramma Veilige Waterkeringen 2010-2015 en aanvullend kredietbesluit
8 oktober 2015	Uitvoeringskrediet gas- en sliblijn rwzi Amstelveen
8 oktober 2015	Vaststelling projectplan voor project Renovatie Ipensloter- en Diemerdammersluizen
8 oktober 2015	Kredietvoorstel KRW-maatregelen 2016-2021
8 oktober 2015	Aanvraag uitvoeringskrediet poldergemalen uit waterhuishoudingsplan Noorderpark
26 november 2015	Vorbereidingskrediet rwzi Amsterdam-West Groengas installatie
26 november 2015	krediet vervangingsinvestering rwzi's 2015 -2016
17 december 2015	Vorbereidingskrediet De Ronde Hoep
17 december 2015	Uitvoeringskrediet energiefabriek Horstermeer
17 december 2015	Uitvoeringskrediet aanpassen hoofdrioolgemaal Muiden

Beleidsnota's

17 december 2015	Doorontwikkeling logo Waterschap Amstel, Gooi en Vecht en Waternet
------------------	--

Watergebiedsplannen en peilbesluiten

12 februari 2015	Gedeeltelijke aanpassing peilbesluit Zevenhoven
21 mei 2015	Vaststelling watergebiedsplan Hoeker- en Gastermolen
17 december 2015	Watergebiedsplan Noorderpark
17 december 2015	Watergebiedsplan Aetsveldse Polder West

Verordeningen en juridische besluiten

26 maart 2015	Aanpassing integriteitsprotocol in verband met de integriteitsanalyse kandidaat DB-leden
26 maart 2015	Rechtspositie leden Algemeen bestuur (informatie rechtspositie en intrekking Verordening voorzieningen bestuursleden AGV 2009)
2 juli 2015	Vaststelling legger Waterkeringen 2015
8 oktober 2015	Wijziging verordening fractievergoeding

4.2.1.4 Gesloten akkoorden/convenanten in 2015**Overeenkomsten**

12 februari 2015	Het Waterschapshuis: wijziging gemeenschappelijke regeling
8 oktober 2015	Garantieverklaring aan de Unie van Waterschappen
17 december 2015	Convenant Naarden buiten de Vesting

4.2.1.5 Juridische procedures*Zandpad Utrecht*

AGV heeft in 2013 de huurovereenkomsten met exploitanten opgezegd. Twee exploitanten hebben deze opzegging aangevochten. Zij zijn in mei 2015 door de rechtbank Amsterdam in het ongelijk gesteld. Tegen dat vonnis is door hen hoger beroep aangetekend. De uitspraak in hoger beroep wordt eind 2016 verwacht.

Peilbesluit Horstermeer

Tegen het peilbesluit voor de Horstermeerpolder waren twee beroepen ingediend. Een daarvan is gegrond verklaard. Het Dagelijks bestuur heeft besloten hoger beroep in te stellen bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Saneren waterbodem Vecht/Wikro-leiding

Zie ook pagina 61-62.

Ontvangen WOB-verzoeken

Er zijn in 2015 twaalf verzoeken op grond van de Wet openbaarheid van bestuur ontvangen. Twee daarvan betroffen een zogenaamd oneigenlijk verzoek waarbij het verzoekers te doen was om aanspraak te maken op een dwangsom die verschuldigd is indien niet tijdig op een Wob-verzoek wordt gereageerd. Alle Wob-verzoeken zijn tijdig afgedaan.

Over de overige procedures zal apart worden gerapporteerd in het jaarverslag bezwaar en beroep.

4.2.2 Incidentele baten en lasten

De uitgaven en inkomsten zijn dit jaar beïnvloed door posten die onverwacht of incidenteel van aard waren. In de begroting was hiermee geen rekening gehouden. Het betreft de volgende posten:

- Gegenereerde opbrengsten uit verkopen van gronden voor een totaalbedrag van circa € 661.000. De opbrengsten zijn ten gunste van de programma's Veiligheid en Voldoende water verantwoord;
- Een ontvangst van het Nationaal Restauratiefonds van € 63.000. Dit betreft een ontvangen bijdrage vanwege een definitief door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed afgegeven beschikking voor het monument Gemeenlandhuis;
- In de voorwaarden voor geldige toepassing van de koepelvrijstelling voor BTW is bepaald dat Waternet alle kosten en opbrengsten moet verrekenen met de opdrachtgevers. De egalisatiereserve kostenplaatsresultaten van Waternet is daarom komen te vervallen. Dit betekent dat dit jaar een bedrag van € 876.000 ten gunste van de exploitatie van AGV is verantwoord.

Deze posten worden in de jaarrekening verklaard bij de begroting naar kosten- en opbrengstsoorten (Hoofdstuk 5.4).

4.2.3 Onttrekkingen aan bestemmingsreserves en voorzieningen

De mutaties in de tariefegalisatiereserves zijn afhankelijk van het jaarresultaat per taak. In bijlage 4. Reserves en voorzieningen is de resultaatbestemming over het boekjaar 2014, zoals besloten in de AB-vergadering van 02 juli 2015, verwerkt.

4.2.4 Waterschapsbelastingen

Hoofdpijnen diverse belastingen

De belastingheffing heeft betrekking op de verontreinigingsheffing, de zuiveringsheffing en de watersysteemheffing.

De *verontreinigingsheffing* is gebaseerd op de Waterwet en de Verordening Verontreinigingsheffing Amstel, Gooi en Vecht. De heffing wordt opgelegd aan gebruikers van woningen en bedrijven die direct afvalstoffen lozen op oppervlaktewater.

De *zuiveringsheffing* is gebaseerd op de Waterschapswet en de Verordening Zuiveringsheffing Amstel, Gooi en Vecht. De heffing wordt opgelegd aan gebruikers van woningen en bedrijven die indirect afvalstoffen lozen op oppervlaktewater via een riool of zuiveringstechnische werk.

De *watersysteemheffing* wordt geheven op basis van de Waterschapswet en de Verordening Watersysteemheffing Amstel, Gooi en Vecht. Deze heffing wordt opgelegd aan eigenaren (of andere zakelijk gerechtigden) van een onroerende zaak. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar gebouwd, natuurterreinen en overig ongebouwd eigendom. Daarnaast wordt aan alle inwoners die op 1 januari een woonruimte in gebruik hebben een aanslag watersysteemheffing voor ingezetenen opgelegd.

Kwijtscheldingbeleid

AGV hanteert, zoals vrijwel alle waterschappen dat doen, de 100%-norm. Dat wil zeggen om voor kwijtschelding in aanmerking te komen, men op of onder bijstandsniveau moet zitten. Daarnaast heeft het Algemeen bestuur in 2014 besloten om de kwijtscheldingsnorm te verruimen voor AOW-gerechtigden.

Tarieven waterschapsbelastingen

De jaarlijks vast te stellen heffingen worden bepaald aan de hand van de meerjarige tariefprognose voor de zuiveringsheffing en de watersysteemheffing afzonderlijk. Basis is de begroting 2015 en het verwachte meerjarenverloop van kosten tot en met 2019. Deze kosten worden geconfronteerd met de draagvlakken, waarvoor ook de meerjarenontwikkeling is ingeschat.

Bij de meerjarige tariefprognose worden de beschikbare tariefegalisatiereserves betrokken.

In principe worden deze reserves voortschrijdend voor een termijn van 5 jaar volledig ingezet. Binnen de periode van 5 jaar moet er een volledige kostendekking zijn.

In 2015 zijn de volgende tarieven op de aanslagen opgenomen:

Heffingen	2014	2015	%	Eenheid
Zuiveringsheffing	€ 54,00	€ 53,76	-0,4%	per vervuilingseenheid
Verontreinigingsheffing	€ 54,00	€ 53,76	-0,4%	per vervuilingseenheid
Watersysteemheffing				
• Ingezetenen	€ 98,65	€ 102,88	4,3%	per woonruimte
• Gebouwd	0,016845%	0,017089%	1,4%	van de WOZ-waarde
• Natuurterreinen	€ 2,98	€ 2,87	-3,7%	per hectare
• Overig - ongebouwd	€ 73,15	€ 76,63	4,8%	per hectare
- wegen	€ 146,30	€ 153,26	4,8%	per hectare

4.2.5 Vermogensbeheer

4.2.5.1 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit betreft de financiële mogelijkheden om calamiteiten en onvoorziene zaken op te vangen, zonder dat dat consequenties heeft voor de voortzetting van het bestaande beleid. AGV kan in dit verband 2 bronnen inzetten, te weten de belastingheffing en de algemene reserves. Binnen het eigen vermogen heeft AGV een aantal bestemmingsreserves, die vanwege de vastgestelde bestemming niet tot de weerstandscapaciteit kunnen worden gerekend.

Onbenutte belastingcapaciteit

Anders dan gemeenten en provincies zijn waterschappen volledig autonoom waar het gaat om de vaststelling van de belastingtarieven. Dat biedt waterschappen de mogelijkheid om onvoorziene financiële tegenvallers, voor zover daar geen andere dekking voor is, op te vangen door een verhoging van de (toekomstige) tarieven. Dit wordt aangeduid als 'onbenutte belastingcapaciteit'. In beginsel is de onbenutte belastingcapaciteit onbeperkt.

Algemene reserves

Door het AB zijn algemene reserves ingesteld in verband met een aantal limitatief omschreven onzekerheden en nog niet nader gekwantificeerde risico's.

Jaarlijks wordt € 1 miljoen aan de algemene reserves gedoteerd en een rentevergoeding bijgeschreven. De algemene reserve is onderdeel van het eigen vermogen.

Inclusief dotatie en rente toevoeging is de stand van de algemene reserve uitgekomen op € 4.900.058 (stand per 1 januari € 3.894.994).

4.2.5.2 Risico's

Risicomanagement

Iedere organisatie heeft te maken met risico's die van invloed zijn op de realisatie van de organisatiedoelstellingen. De manier waarop een organisatie omgaat met risico's wordt voor een belangrijk deel bepaald door de mate van risicobereidheid. Met andere woorden hoeveel risico wil een organisatie lopen?

Risicomanagement is het continue proces van risico's identificeren en kwantificeren, het formuleren van te nemen beheersmaatregelen, besluitvorming over het (al dan niet) nemen van maatregelen, (het toezien op) de naleving en het stelselmatig actualiseren van de risico's en de bijbehorende risicobeheersing.

AGV heeft te maken met verschillende soorten risico's. Daarbij valt te denken aan juridische risico's (kans op procedures), risico's voor het milieu, maar bijvoorbeeld ook politiek-bestuurlijke risico's of het risico op reputatieschade. Veiligheidsrisico's nemen een bijzondere plaats in.

In de (meerjaren)begroting is een apart programma opgenomen voor Veiligheid. AGV kent een calamiteitenorganisatie met een crisisbeheersingsplan dat in 2012 is geactualiseerd.

Alle bestuursvoorstellen worden voorzien van een (verplichte) risicoparagraaf.

In die risicoparagraaf wordt voor de geïdentificeerde risico's aangegeven hoe met die risico's wordt omgegaan en wat de eventuele kosten zijn van de voorgestelde beheersmaatregelen. Daarnaast wordt expliciet aangegeven welk bedrag is opgenomen om de eventuele kosten op te vangen voor het geval dat de genoemde risico's zich ook daadwerkelijk voordoen. Op deze manier is risicomanagement integraal onderdeel van het bestuurlijke besluitvormingsproces binnen AGV.

Waternet voert als verbonden partij voor AGV alle beleidsvoorbereidende en uitvoerende taken uit op basis van jaarmandaat. De directie van Waternet heeft in 2014 de kadernota risicomanagement voor Waternet vastgesteld. Daarin zijn ook de kaders voor het risicomanagement voor AGV opgenomen.

Overige risico's

Dijkverbetering Geerkade

In de periode 2005-2006 heeft DWR (Waternet) namens AGV dijkverbeteringswerkzaamheden uitgevoerd aan de Geerkade. Tijdens de voorbereiding van het dijkverbeteringsproject bleek dat het verhogen van de oprit naar een van de woningen ter plekke extra zetting zou kunnen veroorzaken, hetgeen tot schade aan de woning zou kunnen leiden. Er is besloten de oprit naar de woning met gewichtsneutraal ophoogmateriaal te verhogen om schade aan de woning te voorkomen. De woning is na de werkzaamheden (verder) verzakt en vertoont scheuren. In december 2011 heeft de bewoner AGV aansprakelijk gesteld voor deze schade. In 2013 is uit onderzoek gebleken dat de oprit niet met gewichtsneutraal ophoogmateriaal is verhoogd. Ook is duidelijk geworden dat de schade niet gedekt is door de CAR-verzekering (van de aannemer en AGV) omdat de melding van de schade buiten de dekkingstermijn viel. De bewoner claimt € 175.000.

De aansprakelijkstelling is op advies van de bezwaarschriftencommissie AGV behandeld als verzoek om nadeelcompensatie. In 2015 is op basis van advies van een deskundige een bedrag ad € 62.977,36 toegekend. Tegen dit besluit heeft de bewoner bezwaar gemaakt. Het bezwaarschrift wordt in 2016 voorgelegd aan de Bezwarencommissie AGV.

Saneren waterbodem Vecht

In 2011 is gestart met het saneren van de Vecht, inclusief Weespertrekvaart, Gaasp en Smalweesp. De uitvoeringswerkzaamheden hebben op twee momenten vertraging opgelopen met schade tot gevolg. In 2011 werden de werkzaamheden gehinderd door de ligging van circa 7 km WIKRO-leiding (persleiding) van de gemeenten Weesp en Muiden, die in 2008 niet volgens de vergunningsvoorschriften was aangelegd.

Beide gemeenten zijn in 2011 door het Dagelijks bestuur aansprakelijk gesteld voor de schade en kosten vanwege de ligging van de WIKRO-leiding. In 2012 heeft AGV een claim ingediend die door beide gemeenten is afgewezen. AGV heeft in maart 2014 een dagvaarding uitgebracht, waarop de gemeenten in juli 2014 een conclusie van antwoord hebben ingediend. De claim bedraagt ruim € 1 miljoen. Een verzoek namens AGV om een tweede schriftelijke ronde is door de Rechtbank Amsterdam niet gehonoreerd. Bij vonnis van 4 november 2015 heeft de Rechtbank Amsterdam de vorderingen van AGV afgewezen. Onderzocht wordt of voldoende gronden aanwezig zijn voor het – met redelijke kans op succes- instellen van hoger beroep.

Afvalstoffenbelasting

Op 1 januari 2015 is de afvalstoffenbelasting op afval, dat wordt verbrand, ingevoerd. In de betreffende wetgeving is een vrijstelling opgenomen voor de verbranding van zuiveringsslib. De vrijstelling was echter nog niet in werking getreden, omdat het Kabinet eerst een zogenaamde prenotificatieprocedure bij de Europese Commissie wilde doorlopen. In een brief van 11 januari 2016 meldt de staatssecretaris van Financiën aan de Tweede Kamer, dat duidelijkheid is verkregen over de Europese houdbaarheid van de bij amendement in het Belastingplan 2015 opgenomen vrijstelling van afvalstoffenbelasting voor zuiveringsslib. De betrokken dienst van de Europese Commissie heeft op basis van de verstrekte informatie in een voorlopig standpunt geconcludeerd dat deze maatregel geen staatssteun lijkt te zijn, omdat hij past

binnen de aard en opzet van de afvalstoffenbelasting. De prenotificatieprocedure is hiermee afgerond en de maatregel hoeft niet genotificeerd te worden.

Gezien deze uitkomst zal het onderdeel van het Belastingplan 2015 waarmee de vrijstelling wordt opgenomen in de Wet belastingen op milieugrondslag op korte termijn bij koninklijk besluit in werking treden. De vrijstelling zal gelden met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2015, de datum waarop de afvalstoffenbelasting is verbreed tot afval dat wordt verbrand. AGV hoeft daarom géén rekening meer te houden met kosten, die uit de invoering van de afvalstoffenbelasting zouden voortvloeien.

4.2.5.3 Weerstandsvermogen

Volgens de verslaggevingsregels zijn waterschappen verplicht beleid te formuleren met betrekking tot het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre een organisatie in staat is om niet-begrote tegenvallers op te vangen zonder dat daardoor de taakuitoefening in het gedrang komt. Het weerstandsvermogen wordt bepaald door de relatie tussen de beschikbare middelen (weerstandscapaciteit) en de risico's waarvoor geen dekking is in de begroting of die anderszins zijn gedekt, bijvoorbeeld middels verzekeringen. Een waterschap is vrij om zelf te bepalen hoe zij daar verder inhoud aan geeft.

AGV heeft het beleid met betrekking tot het weerstandsvermogen vastgelegd in de Nota Financieel Beleid AGV.

Eventuele risico's en calamiteiten moeten op de momenten waarop die zich voordoen financieel zoveel mogelijk binnen de begroting worden opgelost. Indien hiervoor geen of onvoldoende dekking gevonden kan worden, dan kan de algemene reserves dekking bieden. Als ook dit ontoereikend is, is er in principe een onbeperkte mogelijkheid om de tegenvaller in het uiterste geval mee te nemen in de tariefberekening voor de eerstvolgende belastingjaren.

4.2.6 Financiering

4.2.6.1 Algemeen

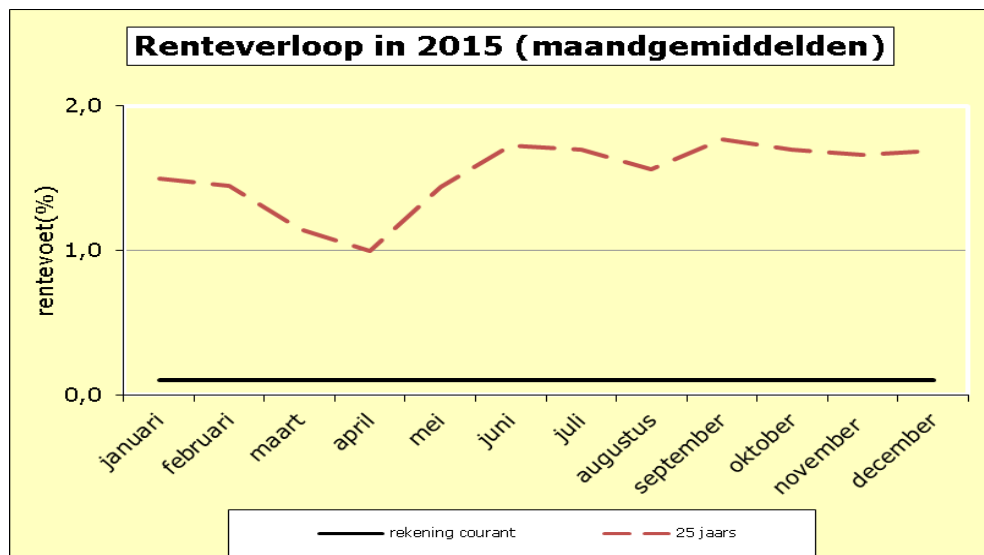
Overeenkomstig artikel 108 van de Waterschapswet heeft het Algemeen bestuur de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie AGV vastgesteld, die betrekking heeft op 'het financieel beleid, het financieel beheer en de financiële organisatie' van het waterschap. In artikel 14 van de verordening zijn de regels met betrekking tot de financieringsfunctie opgenomen.

De regels bevatten de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie, alsmede inzake de administratieve organisatie van de financieringsfunctie, daaronder begrepen taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening.

Naast de verordening is de financieringsparagraaf een belangrijk instrument voor het sturen en beheersen van, verantwoorden over en toezicht houden op de treasuryfunctie. De treasury is er primair op gericht om betrouwbare en degelijke financiering van de AGV-activiteiten te realiseren.

In deze paragraaf worden de interne en externe ontwikkelingen en de resultaten met betrekking tot de treasuryfunctie over het jaar 2015 nader toegelicht.

De lange rente voor 25-jaars leningen toonde sinds januari 2015 een dalende lijn, dalend van 1,5% eind januari tot circa 1% eind april. Daarna schommelde de rente rond de 1,8%. Het opkopen van staatsobligaties door de Europese Centrale Bank (ECB) is de voornaamste oorzaak van de rentedip in april. De korte rente (rekening-courant krediet) handhaafde zich op lage waarden; gemiddeld voor 2015 bedroeg de rente voor debetstand 0,1%. Vanwege het verschil tussen de korte en lange rente is in 2015 zo lang mogelijk –binnen het wettelijk kader van de kasgeldlimiet- gefinancierd met het goedkopere rekening-courant krediet.

4.2.6.2 Financiering

Korte financiering

Korte financiering vindt geheel plaats via de rekening-courant van de Nederlandse Waterschapsbank (NWB). Bij de 'geldmarkt-plus rekening' is de te betalen c.q. te ontvangen rente boven een stand van € 500.000 gelijk aan de Euribor tarieven van de ECB. Tot het gestelde grensbedrag geldt bij een credit- en debetstand een opslag, respectievelijk aftrek van 0,25%. Deze bepalingen zijn marktconform te noemen.

Lange financiering

De leningenportefeuille bestond per 31-12-2015 uit 37 geldleningen met een restantwaarde van € 678 miljoen. Het gemiddelde rentepercentage van de (langlopende) leningenportefeuille bedroeg eind 2015 afgerond 3,96% (exclusief de leningen voor de rwzi Amsterdam-West bedroeg het rentepercentage 3,45%).

In 2015 zijn 2 geldleningen afgesloten:

- € 30 miljoen met een looptijd van 30 jaar tegen een rente van 1,382%
- € 35 miljoen met een looptijd van 30 jaar tegen een rente van 0,930%

Van de lening van € 30 miljoen was € 22 miljoen bestemd voor de financiering van diverse investeringsobjecten van AGV en € 8 miljoen voor de rwzi Amsterdam-West. De overige lening is aangetrokken voor de financiering van diverse investeringsobjecten van AGV. Met het aantrekken van bovenstaande leningen is binnen de planning van de begroting gebleven, waarin werd uitgegaan van een maximale financieringsbehoefte van € 73 miljoen.

4.2.6.3 Risicobeheer

In de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FiDO) is een aantal verplichtingen vastgelegd waaraan minimaal dient te worden voldaan, namelijk de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Daarnaast wordt bij de financiering te allen tijde het uitgangspunt aangehouden dat dit alleen plaatsvindt ten behoeve van de uit te voeren publieke taak, zoals die via de Waterschapswet aan AGV is opgedragen.

Toetsing kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is ingesteld met het doel om grote schommelingen in de rentelasten te vermijden. Deze schommelingen zouden kunnen ontstaan wanneer in te grote mate met kort geld wordt gefinancierd.

De limiet mag niet worden overschreden door het totaal van de netto vlottende schuld en de overige korte schuld (< 1 jaar). Als de kasgeldlimiet wordt overschreden moet in principe dekking worden gevonden door het aantrekken van geldleningen met een lange looptijd (≥10 jaar).

De kasgeldlimiet over het jaar 2015 bedraagt voor AGV € 38,8 miljoen, wat gelijk is aan 23% van het totaal van de begroting 2015.

In de onderstaande tabel is over 2015 per kwartaal de toetsing van de kasgeldlimiet weergegeven.

Kasgeldlimiet, werkelijk 2015				
(bedragen x € 1,000,-)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Toegestane kasgeldlimiet (1)				
In % van de grondslag: 23				
- grondslag (= begrotingstotaal)	168.312	168.312	168.312	168.312
- bedrag kasgeldlimiet	38.800	38.800	38.800	38.800
Omvang vlottende schuld (2)	29.497	21.325	31.202	27.244
Vlottende middelen (3)	0	0	0	0
<u>Toets kasgeldlimiet</u>				
Totaal netto vlottende schuld (4); (2-3)	29.497	21.325	31.202	27.244
Toegestane kasgeldlimiet (1)	38.800	38.800	38.800	38.800
Ruimte (+) Overschrijding (-); (1-4)	9.303	17.475	7.598	11.556

De tabel laat zien dat in 2015 de ruimte ten opzichte van de toegestane kasgeldlimiet gemiddeld over het jaar ruim € 11,5 miljoen is geweest.

Renterisico lange of vaste schuld

In de Wet FiDO wordt ter beperking van de lange termijn renterisico's een risiconorm gehanteerd. Zoals uit de onderstaande tabel blijkt, is de renterisiconorm in 2015 niet overschreden.

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld 2015		x €1.000,-
Renterisico's		
1.a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0
1.b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0
2.	Netto renteherziening op vaste schuld (1.a-1.b)	0
3.a	Nieuw aangetrokken vaste schuld	65.000
3.b	Nieuw verstrekte leningen	0
4.	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3.a-3.b)	65.000
5.	Betaalde aflossingen	41.837
6.	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	41.837
7.	Renterisico op vaste schuld (2+6)	41.837
Renterisiconorm		
8.	Begrotingstotaal	168.312
9.	Percentage renterisiconorm (%)	30
10.	Renterisiconorm (8*9/100)	50.493
Toets renterisiconorm		
10.	Rente risiconorm	50.493
7.	Renterisico op vaste schuld	41.837
11. Ruimte (+) / Overschrijding (-); (10-7)		8.657

De renterisiconorm heeft als doel bovenmatige risico's op de langlopende schulden te voorkomen. De opbouw en samenstelling van het langdurig vreemd vermogen moet zodanig zijn dat risico's door renteaanpassingen en herfinanciering van leningen worden gereduceerd. Deze norm bedraagt voor de waterschappen 30% van het begrotingstotaal.

Rentegevoeligheid

AGV is vanwege de toegepaste methodiek van financiering beperkt gevoelig voor rente schommelingen. De te financieren boekwaarde van alle aanwezige activa zijn grotendeels afgedekt door langlopende geldleningen met een vaste rente.

Het ongedekte deel wordt zolang als mogelijk (binnen de toegestane grenzen van de kasgeldlimiet) gefinancierd via de rekening courant met de Nederlandse Waterschapsbank. Er is een kredietlimiet (rood staan) van € 45 miljoen, waarvoor aantrekkelijke voorwaarden gelden. Ter beperking van de financieringskosten wordt deze faciliteit zo ruim mogelijk benut. Het totaal van de rente voor 2015 is begroot op 3,75%. Dit percentage wordt de omslagrente genoemd, zijnde het gemiddelde van alle geldleningen en de rente op de rekening-courant.

Renteschommelingen kunnen er enerzijds zijn op de zogenaamde korte rente en is merkbaar op de rekening-courant met een maximale limiet van € 45 miljoen én anderzijds op de zogenaamde lange rente, die gevolgen kan hebben op de financiering van toekomstige investeringsprojecten.

Bij een rentestijging op zowel de korte als de lange rente van 1% zou het effect globaal € 1 miljoen op jaarbasis kunnen zijn (1% van € 45 miljoen kort geld plus 1% van € 66 miljoen lang geld zijnde over het gemiddeld investeringsvolume per jaar). Dit zou een effect kunnen hebben van 0,6% op de exploitatiebegroting van totaal € 168 miljoen met een evenredig effect op de tarieven.

Vooralsnog is dit effect niet te verwachten, aangezien het renteniveau voor nieuwe geldleningen in de begroting 2015 zeer behoudend is begroot op 3,75%. Gelet op de huidige lage renteniveaus valt een toename boven 3,75% (nog) niet te verwachten.

4.2.6.4 Omslagrente

De omslagrente kan worden geformuleerd als de totale rentekosten uitgedrukt in een percentage van de te financieren boekwaarde van investeringen. Voor 2015 werd dit percentage begroot op 3,75%, bij een neutraal financieringstekort (exclusief de financiering van de rwzi West te Amsterdam, waarvoor een afzonderlijke projectfinanciering is afgesloten).

Het werkelijke percentage 2015 is uitgekomen op 3,6533%. De berekening van het rente omslag percentage is uitgewerkt in bijlage 7.

4.2.6.5 Schatkistbankieren

In 2013 heeft de Eerste Kamer ingestemd met het wetsvoorstel verplicht Schatkistbankieren (SKB). Voor decentrale overheden betekent deze aanpassing van de Wet FiDO dat zij verplicht al hun overtollige liquide middelen, boven een bepaald drempelbedrag, moeten aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën (in de vorm van een rekening-courant zoals bij een bank). Over de aangehouden middelen zal een voor de Staat marktconforme rente worden vergoed.

Om te kunnen Schatkistbankieren is AGV aangemeld bij het "Agentschap Schatkistbankieren" van het ministerie van Financiën. In 2015 beschikte AGV niet over overtollige liquide middelen. Om de rentelasten te beperken wordt altijd gewerkt vanuit een schuldpositie in rekening-courant. Hiertoe heeft AGV een kredietlimiet van € 45 miljoen bij de Nederlandse Waterschapsbank (NWB).

Het rekening-courant saldo van AGV bij het ministerie van Financiën in het kader van SKB bedraagt dus nul euro.

4.2.6.6 Administratieve organisatie

In de 'Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie AGV' (verordening ex art. 108 Waterschaps-wet) is de rolverdeling bij de uitvoering van de treasurytaken aangegeven. Tevens zijn ook de functiescheiding en procedures vermeld. De accountant heeft de procedures en werkprocessen beoordeeld en akkoord bevonden. De procesbeschrijvingen zijn opgenomen in het handboek Administratieve Organisatie (AO) van Waternet.

4.2.6.7 Informatievoorziening

Periodiek wordt het uitgevoerde beleid getoetst aan het in de verordening beschreven beleid. In de 4- en 9-maandsrapportage is het bestuur gerapporteerd over het uitgevoerde beleid.

4.2.7 Verbonden partijen

Onder verbonden partij wordt verstaan die organisatie (een derde partij), waarmee het waterschap een bestuurlijke én een financiële relatie heeft als gevolg van een bepaalde samenwerking om een bepaalde publieke taak uit te voeren. Partijen worden als verbonden beschouwd indien de ene partij de zeggenschap over de andere partij bezit of belangrijke invloed kan uitoefenen op de financiële en operationele beslissingen van de andere partij. AGV kent vier verbonden partij (VP), de Stichting Waternet en de gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis, STOWA en de Unie van Waterschappen.

Waternet	
Rechtsvorm	Stichting
Vestigingsplaats	Amsterdam
Publiek belang dat met VP behartigd wordt	Het uitvoeren van alle waterschapstaken die aan AGV zijn opgedragen
Wijze van behartiging	Waternet is opgericht door AGV en de gemeente Amsterdam. Beide opdrachtgevers zijn vertegenwoordigd in het bestuur van Waternet in de persoon van respectievelijk de dijkgraaf van AGV en de verantwoordelijke wethouder van de gemeente Amsterdam voor de watertaken.
Hoogte financiële relatie met AGV in 2015	€ 94,9 miljoen
Bereikte resultaten	De aan Waternet opgedragen taken zijn doelmatig en efficiënt uitgevoerd.
Risico's vanwege de relatie met de VP	Waternet is opgericht door AGV en de gemeente Amsterdam. Voor AGV verzorgt Waternet alle waterschapstaken. Voor Amsterdam zorgt Waternet voor de drinkwatervoorziening, de riolering en het ondiepe grondwater. Zowel de gemeente Amsterdam als AGV zijn in verhouding van de kosten van de opgedragen taken volledig aansprakelijk voor eventuele tekorten van Waternet.

Het Waterschapshuis	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Amersfoort
Publiek belang dat met VP behartigd wordt	Ondersteuning AGV – met name op het vlak van automatisering en ICT- bij het uitvoeren van diens taken
Wijze van behartiging	Het Waterschapshuis is opgericht door alle waterschappen tezamen. AGV is lid van het algemeen bestuur van Het Waterschapshuis en wordt daarin vertegenwoordigd door een lid van het Dagelijks bestuur van AGV
Hoogte financiële relatie met AGV in 2015	€ 481.702
Bereikte resultaten	De taken zijn doelmatig en efficiënt uitgevoerd
Risico's vanwege de relatie met de VP	De waterschappen dus ook AGV zullen op grond van artikel 41 van de Gemeenschappelijke regeling er steeds voor zorgdragen dat Het Waterschapshuis te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen

Unie van Waterschappen (UVW)	
Rechtsvorm	Vereniging
Vestigingsplaats	Den Haag
Publiek belang dat met VP behartigd wordt	Behartiging van de belangen van de Nederlandse waterschappen op nationaal, Europees en internationaal niveau, alsmede de ontwikkeling van een gezamenlijke visie en het bepalen van gezamenlijke standpunten van haar leden en het verlenen van service aan haar leden.
Wijze van behartiging	In de ledenvergadering hebben de voorzitters van alle waterschappen zitting
Hoogte financiële relatie met AGV in 2015	Contributie: € 550.000
Bereikte resultaten	De taken zijn doelmatig en efficiënt uitgevoerd
Risico's vanwege de relatie met de VP	geen

4.2.8 EMU-saldo

Opbouw Emu-saldo		
bedragen x € 1.000,-		
1. EMU-exploitatiesaldo		-935
2. Invloed investeringen (zie staat van materiële en immateriële vaste activa)		
-/- bruto-investeringsuitgaven	-/-	49.682
+ investeringssubsidies	+	4.897
+ afschrijvingen	+	34.942
3. Invloed voorzieningen (zie staat van reserves en voorzieningen)		
+ toevoegingen aan voorzieningen t.l.v. exploitatie	+	
-/- onttrekkingen aan voorzieningen t.b.v. exploitatie	-/-	
-/- betalingen rechtstreeks uit voorzieningen	-/-	
+ externe vermeerderingen van voorzieningen	+	
4. Invloed reserves (zie staat van reserves en voorzieningen)		
-/- betalingen rechtstreeks uit reserves	-/-	
+ externe vermeerderingen van reserves	+	
5. Deelnemingen en aandelen		
-/- boekwinst	-/-	
+ boekverlies	+	
EMU-saldo		-10.778

Toelichting opbouw EMU-exploitatiesaldo

Gerealiseerd saldo baten en lasten 1.136
dit saldo is inclusief:

Toevoegingen aan reserves

Rente + 78
Dotaties + 4.933

Onttrekkingen aan reserves

Project Saneren Vecht -/- 6.034
Versnelde afschrijving HWBP (resultaatbestemming 2014) -/- 1.048

EMU-exploitatiesaldo vóór toevoeging/onttrekking aan reserves = -935

Het EMU-saldo is het vorderingensaldo van de collectieve sector op transactiebasis. Dit is het totale begrotingstekort dan wel -overschot van alle Nederlandse overheden en de sociale fondsen.

Het aandeel dat de waterschappen in het overheidstekort mogen hebben voor 2015 was bepaald op € 400 miljoen; het aandeel daarin voor AGV is € 26,2 miljoen (referentiewaarde).

Het werkelijke EMU-saldo over 2015 (€ 10,8 miljoen) is € 15,4 miljoen lager uitgekomen dan de gestelde referentiewaarde en is lager dan begroot (€ 39,5 miljoen). Het werkelijke EMU-saldo is binnen de referentiewaarde gebleven door ontvangen subsidies, extra afschrijvingen op het HWBP en lagere investeringen dan oorspronkelijk begroot.

4.2.9 Wet Normering Topinkomens (WNT) **Financiën, BC&A**

Sinds 1 januari 2015 is de WNT verder aangescherpt. De WNT 2 brengt de maximum bezoldigingsnorm voor topfunctionarissen in de (semi) publieke sector terug van 130% naar 100% van het ministersalaris.

Doel van deze wet is het maximeren van de bezoldigingen en vertrekvergoedingen in de publieke en semipublieke sector. Voor 2015 is de WNT-norm gesteld op € 178.000.

Een eventuele ontslagvergoeding mag niet meer bedragen dan één jaarsalaris, met een maximum van € 75.000.

Naast de normering van de bezoldiging/ontslagvergoeding kent de WNT een publicatieplicht. Dit ongeacht of de bezoldiging hoger of lager is dan de norm. Volgens deze wet moeten van de topfunctionarissen de namen en bezoldigingscomponenten in de jaarrekening worden vermeld.

Volgens artikel 1.1 sub b 2° van de wet valt alleen de secretaris-directeur (bij waterschappen) onder de publicatieplicht. Hieronder wordt een overzicht gegeven van de bezoldiging van de secretaris-directeur over het jaar 2015.

Bedragen in €		H.J. Kelderman
Functie(s)		Secretaris-directeur
• Duur dienstverband in 2015		1/1 - 31/12
• Omvang dienstverband (fte)		1
• Gewezen topfunctionaris?		nee
• (Fictieve) dienstbetrekking?		nee
zo niet, langer dan 6 maanden		
binnen 18 maanden werkzaam?		ja
Bezoldiging		
• Beloning		129.844
• Belastbare onkostenvergoeding		711
• Beloningen betaalbaar op termijn		15.441
Totaal bezoldiging		145.996

Van de bezoldiging van de secretaris-directeur komt 50% ten laste van AGV en 50% ten laste van Waternet.

5. Jaarrekening 2015

5.1 Exploitatierekening naar programma's

nr.	Programma	Realisatie	Begroting
Netto kosten	Exploitatie (x € 1.000,-)	2014	2015
		€	€
1.	Veiligheid	23.846	27.897
2.	Schoon water	85.129	83.514
3.	Voldoende water	29.973	30.974
4.	Maatschappelijke neventaken	3.402	2.485
5.	Draagvlak	11.998	11.308
6.	Algemeen	9.521	12.134
Totaal		163.869	168.312

Een uitgebreide toelichting op de uitgaven is opgenomen in hoofdstuk 4.

5.2 Exploitatierekening naar beleidsvelden/beleidsproducten

BBP Beleidsveld/Beleidsproduct nr. (bedragen x € 1.000,-)	Realisatie 2014	Begroting 2015	Realisatie 2015
	€	€	€
1. Planvorming	7.544	7.296	7.115
1. Eigen plannen	6.162	5.619	5.622
2. Plannen van derden	1.381	1.677	1.493
2. Aanleg en onderhoud waterkeringen	21.051	24.615	24.758
3. Beheersinstrumenten waterkeringen	2.521	2.392	2.950
4. Aanleg en onderhoud waterkeringen	18.182	21.887	21.474
5. Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding	348	337	334
3. Inrichting en onderhoud watersystemen	35.968	37.670	35.888
6. Beheersinstrumenten watersystemen	2.754	3.566	3.143
7. Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen	9.614	10.890	9.929
8. Baggeren en saneren van waterbodems en waterlopen	9.154	8.719	8.513
9. Beheer hoeveelheid water	11.053	10.741	10.552
10. Calamiteitenbestrijding watersystemen	445	554	560
11. Monitoring watersystemen	2.949	3.201	3.191
4. Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken	71.596	70.500	69.995
12. Getransporteerd afvalwater	3.656	3.497	3.540
13. Gezuiverd afvalwater	54.966	53.051	52.604
14. Verwerkt slib	12.082	12.896	12.940
15. Afvalwaterbehandeling door derden	892	1.057	911
5. Inrichting en onderhoud vaarwegen en havens	1.528	397	1.384
20. Aanleg en onderhoud vaarwegen en havens	1.354	148	1.134
21. Verkeersregeling en verkeersveiligheid vaarwegen en havens	174	249	250
6. Vergunningverlening en handhaving	4.337	3.086	3.089
23. Vergunningen en meldingen	1.785	2.429	2.418
24. Adviezen vergunningen	2.552	657	671
7. Beheersing van lozingen	4.305	5.689	5.553
25. Toezicht	894	2.029	1.893
26. Handhaving	1.137	1.365	1.361
27. Regulering lozingen	2.273	2.294	2.299
8. Grondwaterzorg	255	0	0
29. Vergunningverlening grondwaterbeheer	18	-	-
30. Handhaving grondwaterbeheer	237	-	-
9. Heffing en invordering	11.998	11.308	11.528
31. Belastingheffing	8.331	7.593	7.646
32. Invordering	3.667	3.715	3.882
10. Bestuur en externe communicatie	5.287	7.750	6.552
33. Bestuur	3.960	5.089	3.886
34. Externe communicatie	1.327	2.661	2.666
Totaal	163.869	168.312	165.862

Bij de betreffende programma's is een nadere toelichting op de realisatie gegeven.
Beleidsproduct 33 is bij de jaarrekening gesplitst in Bestuur en Overige kosten.

5.3 Exploitatierekening naar kostendragers

Taken en financieringsbronnen

In de Waterschapswet worden de waterschapstaken zuiveringsbeheer en watersysteembeheer onderscheiden. De kosten hiervan worden gedekt uit de opbrengsten van de financieringsbronnen zuiveringsheffing respectievelijk de watersysteemheffing. Naast deze heffingen bestaat er een aparte verontreinigingsheffing voor directe lozingen.

In onderstaande tabel zijn de netto kosten per beleidsveld verdeeld over de kostendragers zuiveringsbeheer en watersysteembeheer. De netto kosten van de beleidsvelden moeten samen met de geschatte inkomstenderving wegens kwijtschelding en oninbaar worden goedgeemaakt door de opbrengsten uit de op te leggen heffingen.

De opbrengst van de verontreinigingsheffing komt hierbij nog ten gunste van de netto kosten van het watersysteembeheer (WSB).

Kosten per kostendrager en dekking (bedragen x € 1.000,-)	Begroting 2015		Rekening 2015	
	Zuiverings- beheer	Water- systeem- beheer	Zuiverings- beheer	Water- systeem- beheer
1. Planvorming	-	7.296	-	7.115
2. Aanleg en onderhoud waterkeringen	-	24.614	-	24.758
3. Inrichting en onderhoud watersystemen	-	37.673	-	35.888
4. Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken	70.500	-	69.995	-
5. Inrichting en onderhoud vaarwegen en havens	-	397	-	1.384
6. Vergunningverlening en handhaving	-	3.086	-	3.089
7. Beheersen van lozingen	-	5.689	-	5.553
8. Grondwaterbeheer	-	-	-	-
9. Heffing en invordering	4.975	6.331	5.072	6.456
10. Bestuur en externe communicatie	3.875	3.875	3.276	3.276
Netto kosten van de beleidsvelden	79.350	88.961	78.343	87.519
Onvoorzien	-	-	-	-
Kwijtschelding	6.564	6.362	-	-
Oninbaar	1.027	807	-	-
Niet te versturen kleine aanslagen	-	115	-	-
Opbrengst verontreinigingsheffing ten gunste van WSB	-	930	-	-
Bruto kosten te dekken door belastingopbrengsten	86.941	95.316	78.343	87.519
Dekkingsmiddelen				
a. Bruto op te leggen Zuiveringsheffing	87.317		0	
b. Bruto op te leggen Watersysteemheffing		95.665		0
c. Onttrekking uit tariefegalisatiesreserves	-376	-349		
Totaal dekkingsmiddelen	86.941	95.316	0	0
Exploitatieresultaat	-	-	-78.343	-87.519

Onvoorzien

Volgens de Waterschapswet dient de begroting een bedrag voor onvoorzien te bevatten. Conform de Nota Financieel Beleid AGV is hiervoor echter geen bedrag in de AGV-begroting opgenomen, omdat het beleid er namelijk op is gericht eventuele risico's en calamiteiten –op de momenten waarop dit zich voordoet- in eerste instantie zoveel mogelijk binnen de begroting op te lossen.

Gerealiseerde begrote dividenden en algemene opbrengsten

Deze posten maken onderdeel uit van de netto kosten per programma.

Opbrengstrekening (bedragen x € 1.000,-)	Programma	Begrote opbrengst in €	Gerealiseerde opbrengst in €	Ten gunste kostendrager:	
				Zuiverings- beheer	Watersysteem- beheer
Huren en (erf)pachten	Veiligheid	144.000	155.000		100%
Huren en (erf)pachten	Schoon water	140.000	155.000		100%
Huur dienstwoningen	Voldoende water	99.000	141.000		100%
Precariobelasting- en legesverordening AGV	Veiligheid / Voldoende water	625.000	750.000		100%
Liggelden	Maatsch. neventaken	500.000	542.000		100%
Zuiveren afvalwater voor derden	Schoon water	7.157.000	7.092.000	100%	
Verkoop van grond	Veiligheid/Schoon water	-	661.000		100%
Bijdragen van overigen	Algemeen	-	63.000		100%

Alle bovenvermelde bedragen zijn in het exploitatieresultaat 2015 verwerkt.

5.4 Exploitatierekening naar kosten- en opbrengstensoorten

De exploitatierekening naar kostensoorten is te splitsen in lasten en opbrengsten. De lasten minus de baten, exclusief de opbrengst waterschapsbelastingen én de mutaties in de tariefegalisatiereserves, geven de netto lasten die door de belastingopbrengsten moeten worden gedekt. Deze netto lasten stemmen overeen met de netto kosten per programma.

De lasten van AGV bestaan ten eerste uit de directe lasten en baten van AGV zelf. Dit betreft onder andere kapitaallasten van de AGV-activa en kosten van bestuur. Ten tweede zijn de uitvoeringskosten van Waternet opgenomen.

Per kostensoort worden de belangrijkste verschillen tussen de cijfers van de begroting 2015 met de jaarrekening 2015 op hoofdlijnen toegelicht.

LASTEN

Lasten (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2014	Begroting 2015	Rekening 2015
1.1 Externe rentelasten	28.069	28.246	27.557
1.2 Interne rentelasten	447	319	78
1.3 Afschrijving van activa	37.506	32.849	34.942
<i>Totaal Kapitaallasten</i>	<i>66.022</i>	<i>61.414</i>	<i>62.577</i>
2.1 Salarissen huidig personeel en bestuurders	724	762	766
2.2 Sociale premies	-	-	-
2.4 Overige personeelslasten	171	63	116
2.5 Personeel van derden	-	-	-
2.6 Uitkeringen voormalig personeel en bestuurders	86	363	216
3.2 Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	52	181	16
3.4 Huren en pachten	-	-	-
3.10 Overige diensten door derden	1.473	1.810	1.610
3.10 Toerekening kosten Waternet	95.796	96.786	94.874
4.2 Bijdrage aan het Rijk	1.179	3.186	3.117
4.2 Bijdragen aan overigen	400	423	400
5.1 Te verrekenen kosten met fonds 'Saneren Vecht'	18.974	13.000	6.034
5.2 Onvoorzien	-	-	-
Totaal exploitatie	184.877	177.988	169.726
Toevoegingen aan reserves:			
- Toevoeging rente aan reserves	447	319	78
- Toevoeging aan reserves	4.934	4.934	4.934
Sluitregel: voordelig exploitatiesaldo te muteren in:			
- Bestemmingsreserve te dekken exploitatiesaldo	-	-	-
- Egalisatiereserve Watersysteemheffing	-	349	-
- Egalisatiereserve Zuiveringsheffing	60	376	-
- Afboeken deel geactiveerde bijdrage HWBP	1.049	-	-
Nog te bestemmen exploitatieresultaat			1.136
Totaal Lasten	191.367	183.965	175.874

Toelichting Lasten

1.1, 1.2 en 1.3 kapitaallasten

De kapitaallasten betreffen rente en afschrijving van activa. De rente bestaat uit te betalen rente op externe geldleningen en rente over eigen financieringsmiddelen (zoals reserves). Met het inzetten van de eigen financieringsmiddelen wordt bespaard op de rentekosten. Deze besparing komt voor hetzelfde bedrag tot uitdrukking aan de opbrengstzijde (post 1.2). Deze opbrengst wordt niet binnen de exploitatie gehouden, maar de rente wordt bijgeschreven op de betreffende reserve die voor financiering is ingezet (zie onder 'toevoeging rente aan reserves'). De kapitaallasten zijn berekend over de binnen AGV aanwezige objecten, die vanwege hun aard (meerjarig nut) worden beschouwd als activa. Hiertoe behoren onder andere gemalen, zuiveringsinstallaties, slibinstallaties, waterkeringen, watergangen, water(inrichtings)plannen.

Het investerings- en afschrijvingsbeleid, inclusief de te hanteren afschrijvingstermijnen, is vastgelegd in de Nota Financieel Beleid AGV.

Voor de financiering van vaste activa worden geldleningen op de kapitaalmarkt aangetrokken. De omslagrente van het totale leningenpakket is in 2015 uitgekomen op 3,6533% (begroot was 3,75%).

In de betreffende paragrafen in hoofdstuk 4 wordt uitgebreid ingegaan op vermogensbeheer en financiering.

De realisatie op de kapitaallasten bedraagt totaal € 62.577.000 en is € 1.163.000 hoger dan het begrote bedrag van € 61.414.000. Dit is overwegend veroorzaakt door het versneld afschrijven in 2015 van de bijdrage Hoogwaterbeschermingsprogramma. Bij de vaststelling van de jaarstukken 2014 heeft het AB besloten het positieve resultaat op watersysteembeheer over 2014 (€ 1.048.300) hiervoor in te zetten, zie ook de toelichting onder opbrengstsoort 6.1 onttrekkingen aan reserves.

2.1 t/m 2.6 Personeelslasten

De personeelslasten bestaan uit salarissen en sociale lasten van de dijkgraaf (1,0 fte) en de secretaris-directeur (0,5 fte). Tevens zijn er overige personeelskosten, zoals reis- en verblijfkosten dienstreizen. Daarnaast zijn de vergoedingen en presentiegelden voor de leden van het Dagelijks en Algemeen bestuur opgenomen.

De kosten van voormalig personeel betreffen wachtgeld voor voormalige bestuursleden en de jaarlijkse premie van afgesloten koopsompolissen in verband met wachtgeld- en pensioenverplichtingen van het huidige Dagelijks bestuur.

De totale uitgaven personeelslasten bedroegen € 1.098.000, begroot was € 1.188.000, derhalve een onderschrijding van € 90.000. Lagere lasten zijn gerealiseerd op de uitgaaf 'uitkeringen voormalig personeel en bestuurders' voor een bedrag van € 147.000. De overschrijding op kostensoort 'Overige personeelslasten' is het gevolg van een wijziging van kostenverantwoording van onkostenvergoedingen. Vanaf 2015 worden deze vergoedingen aan bestuurders netto verstrekt en verantwoord onder deze kostensoort (2.4). Tot 2015 werden deze vergoedingen bruto uitgekeerd en onder kostensoort 'salarissen huidig personeel en bestuurders (2.1)' verantwoord. In de begroting 2015 was met deze gewijzigde kostenverantwoording nog geen rekening gehouden.

In bijlage 6 is de staat van personeelslasten opgenomen waarin per organisatie-eenheid de personeelslasten zijn opgenomen.

3.2 Overige gebruiks- en verbruiksgoederen

De kostensoort omvat alle kosten die samenhangen met de aankoop van goederen die bestemd zijn voor gebruik en verbruik binnen de productieprocessen (anders dan investeringen). Op deze post zijn onder andere uitgaven opgenomen voor hard- en software, schrijf- en bureaubehoeften, druk- en bindwerk, abonnementen, representatie en kleine materialen.

De gerealiseerde uitgaven zijn ten opzichte van de begroting lager uitgevallen.

3.10 Overige diensten door derden

Betreft de door derden geleverde diensten, voor zover deze niet behoren tot één van de voorgaande kostensoorten en waarvoor geldt dat er een rechtstreeks verband is tussen de geleverde dienst en de bijbehorende lasten. De totale uitgaven bedragen € 1.611.000. Dit betekent dat de begroting voor een bedrag van circa € 0,2 miljoen wordt onderschreden.

De voornaamste uitgaven op deze kostensoort zijn contributies en bijdragen zoals de jaarlijkse bijdrage aan de STOWA (begroot € 560.000, gerealiseerd € 521.000), de contributie aan de Unie van Waterschappen (begroot € 500.000, gerealiseerd € 541.000) en de bijdrage aan Het Waterschapshuis (begroot € 232.000, gerealiseerd € 178.000).

Naast reguliere uitgaven voor de diverse commissies (Bezwaren-, Rekenkamer- en Kunstcommissie) en een bedrag van € 46.000 aan fractievergoedingen zijn op deze kostensoort extra juridische kosten gerealiseerd vanwege het tussentijds opzeggen van huurovereenkomsten aan het Zandpad.

3.10 Toerekening uitvoeringskosten van Waternet met betrekking tot de AGV-taken

Waternet voert alle werkzaamheden uit met betrekking tot de reglementaire taken van AGV. Daarbij behoort tevens de oplegging en inning van de aanslagen waterschapsbelasting.

De realisatie van de uitvoeringskosten bedraagt € 94,9 miljoen. Voor een toelichting op het verschil tussen de begroting en de realisatie op beleidsproducten wordt verwezen naar hoofdstuk 4, waarin per programma onder taakkosten een nadere toelichting is opgenomen.

4.2 Bijdragen aan het Rijk

Jaarlijks dragen de waterschappen bij aan het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP).

De bijdrage is berekend overeenkomstig de bepalingen genoemd in de Waterwet. Voor 2015 is de bijdrage voor AGV vastgesteld op € 15,9 miljoen. Hiervan wordt een jaarlijks oplopend percentage ten laste van de exploitatie gebracht. Dit jaar bedraagt dit bedrag € 3,1 miljoen. Het resterend deel van de bijdrage wordt geactiveerd en op de balans verantwoord onder immateriële vaste activa.

4.2 Bijdragen aan overigen

In de begroting is onder deze kostensoort de bijdrage aan de stichting WereldWaternet opgenomen. In 2015 is een bijdrage aan WereldWaternet verstrekt van € 400.000.

5.1 Verrekenen kosten met fonds 'Saneren Vecht'

De uitvoeringskosten van het project Saneren Vecht komen ten laste van het daartoe gevormde fonds waarin de in 2009 ontvangen rijksbijdrage van € 70 miljoen is gestort. De uitvoeringskosten bedragen in 2015 € 6.034.000. Voor de exploitatie 2015 loopt de uitgaaf kostenneutraal omdat de verrekening aan de opbrengstzijde voor hetzelfde bedrag is opgenomen onder 6.1 Onttrekkingen aan reserves.

Toevoegingen aan reserves

De toevoegingen aan de reserves bedragen totaal € 4.933.730. Een bedrag van € 3.933.730 betreft de toevoeging aan de bestemmingsreserve "Te dekken exploitatiesaldo". In de Nota Financieel Beleid AGV is bepaald dat de negatieve stand van de reserve "Te dekken exploitatiesaldo" jaarlijks met een vast bedrag (lineair) wordt afgebouwd.

Daarnaast is een bedrag van totaal € 1.000.000 gedoteerd aan een tweetal reserves te weten 'Algemene reserve zuiveringsheffing' en 'Algemene reserve watersysteemheffing'.

Alle hierboven vermelde dotaties zijn conform de in de begroting vermelde bedragen.

Toevoegingen rente aan reserves

De toevoeging bedraagt totaal € 78.000. Overeenkomstig het beleid in de Nota Financieel Beleid AGV wordt rente toegevoegd aan de (tarief)egaliseringsreserves op basis van 1-jaars kasgeld. Totaal is aan genoemde reserves een bedrag van € 7.000 aan rente toegevoegd. De rentetoevoeging aan het bestemmingsfonds saneren Vecht bedraagt € 71.000. Als gevolg van een lager rentepercentage dan waarmee in de begroting was rekening gehouden valt de rentetoevoeging lager uit, zie ook paragraaf 3.2.6.4 Omslagrente).

Voor een overzicht van de mutaties van de reserves wordt verwezen naar bijlage 4 -Staat van reserves en voorzieningen- .

OPBRENGSTEN

Opbrengsten (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2014	Begroting 2015	Rekening 2015
1.1 Externe rentebaten	-	-	-
1.2 Interne rentebaten	447	319	78
1.3 Dividenden en bonusuitkeringen	100	-	-
3.1 Verkoop van grond	253	-	661
3.2 Verkoop van duurzame goederen	-	-	-
3.4 Opbrengst uit grond en water	835	1.484	851
3.5 Huuropbrengst uit overige eigendommen	137	99	141
4.2 Bijdragen van overigen	-	-	63
4.4 Bijdragen van overige openbare lichamen	2.316	-	-
5.1 Opbrengsten Watersysteemheffing, gebouwd	32.114	32.964	33.526
5.2 Opbrengsten Watersysteemheffing, ingezetenen	48.448	51.376	50.405
5.3 Opbrengsten Watersysteemheffing, ongebouwd	3.781	3.015	1.810
5.4 Opbrengsten Watersysteemheffing, wegen	-	1.002	1.002
5.4 Opbrengsten Watersysteemheffing, natuur	29	24	122
5.5 Opbrengsten Verontreinigingsheffing	810	930	1.286
5.6 Opbrengsten Zuiveringsheffing, bedrijven	21.381	21.396	21.047
5.7 Opbrengsten Zuiveringsheffing, huishoudens	58.198	58.330	57.800
6.2 Geactiveerde lasten	113	27	-
Sub-totaal	168.962	170.965	168.792
6.1 Onttrekkingen aan reserves	22.188	13.000	7.082
Sluitregel: nadelig exploitatiesaldo gemuteerd in:			
- Bestemmingsreserve te dekken exploitatiesaldo	-	-	-
- Egalisatiereserve Watersysteemheffing	217	-	-
- Egalisatiereserve Zuiveringsheffing	-	-	-
Totaal Opbrengsten	191.367	183.965	175.874

*Toelichting Opbrengsten**1.2 Interne rentebaten*

Zie de toelichting onder kostensoort 1.1, 1.2 en 1.3 realisatie van de kapitaallasten.

3.1 Verkoop van grond

Op de rubriek worden opbrengsten verantwoord van verkoop van gronden. In 2015 is aan gronden voor een totaalbedrag van circa € 661.000 verkocht. De verkoop van grond was van incidentele aard en werd derhalve niet begroot.

3.4 Opbrengst uit grond en water

Onder deze rubriek zijn diverse opbrengsten geplaatst voor een totaal bedrag van € 851.000, begroot was € 1.484.000. In de begroting was rekening gehouden met bijdragen van totaal € 0,7 miljoen van provincies ten behoeve van het vaarwegbeheer.

Ten aanzien van de bijdrage voor het vaarwegbeheer zijn afspraken gemaakt met provincies Zuid-Holland, Noord-Holland en Utrecht. Vooralsnog is alleen de in 2015 werkelijk ontvangen bijdrage ad € 110.000 in de exploitatie opgenomen en is opgenomen onder kostensoort 'Toerekening kosten Waternet (3.10)' als negatieve last.

Voorts zijn onder deze opbrengstsoort de opbrengsten liggelden woonschepen verantwoord (gerealiseerde opbrengsten € 542.000, begroot was € 500.000) en de opbrengsten huren, pachten, erfpacht en jacht- en visrecht op gronden en water (gerealiseerde opbrengsten totaal € 309.000, begroot was € 284.000).

3.5 Huuropbrengst uit overige eigendommen

Onder deze rubriek worden de opbrengsten van voornamelijk dienstwoningen verantwoord. In 2015 is een opbrengst gerealiseerd van € 141.000, begroot was € 99.000.

4.2 Bijdragen van overigen

Onder deze rubriek is een (incidentele) ontvangst van het Nationaal Restauratiefonds opgenomen. Deze ontvangst heeft betrekking op de definitief door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed afgegeven beschikking voor het monument Gemeenlandhuis Diemerzeedijk.

5.1, 5.2, 5.3 en 5.4 Opbrengsten watersysteemheffing, gebouwd, ingezetenen, ongebouwd en natuur

De opbrengstsoort 'watersysteemheffing' heeft betrekking op de opbrengst van de belasting, die in 2015 door AGV in het kader van de Waterschapswet en de Verordening Watersysteemheffing Amstel, Gooi en Vecht werd geheven.

Daarnaast wordt een zuiveringsheffing geheven bij indirecte lozers voor het bekostigen van het transport en de zuivering van afvalwater. De overige waterkwaliteitstaken zijn nu, met de waterkwantiteitstaken, ondergebracht in de taak watersysteembeheer.

Deze taak wordt grotendeels bekostigd uit de watersysteemheffing, maar voor directe lozers wordt een aparte verontreinigingsheffing geheven, waarvan de opbrengst ook ten goede komt aan het watersysteembeheer.

Toelichting op het verschil tussen de jaarrekening en de begroting

De opbrengsten zijn als volgt te specificeren:

Opbrengsten watersysteemheffing	2014	2015	
(bedragen x € 1.000,-)	Rekening	Begroting	Rekening
Gebouwd	32.091	33.135	33.508
Natuurterreinen	25	24	34
Ongebouwd	3.836	4.017	3.746
	35.952	37.176	37.288
Ingezetenen	55.552	58.374	58.374
Netto kohier	91.504	95.550	95.662
Kwijtschelding	-6.277	-6.362	-6.713
Oninbaar	-734	-807	-791
Totaal belastingjaar	84.493	88.381	88.158
Afwikkeling voorgaande belastingjaren	-120	-	-1.292
Totaal incl. voorgaande jaren	84.373	88.381	86.866

De opbrengst watersysteemheffing is in totaal € 1.515.000 lager dan begroot. Dit resultaat is te splitsen in een lagere opbrengst over het belastingjaar 2015 van € 223.000 (0,25%) en een negatief resultaat op de voorgaande belastingjaren van € 1.292.000.

Belastingjaar 2015*Gebouwd, natuurterreinen en overig ongebouwd*

De opbrengst over het belastingjaar 2015 voor de watersysteemheffing gebouwd, natuurterreinen en overig ongebouwd samen is € 112.000 hoger uitgevallen dan begroot (0,30%). Dit resultaat bestaat uit een hogere opbrengst bij de categorieën gebouwd (€ 373.400 positief) en natuur (€ 10.200 positief) en een lagere opbrengst bij de categorie ongebouwd (€ 271.300 negatief). De hogere opbrengst bij de categorie gebouwd is veroorzaakt door een opwaartse bijstelling van de totale WOZ-waarde in het AGV-beheergebied met ruim € 2 miljard, tot ruim € 196 miljard. Reden voor de bijstelling is onder andere de nagekomen informatie over bijstelling van de WOZ-waarde van de gemeente Amsterdam.

Voor de categorieën ongebouwd en natuurterreinen worden de verschillen verklaard door een verschuiving van 3.540 hectare van de categorie ongebouwd naar de categorie natuurterreinen.

Ingezetenen

De opbrengst voor de watersysteemheffing ingezetenen 2015 is nagenoeg gelijk aan de begrote opbrengst. De realisaties vanuit de belastingjaren tot 2015 geven geen duidelijke aanleiding om de opbrengst te verhogen dan wel te verlagen.

Kwijtschelding en oninbaar

Het bedrag dat is gemoeid met het verlenen van kwijtschelding is € 351.000 hoger dan in de begroting was voorzien. Op basis van realisaties vanuit belastingjaren van vóór 2015 is gebleken dat het gehanteerde kwijtscheldingspercentage structureel naar boven moest worden bijgesteld van 11% naar 11,5%.

Tijdens de begrotingsbehandeling 2015 heeft het Dagelijks bestuur ingestemd met een motie van de VVD om het begrote bedrag aan oninbaar met 2% te verlagen. Door het bedrag dat in de jaarrekening voor de post oninbaar is gereserveerd met ruim € 16.000 te verlagen is uitvoering gegeven aan de betreffende motie.

Afwikkeling voorgaande belastingjaren

De opbrengsten met betrekking tot de afwikkeling van de belastingjaren t/m 2014 zijn in totaal € 1.292.000 lager uitgevallen dan werd voorzien, inclusief kwijtschelding en oninbaar.

De opbrengsten ongebouwd en natuur zijn per saldo € 825.000 lager door de verschuiving van 3.540 hectare van ongebouwd naar natuur.

De opbrengsten van gebouwd vallen € 344.500 hoger uit doordat de eerder genoemde opwaartse bijstelling van de totale WOZ-waarde in 2015 ook deels van toepassing is op het belastingjaar 2014.

De opbrengsten van de categorie ingezetenen zijn € 5.300 hoger.

De bedragen die zijn gemoeid met kwijtschelding en oninbaar zijn € 817.300 hoger uitgevallen dan eerder was voorzien. Op basis van de realisaties van "oudere" belastingjaren is in de begroting 2016 het kwijtscheldingspercentage al structureel verhoogd. In 2015 is, mede ingegeven door het advies c.q. het delen van de zorg van de AGV accountant aan de klankbordgroep AGV, een nieuwe inschatting gemaakt van de financiële risico's over de afwikkeling van "oudere" openstaande vorderingen. De mogelijke risico's zijn onderkend en hebben geleid tot hogere reserveringen voor de post oninbaar.

5.5 Opbrengst Verontreinigingsheffing

De opbrengst 'verontreinigingsheffing' heeft betrekking op de opbrengst van de belasting, die in 2015 door AGV in het kader van de Waterwet en de Verordening Verontreinigingsheffing Amstel, Gooi en Vecht werd geheven.

Toelichting op het verschil tussen de jaarrekening en de begroting

De opbrengsten zijn als volgt te specificeren:

Opbrengsten Verontreinigingsheffing	2014	2015	
(bedragen x € 1.000,-)	Rekening	Begroting	Rekening
Huishoudens	65	56	68
Bedrijven	913	874	927
Netto kohier	978	930	995
Kwijtschelding	-	-	-
Oninbaar	-	-	-
Totaal belastingjaar	978	930	995
Afwikkeling voorgaande belastingjaren	-167	-	290
Totaal incl. voorgaande jaren	811	930	1.285

De opbrengst van de verontreinigingsheffing is in totaal € 355.000 hoger dan begroot. Voor het belastingjaar 2015 is het resultaat € 65.000 positief. De belastingjaren van vóór 2015 laten een resultaat zien van € 290.000 positief.

Belastingjaar 2015

De opbrengst over het belastingjaar 2015 is in totaal € 65.000 hoger. De opbrengst van particulieren is € 12.000 hoger en de opbrengst van bedrijven is € 53.000 hoger dan begroot. In totaal is het aantal vervuilingseenheden (v.e.'s) 1.223 hoger dan begroot. Bij de bedrijven bedraagt dit 1.000 v.e.'s en wordt vooral veroorzaakt door opbrengsten vanuit grondwaterbemaling. Bij de particulieren wordt in de begroting rekening gehouden met een voortdurende afname van het aantal huishoudens dat direct op oppervlaktewater loost in verband met aansluiting op het riool. De werkelijke afname van het aantal huishoudens dat direct op oppervlaktewater loost is minder dan verwacht.

Afwikkeling voorgaande jaren

De opbrengst over de voorgaande jaren is € 290.000 positief. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door één relatief grote lozer.

Kwijtschelding komt nagenoeg niet voor bij verontreinigingsheffing en voor het afdekken van de financiële risico's van "ouder" openstaande vorderingen is in totaliteit € 52.600 gereserveerd.

5.6 en 5.7 Opbrengst zuiveringsheffing, bedrijven en huishoudens

De opbrengstsoort 'zuiveringsheffing' heeft betrekking op de opbrengst van de belasting, die in 2015 door AGV in het kader van de Waterschapswet en de Verordening Zuiveringsheffing Amstel, Gooi en Vecht werd geheven. Er wordt een zuiveringsheffing geheven bij indirecte lozers voor het bekostigen van het transport en de zuivering van afvalwater. De tarieven van de zuiveringsheffing en de verontreinigingsheffing zijn overigens wettelijk gelijk gesteld, net als vrijwel alle andere bepalingen in de verordening.

Toelichting op het verschil tussen de jaarrekening en de begroting

De opbrengsten zijn als volgt te specificeren:

Opbrengsten Zuiveringsheffing	2014	2015	
(bedragen x € 1.000,-)	Rekening	Begroting	Rekening
Huishoudens	65.475	65.614	65.614
Bedrijven	21.800	21.703	21.703
Netto kohier	87.275	87.317	87.317
Kwijtschelding	-6.547	-6.564	-6.627
Oninbaar	-1.025	-1.027	-1.008
Totaal belastingjaar	79.703	79.726	79.682
Afwikkeling voorgaande belastingjaren	-123	-	-836
Totaal incl. voorgaande jaren	79.580	79.726	78.846

De opbrengst van de zuiveringsheffing is in totaal € 880.000 lager dan begroot. Dit is te splitsen in een lagere opbrengst van € 44.000 over het belastingjaar 2015 en een negatief resultaat van € 836.000 bij afwikkeling van de belastingjaren van vóór 2015.

Belastingjaar 2015

Voor de ZH-huishoudens en de ZH-bedrijven is de opbrengst conform de begroting. De realisaties vanuit de belastingjaren tot 2015 geven geen duidelijke aanleiding om de opbrengst te verhogen dan wel te verlagen.

Kwijtschelding en oninbaar

Het bedrag dat is gemoeid met het verlenen van kwijtschelding is € 63.000 hoger dan in de begroting was voorzien. Op basis van realisaties vanuit belastingjaren tot 2015 is gebleken dat het gehanteerde kwijtscheldingspercentage te laag is. Het percentage is dan ook bijgesteld van 10% naar 10,1%.

Tijdens de begrotingsbehandeling heeft het Dagelijks bestuur ingestemd met een motie van de VVD om het begrote bedrag aan oninbaar met 2% te verlagen. Door het bedrag dat in de jaarrekening voor oninbaar lijden is gereserveerd met ruim € 19.200 te verlagen is uitvoering gegeven aan de betreffende motie.

Afwikkeling voorgaande belastingjaren

De netto opbrengst voor de jaren tot 2015 is € 836.000 negatief, bestaande uit € 480.000 negatief voor particulieren en € 356.000 negatief voor bedrijven. Genoemde bedragen zijn inclusief

kwijtschelding (alleen particulieren) en oninbaar. De opbrengst in 2015 van opgelegde definitieve aanslagen voor aangiftebedrijven is over het belastingjaar 2012 lager uitgevallen dan eerder was verwacht, maar dit wordt weer enigszins gecompenseerd door de hogere opbrengst bij de grote (meet)-bedrijven over het belastingjaar 2013. Voor beide resultaten geldt dat deze niet structureel van aard zijn en hebben daarom geen doorwerking naar de belastingjaren na 2013.

Het negatieve resultaat voor particulieren is voornamelijk veroorzaakt door de kwijtschelding en oninbaar.

In 2015 is, mede ingegeven door het advies c.q. het delen van de zorg van de AGV accountant aan de klankbordgroep AGV, een nieuwe inschatting gemaakt van de financiële risico's over de afwikkeling van "oudere" openstaande vorderingen. De mogelijke risico's zijn onderkend en hebben geleid tot hogere reserveringen voor oninbaar lijden voor zowel bedrijven als particulieren.

6.2 Geactiveerde lasten

In 2015 zijn er geen projecten geweest waarop bedrag aan rente moest worden bijgeschreven (zgn. bouwrente).

6.1 Onttrekkingen aan reserves

Zie de toelichting onder kostensoort 5.1 Te verrekenen kosten met fonds 'Saneren Vecht' (€ 6.034.000).

Daarnaast is bij de vaststelling van de jaarstukken 2014 door het AB besloten het positieve resultaat op watersysteembeheer ad € 1.048.300 in te zetten voor het versneld afschrijven van bijdragen aan het Hoogwaterbeschermingsprogramma. De hogere afschrijvingskosten gerealiseerd bij het programma Veiligheid (zie ook de toelichting onder kostensoorten 1.1, 1.2 en 1.3 kapitaallasten) worden door deze resultaatbestemming gecompenseerd.

	Rekening 2014		Begroting 2015		Rekening 2015	
(bedragen x €1.000)	ZB	WSB	ZB	WSB	ZB	WSB
Netto exploitatie-uitgaven	75.085	83.850	74.916	88.461	73.909	87.019
Inkomsten	79.579	85.182	79.726	89.310	78.847	88.151
Saldo	4.494	1.332	4.810	849	4.938	1.132
Resultaatbestemming:						
Dotaties						
Dotaties algemene reserves	500	500	500	500	500	500
Dotatie "te dekken expl.saldo"	3.934		3.934		3.934	
Exploitatieresultaat	60	832	376	349	504	632

Sluitregel

De sluitregel van de exploitatierekening geeft expliciet het uiteindelijke exploitatiesaldo aan (resultaat voor resultaatbestemming). In bovenstaande tabel is het resultaat gespecificeerd, inclusief de posten die betrekking hebben op de resultaatbestemming.

5.5 Balans en toelichting

5.5.1 Balans vóór resultaatbestemming

Activa		31-12-2014		31-12-2015
Vaste activa			660.863.571	670.706.268
<i>Immaterieel</i>	43.413.645			52.063.254
<i>Materieel</i>	617.411.241			618.604.329
Werken in exploitatie	617.411.241			618.604.329
Onderhanden werk	0			0
<i>Financieel</i>	38.685			38.685
Vlottende activa			56.008.667	53.361.694
<i>Liquide middelen</i>	0			58.289
<i>Kortlopende vorderingen</i>	43.662.201			40.500.037
<i>Overlopende activa</i>	12.346.466			12.803.368
Totaal activa			716.872.238	724.067.962

Passiva				
		31-12-2014	31-12-2015	
Vaste passiva		655.047.826		677.276.154
<i>Eigen vermogen</i>	-216.189		-1.151.000	
Algemene reserves	3.894.994		4.900.058	
Bestemmingsreserves tariefegalisatie	1.783.961		1.629.907	
Bestemmingsreserve te dekken expl.saldo	-20.978.430		-17.044.700	
Bestemmingsfonds saneren Vecht	14.191.156		8.227.981	
Te bestemmen resultaat uit expl.rek naar kostendragers	892.130		1.135.754	
<i>Vaste schulden langer dan 1 jaar</i>	655.264.015		678.427.154	
Vlottende passiva		61.824.412		46.791.808
<i>Netto vlottende schulden korter dan 1 jaar</i>	10.762.214		3.948.988	
Overlopende passiva	16.437.844		15.904.589	
<i>Bank- en giroaldi</i>	34.624.354		26.938.231	
Totaal passiva		716.872.238		724.067.962

5.5.2 Toelichting op de balans

5.5.2.1 Vaste activa

Voor een overzicht van de investeringen wordt verwezen naar bijlage 8 -Kredietstaat- . Een toelichting op de investeringen is opgenomen bij de afzonderlijke programma's in hoofdstuk 4 van de jaarstukken.

5.5.2.1.1 Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt:

	31-12-2014	31-12-2015
	€	€
Uitgaven onderzoek en ontwikkeling	625.040	468.780
Bijdragen aan activa in eigendom van:		
• overheden	18.468.833	17.854.225
• overigen	2.202.551	2.274.138
Geactiveerde bijdragen hoogwaterbeschermingsprogramma	16.649.963	24.225.947
Overige immateriële vaste activa	5.467.258	7.240.164
Totaal immateriële vaste activa	43.413.645	52.063.254

De uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling betreffen de kosten van het vooronderzoek naar de bouw van een nieuwe rioolwaterzuivering in Weesp. De resultaten van dit onderzoek zullen worden betrokken bij de tot in 2018 uitgestelde bouw van de nieuwe zuivering.

De bijdragen aan activa in eigendom van overheden bestaan uit bijdragen en subsidies aan:

- Diverse gemeenten in het kader van het waterkwaliteitsspoor en ten behoeve van riolering in buitengebieden;
- De provincie Noord-Holland voor de aanleg van een natuurverbinding tussen het Naardermeer en de Ankeveense Plassen.

De bijdragen aan activa in eigendom van overigen betreffen vergoedingen aan bewoners bij het aansluiten van woonboten op de riolering.

De bijdrage aan het Rijk voor het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) is voor AGV voor 2015 vastgesteld op € 15,9 miljoen, waarvan € 12,7 miljoen wordt geactiveerd (het overige deel komt ten laste van de exploitatie). Bij de resultaatbestemming over 2014 is besloten een bedrag van € 1,0 miljoen versneld af te schrijven op de geactiveerde bijdrage voor het HWBP over het jaar 2013.

De afschrijvingen vinden plaats zoals is aangegeven bij de waarderingsgrondslagen (§ 5.6).

Voor een specificatie wordt verwezen naar bijlage 1 - Staat van immateriële activa.

5.5.2.1.2 Materiële vaste activa

De specificatie van de balanspost materiële vaste activa is als volgt: (bedragen inclusief rentebijbeschrijving op investeringen)

	31-12-2014	31-12-2015
	€	€
<u>Werken in exploitatie</u>		
Gronden	36.089.900	35.601.994
Bedrijfsgebouwen	4.087.761	3.953.184
Woonruimten	403.734	383.958
Waterkeringen	122.639.535	129.446.488
Watergangen, kunstwerken en gemalen	29.305.142	31.192.630
Transportsystemen	12.293.982	10.751.320
Zuiveringsinstallaties	319.962.686	315.220.751
Slibverwerkingsinstallaties	9.508.954	9.055.139
Vaarwegen en havens	5.974.068	5.529.187
Overige materiële vaste activa	77.145.479	77.469.678
	<u>617.411.241</u>	<u>618.604.329</u>
<u>Onderhanden werken</u>		
Zuiveringsinstallaties	-	-
Slibverwerkingsinstallaties	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal materiële vaste activa	<u>617.411.241</u>	<u>618.604.329</u>

De materiële vaste activa kennen een voorgeschreven indeling. Onder de post overige materiële vaste activa vallen de watergebiedsplannen, waterinrichtingsplannen, stedelijke plannen, natuurvriendelijke oevers en activa welke niet in een van de andere categorieën zijn in te delen.

De afschrijvingen vinden plaats zoals is aangegeven bij de waarderingsgrondslagen (§ 5.6).

In bijlage 2 - Staat van materiële vaste activa - is een specificatie opgenomen.

5.5.2.1.3 Financiële activa

Het in de balans opgenomen saldo is opgebouwd uit de volgende posten:

	31-12-2014	31-12-2015
	€	€
Kapitaalverstrekking aan bedrijven	38.685	38.685
Totaal financiële vaste activa	38.685	38.685

Kapitaalverstrekking aan bedrijven

Dit betreft aandelen van de Nederlandse Waterschapsbank

Voor een detailoverzicht wordt verwezen naar bijlage 3 - Staat van financiële vaste activa - .

4.5.2.2 Vlottende activa**4.5.2.2.1 Liquide middelen****Tegoeden bank- en girorekeningen**

Dit betreft het tegoed van een bankrekening bij:

	31-12-2014	31-12-2015
	€	€
ING	-	58.289

4.5.2.2.2 Kortlopende vorderingen

Het in de balans opgenomen saldo is opgebouwd uit de volgende posten:

	31-12-2014	31-12-2015
	€	€
Debiteuren	43.560.429	40.500.037
Overige vorderingen	101.772	-
Totaal debiteuren	43.662.201	40.500.037

Debiteuren**Belastingdebiteuren**

In de volgende tabel wordt de debiteurenpositie ZH, WSH en VH nader gespecificeerd.

	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
<u>Belastingjaar</u>		
t/m 2009	527.906	1.556
2010	756.559	239.834
2011	1.577.654	577.957
2012	2.896.313	1.305.540
2013	5.079.799	3.933.665
2014	40.163.103	7.966.586
2015	-	36.664.026
	<u>51.001.334</u>	<u>50.689.164</u>
af te boeken opbrengst vervolgingskosten	- 789.015	- 873.727
te verlenen kwijtschelding	- 1.152.810	- 3.361.720
te verlenen oninbaar	- 5.499.080	- 5.953.680
	<u>- 7.440.905</u>	<u>- 10.189.127</u>
Debiteuren	<u><u>43.560.429</u></u>	<u><u>40.500.037</u></u>

In 2015 zijn net als in 2014 door dataproblemen aanslagen later opgelegd dan gepland, waardoor er sprake is van een hoog openstaand debiteurensaldo. Hierbij moet opgemerkt worden dat in de maanden november en december 2015 nog veel aanslagen konden worden opgelegd.

In totaliteit kon nog voor ruim € 14 miljoen worden opgelegd. De vervaldatum van deze aanslagen ligt in 2016. Van het gehele debiteurensaldo heeft een bedrag van € 12 miljoen een vervaldatum in 2016.

In 2015 is de debiteurenportefeuille mede door afronding van de pilot inhuur deurwaardersdiensten flink opgeschoond. Eind 2013 is deze pilot van start gegaan.

De accountant (ACAM) heeft bij de tussentijdse controle in 2015 aan de klankbordgroep AGV haar zorgen geuit over de hoogte van de totale reserveringen voor oninbaar. In de jaarrekening 2015 zijn dan ook extra reserveringen oninbaar gedaan voor de belastingjaren t/m 2014. Ten opzichte van de jaarrekening 2014 is het totale bedrag aan oninbaar (realisatie en aanraming) verhoogd met ruim € 1 miljoen.

Ook zijn de totale reserveringen voor kwijtschelding opgehoogd. Het kwijtscheldingspercentage voor de zuiveringsheffing is verhoogd van 10 naar 10,1 en bij de watersysteemheffing Ingezetenen van 11 naar 11,5. Het totale bedrag dat in de jaarrekening 2015 is opgenomen voor kwijtschelding (realisatie en aanraming) is € 880.000 hoger dan in de begroting 2015 wasvoorzien. Voor de belastingjaren t/m 2015 is nog € 3,36 miljoen gereserveerd voor het verlenen van kwijtschelding. Dat is € 2,2 miljoen hoger is dan in de jaarrekening 2014. De hogere reservering voor kwijtschelding betekent niet anders dan dat er in 2016 extra bestandsaanleveringen gaan plaatsvinden.

Overige vorderingen

De overige vorderingen worden als volgt gespecificeerd:

	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Ministerie van Financiën	<u>101.772</u>	<u>-</u>
Totaal overige vorderingen	<u><u>101.772</u></u>	<u><u>-</u></u>

De afwikkeling van de verkoop van de inschrijvingen in het grootboek der Nationale Schuld heeft voor een deel in 2015 plaatsgevonden. Het te vorderen bedrag is in zijn geheel in januari ontvangen van het Agentschap van de Generale Thesaurie (Ministerie van Financiën).

5.5.2.2.3 Overlopende activa

De specificatie van de balanspost overlopende activa is als volgt:

	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
<u>Nog te ontvangen bedragen</u>		
Op te leggen aanslagen	11.983.366	12.325.870
Vervolgingskosten	<u>363.100</u>	<u>457.650</u>
	12.346.466	12.783.520
Overige overlopende activa	<u>-</u>	<u>19.848</u>
Totaal overlopende activa	<u><u>12.346.466</u></u>	<u><u>12.803.368</u></u>

In de jaarrekening van AGV zijn de resultaten van de belastingopbrengsten deels gebaseerd op aanramingen, zoals nog op te leggen aanslagen, nog te verlenen kwijtschelding en nog te realiseren derving wegens oninbaar lijden. Het bedrag aan op te leggen aanslagen is net als in 2014 hoger dan normaal. In 2014 was de implementatie van een nieuw belastingpakket de oorzaak van de vertraagde aanslagoplegging. In 2015 is de vertraging vooral veroorzaakt door dataproblemen. In de kohierplanning van 2016 zijn de noodzakelijke inhaalacties ingepland om het saldo nog op te leggen aanslagen weer op normaal een niveau te krijgen.

5.5.2.3 Vaste passiva**5.5.2.3.1 Eigen Vermogen***Algemene reserves*

Voor nog niet nader gekwantificeerde risico's en onzekerheden zijn algemene reserves ingesteld waaraan € 1 miljoen per jaar wordt gedoteerd (50% ten laste van de kostendrager zuiveringsbeheer en 50% ten laste van de kostendrager watersysteembeheer).

Algemene reserve zuiveringsbeheer

	2014	2015
	€	€
Stand per 1/1	1.441.012	1.947.497
Bij: rente	6.485	2.532
Bij: dotatie	500.000	500.000
Stand per 31/12	<u>1.947.497</u>	<u>2.450.029</u>

Algemene reserve watersysteembeheer

	2014	2015
	€	€
Stand per 1/1	1.441.012	1.947.497
Bij: rente	6.485	2.532
Bij: dotatie	500.000	500.000
Stand per 31/12	<u>1.947.497</u>	<u>2.450.029</u>

Aan beide reserves wordt 0,13 % rente (1-jaars kasgeld) bijgeschreven over de stand per 1-1-2015.

Bestemmingsreserves voor tariefegalisatie

De post bestemmingsreserves tariefegalisatie bestaat uit twee reserves, één tariefegalisatiereserve voor de zuiveringsheffing en één voor de watersysteemheffing.

Tariefegalisatiereserve zuiveringsheffing

	2014	2015
	€	€
Stand per 1/1	308.068	309.454
Bij: rente	1.386	481
Resultaatbestemming 2014		60.460
Stand per 31/12	<u>309.454</u>	<u>370.395</u>

Na vaststelling van de resultaatbestemming over 2015 door het AB vindt de mutatie in de reserve plaats.

Tariefegalisatiereserve watersysteemheffing

	2014	2015
	€	€
Stand per 1/1	1.467.901	1.474.507
Bij: rente	6.606	1.635
Resultaatbestemming 2014		- 216.630
Stand per 31/12	<u>1.474.507</u>	<u>1.259.512</u>

Na vaststelling van de resultaatbestemming over 2015 door het AB vindt de mutatie in de reserve plaats.

Aan beide reserves wordt 0,13% rente (1-jaars kasgeld) bijgeschreven over de stand per 1-1-2015.

Bestemmingsreserve te dekken exploitatiesaldo

Met de ingebruikname van de rwzi Amsterdam-West zijn de rwzi's Oost en Zuid te Amsterdam buiten gebruik gesteld. De restant boekwaarden van de buitengebruik gestelde installaties van de rwzi's Oost en Zuid ultimo 2006 zijn onttrokken aan de bestemmingsreserve "te dekken exploitatiesaldo".

In 2015 hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

	2014	2015
	€	€
Stand per 1/1	-24.912.160	-20.978.430
Bij: dotatie	3.933.730	3.933.730
Stand per 31/12	<u>-20.978.430</u>	<u>-17.044.700</u>

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2006 is besloten de negatieve stand gedurende 30 jaar aan te zuiveren middels jaarlijkse dotaties op basis van annuïteiten. In de, door het Algemeen bestuur, vastgestelde Nota Financieel Beleid AGV van april 2008 is in aanvulling hierop geregeld dat de dotaties met ingang van 2009 jaarlijks van een even groot bedrag zullen zijn (lineair). Nadien heeft het AB de jaarlijkse dotatie verder verhoogd tot een bedrag van € 3.933.730.

Bestemmingsfonds saneren Vecht

AGV en het Ministerie van Verkeer en Waterstaat hebben medio december 2009 een overeenkomst ondertekend, waarin de afspraken zijn vastgelegd voor de sanering van de Vecht en een aantal zijwateren. In deze overeenkomst is vanwege de verontreiniging van de waterbodem een bijdrage van € 70 miljoen opgenomen van het Rijk voor de sanering van de waterbodem. De ultimo december 2009 ontvangen bijdrage is bedoeld voor de uitvoering van de saneringswerkzaamheden als genoemd in de overeenkomsten uit 1996.

Omdat er geen sprake is van subsidievoorwaarden, op basis waarvan eventuele niet bestede middelen kunnen worden teruggevorderd door Rijkswaterstaat, is de bijdrage in de jaarrekening 2009 verantwoord als bate. Deze bate is via een voorstel tot resultaatverdeling aan het eigen vermogen toegevoegd. Op basis van de verslaggevingsrichtlijnen is een bestemmingsfonds ingesteld.

Na de financiële afwikkeling en goedkeuring van het evaluatierapport door de provincies Noord-Holland en Utrecht zal het fonds worden opgeheven. Via het bestuurlijke besluitvormingsproces zal het resterend saldo worden bestemd.

In 2015 hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

	2014	2015
	€	€
Stand per 1/1	32.739.606	14.191.156
Bij: rente	425.615	70.956
	33.165.221	14.262.112
Onttrekking	<u>- 18.974.065</u>	<u>- 6.034.131</u>
Stand per 31/12	<u>14.191.156</u>	<u>8.227.981</u>

De uitvoeringskosten bedragen in 2015 afgerond € 6 miljoen. Voor een overzicht van de mutaties van de reserves wordt verwezen naar bijlage 4 - Staat van reserves en voorzieningen - .

Te bestemmen resultaat

	2014	2015
	€	€
Stand per 1/1	1.013.605	892.130
Bij: dotatie van		
Tariefegalisatiereserve Zuiveringsheffing	1.275.920	-
Tariefegalisatiereserve Watersysteemheffing	1.731.140	216.630
Af: bestemd voor		
Tariefegalisatiereserve Zuiveringsheffing	-	- 60.460
Bestemmingsreserve te dekken exploitatiesaldo	-807.067	-
Versnelde afschrijving aan het hoogwater- beschermingsprogramma	-3.213.598	-1.048.300
Te bestemmen resultaat	892.130	1.135.754
Stand per 31/12	892.130	1.135.754

Vaste schulden langer dan één jaar

De vaste schulden betreffen onderhandse geldleningen van binnenlandse banken en zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

	2014	2015
	€	€
Stand per 1/1	613.279.015	655.264.015
Bij: nieuwe leningen	85.000.000	65.000.000
Af: aflossingen	- 43.015.000	- 41.836.861
Stand per 31/12	655.264.015	678.427.154

De aflossingsverplichting voor het komende boekjaar bedraagt € 44,0 miljoen. Voor een specificatie van de geldleningen wordt verwezen naar bijlage 5 - Staat van vaste schulden- .

5.5.2.4 Vlottende passiva**5.5.2.4.1 Netto vlottende schulden korter dan één jaar**

	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Rekening-courant (R/C) Waternet	10.594.712	3.849.806
Onverschuldigde betalingen	167.502	-
Overige nog te betalen bedragen	<u>-</u>	<u>99.182</u>
Totaal overige schulden	<u><u>10.762.214</u></u>	<u><u>3.948.988</u></u>

Het saldo van de R/C Waternet is samengesteld uit de volgende posten:

	<u>2014</u>	<u>2015</u>
	€	€
Werkzaamheden ten laste van de begroting	99.869.056	97.903.624
Werkzaamheden ten laste van kredieten	48.889.421	44.785.178
Werkzaamheden ten laste van reserves	<u>18.974.066</u>	<u>6.034.131</u>
Subtotaal	167.732.543	148.722.933
Af: Verstrekte voorschotten door AGV	<u>- 152.804.000</u>	<u>- 144.250.000</u>
Subtotaal	14.928.543	4.472.933
Verrekening overige	<u>- 4.333.831</u>	<u>- 623.127</u>
R/C Waternet per 31/12	<u><u>10.594.712</u></u>	<u><u>3.849.806</u></u>

De begrotingswerkzaamheden die de stichting Waternet als uitvoerende organisatie voor AGV verricht worden maandelijks op basis van de opgestelde begroting verrekend. De uitgaven voor investeringswerkzaamheden worden periodiek achteraf afgerekend. Het saldo van de R/C met Waternet is begin februari 2016 overgemaakt.

Per balansdatum zijn bedragen ontvangen van belastingdebiteuren, die begin 2016 worden terugbetaald of verrekend.

5.5.2.4.2 Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn als volgt te specificeren:

	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Rente geldleningen	16.434.594	15.904.589
Overige overlopende passiva	<u>3.250</u>	<u>-</u>
Totaal overlopende passiva	<u>16.437.844</u>	<u>15.904.589</u>

De rente geldleningen betreft de nog ten laste van 2015 komende rentelast van de langlopende leningen, welke pas in 2016 vervallen.

Voor een overzicht van de geldleningen wordt verwezen naar bijlage 5 - Staat van vaste schulden –.

4.5.2.4.3 Bank- en girosaldi

Dit betreft het saldo van de rekening aangehouden bij de volgende bankinstelling:

	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Nederlandse Waterschapsbank	<u>34.624.354</u>	<u>26.938.231</u>

5.6 Waardering, activering en afschrijven

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die de 'Bepalingen beleidsvoorbereiding en –verantwoording Waterschappen' (BBVW) daarvoor geeft en met de uitgangspunten die zijn vastgelegd in de Nota Financieel Beleid AGV 2012.

5.6.1 Waardering

De materiële en immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs en verminderd met de (cumulatieve) afschrijvingen bepaald op basis van de geschatte levensduur. De afschrijvingen vinden lineair plaats vanaf 1 januari volgend op het jaar van aanschaf. Een uitzondering is de rwzi Amsterdam West. Deze activa worden annuïtair afgeschreven. De afkoopsom erfpacht (gerangschikt onder materiële activa rubriek gronden) wordt in 50 jaar afgeschreven en de overige materiële activa in 30 jaar. De waardering van de overige activa en passiva geschiedt in het algemeen op nominale waarden. De debiteuren zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

5.6.2 Activering

Geactiveerd worden uitvoeringskosten én alle bijkomende kosten die onlosmakelijk met de betreffende investering zijn verbonden. Het betreft de volgende kostenbestanddelen binnen de te onderscheiden projectfasen:

- Voorbereiding- en plankosten;
- Projectkosten, inclusief kosten van gebruikte grond- en hulpstoffen én overige kosten welke rechtstreeks zijn gemaakt in verband met de aankoop/uitvoering;
- Uren van de eigen uitvoerende dienst;
- Bouwrente.

De grens voor activering is vastgesteld op € 250.000. Bedragen onder deze grens worden ten laste van de exploitatie gebracht. De personele kosten van algemene planvorming wordt niet geactiveerd.

Vanaf 2011 moeten de waterschappen wettelijk bijdragen aan het Hoogwaterbeschermingsprogramma. De jaarlijkse bijdrage in het HWBP van € 11,5 miljoen in 2014, loopt in 2015 op naar € 15,9 miljoen per jaar. Jaarlijks wordt een oplopend deel van de kosten ten laste van de exploitatie gebracht, de rest wordt geactiveerd.

5.6.3 Afschrijven

De termijn voor afschrijving van verbeteringen en aanpassingen aan bestaande installaties is beperkt tot maximaal de restant looptijd van het object.

De wettelijk verplichte bijdragen aan het Hoogwaterbeschermingsprogramma worden over een periode van 5 jaar afgeschreven.

Afschrijvingstabel**Activum****Afschrijvingstermijn****Materiële activa**

• Waterkeringen; aanleg, verbetering/reconstructie	40 jaar
• Waterkeringen; groot onderhoud	20 jaar
• Watergangen (aanleg en verbetering)	25 jaar
• Waterinrichtingsplan:	
- voorzieningen en waterbouwkundige aanpassingen	25 jaar
• Saneren waterbodems	25 jaar
• Gemalen (kwaliteits- en kwantiteitsbeheer)	25 jaar
• Verbetering/aanpassing bestaande gemalen:	
- civieltechnisch	reële levensduur, doch maximaal restant looptijd van het object
- mechanische/elektrotechnische onderdelen	reële levensduur, doch maximaal de restant looptijd van het object en niet meer dan 15 jaar
• Transportleidingen	40 jaar
• Rioolwaterzuiveringsinstallaties (rwzi's)	30 jaar
• Verbetering/aanpassing bestaande rwzi:	
- Civieltechnisch	reële levensduur, doch maximaal restant looptijd van het object
- mechanische/elektrotechnische onderdelen	reële levensduur, doch maximaal de restant looptijd van het object en niet meer dan 15 jaar
• Slibinstallatie	15 jaar
• Werkplaatsen	30 jaar
• Grond	--
• Overige	gelijk aan geschatte gebruiksduur

Immateriële activa

• Waterschapsverkiezingen	4 jaar
• Waterbeheerplan AGV	6 jaar
• Bijdragen aan het Hoogwaterbeschermingsprogramma	5 jaar
• Bijdrage aan rioleringsplannen (in buitengebied en waterkwaliteitsspoor)	25 jaar
• Bijdrage aan overige investering derden	gelijk aan geschatte gebruiksduur

5.7 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Bezoekadres
Jodenbreestraat 25 3^e etage
1011 NH Amsterdam

Postbus 1078
1000 BB Amsterdam
Telefoon 020 254 9000
amsterdam.nl

Nr. 631.000.15-A

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het bestuur van het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2015 van het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de exploitatierekening over 2015 met de toelichtingen daarop (hoofdstuk 5 en bijlagen 1 tot en met 11).

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de in Nederland geldende Waterschapswet. Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en de lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder de Waterschapswet. Het algemeen bestuur heeft voor de jaarrekening 2015 bij besluit van 12 februari 2015 de invulling van het begrip "rechtmatige totstandkoming" bevestigd. Het dagelijks bestuur van het Waterschap is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als die het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden en het controleprotocol 2015, zoals vastgesteld door u bij besluit van 12 februari 2015. De regelgeving vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening, voor het getrouwe beeld daarvan en voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidcriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten en toevoegingen aan reserves. Deze goedkeuringstolerantie is door het algemeen bestuur vastgelegd in het controleprotocol 2015.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2015 als van de activa en passiva per 31 december 2015 in overeenstemming met de Waterschapswet.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2015 voldoen in alle van materieel belang zijnde aspecten aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder de Waterschapswet, tot stand zijn gekomen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 109 lid 3 onder d, Waterschapswet, vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Amsterdam, 28 april 2016

Origineel getekend door:
D. van Eeden RA
Auditdienst ACAM

BIJLAGE 1 - STAAT VAN IMMATERIELE VASTE ACTIVA -													
Immateriële vaste activa	Stand 31-12-2014				Mutaties 2015			Stand 31-12-2015					
	Aan- schaf- prijs	Cumulatieve ontvangen afschrijvingen bijdragen van derden		Boek- waarde	Ver- meer- de- ringen	Ontvangen bijdragen van derden	Afschrij- vingen	Aan- schaf- prijs	Cumulatieve ontvangen afschrijvingen bijdragen van derden		Boek- waarde	Wijze/ duur afschrij- ving	Rente t.l.v. exploitatie
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Uitgaven onderzoek en ontwikkeling	781.300	156.260	-	625.040	-	-	156.260	781.300	312.520	-	468.780	5	22.834
Bijdragen aan activa in eigendom van:													
- Overheden													
Aan gemeenten i.h.k.v. het waterkwaliteitsspoor	12.152.699	1.882.056	-	10.270.643	338.288	-	512.160	12.490.987	2.394.216	-	10.096.771	25	375.215
Aan gemeenten t.b.v. riolering buitengebieden	9.346.878	2.108.688	-	7.238.190	-	-	400.736	9.346.878	2.509.424	-	6.837.454	25	264.431
Aan provincie NH i.h.k.v. aanleg natuurverbinding	1.000.000	40.000	-	960.000	-	-	40.000	1.000.000	80.000	-	920.000	25	35.071
- Overigen	2.407.671	205.120	-	2.202.551	167.894	-	96.307	2.575.565	301.427	-	2.274.138	25	80.465
Geactiveerde bijdragen aan het Rijk inzake het hoogwaterbeschermingsprogramma (*)	16.649.963	-	-	16.649.963	12.740.000	-	5.164.016	29.389.963	5.164.016	-	24.225.947	5	569.972
Overige immateriële vaste activa (**)	18.040.569	1.728.686	10.844.625	5.467.258	2.177.419	-	404.513	20.217.988	2.133.199	10.844.625	7.240.164	div	199.734
Totaal immateriële vaste activa	60.379.080	6.120.810	10.844.625	43.413.645	15.423.601	0	6.773.992	75.802.681	12.894.802	10.844.625	52.063.254		1.547.722

(*) Het afschrijvingsbedrag op de bijdragen aan het Rijk inzake het hoogwaterbeschermingsprogramma betreft:

- Bijdrage 2012, restant

- Bijdrage 2013, reguliere afschrijving

- Bijdrage 2013. versnelde afschrijving conform resultaatbestemming 2014

- Bijdrage 2014, reguliere afschrijving

Totaal

Afschrijvingen
kolom 8

625.633

1.426.083

1.048.300

2.064.000

5.164.016

(**) De boekwaarde van de Overige immateriële vaste activa betreft:

- Saneringsprojecten ter verbetering van de waterkwaliteit

- Uitgaven waterschapsverkiezingen

- Renovatie gemaal de Ronde Hoep

Totaal

Boekwaarde
kolom 12

4.679.645

2.430.119

130.400

7.240.164

BIJLAGE 2 - STAAT VAN MATERIELE VASTE ACTIVA (GECOMPRIMEERD) -														
Materiële vaste activa	Stand 31-12-2014				Mutaties 2015					Stand 31-12-2015				
	Aan-schaf-prijs	Cumulatieve afschrijvingen en bijdragen reserves	bijdragen van derden/ subsidies	Boek-waarde	Nieuwbouw derden	Geactiveerde lasten	Overboeking onderhanden werk	Bijdragen van derden/ subsidies	Afschrij-vingen	Aan-schaf-prijs	Cumulatieve afschrijvingen en bijdragen reserves	bijdragen van derden/ subsidies	Boek-waarde	Rente ten laste van de exploitatie
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
WERKEN IN EXPLOITATIE														
Gronden	38.948.022	2.858.122	-	36.089.900	0	-	-	-	487.906	38.948.022	3.346.028	-	35.601.994	1.589.847
Bedrijfsgebouwen	4.688.819	601.058	-	4.087.761	21.717	-	-	-	156.294	4.710.536	757.352	-	3.953.184	149.337
Woonruimten	776.521	372.787	-	403.734	-	-	-	-	19.776	776.521	392.563	-	383.958	14.750
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken														
Waterkeringen	161.403.911	35.055.688	3.708.688	122.639.535	14.701.404	-	-	2.996.588	4.897.863	176.105.315	39.953.551	6.705.276	129.446.488	4.480.365
Watergangen, kunstwerken en gemalen	51.674.115	19.034.529	3.334.444	29.305.142	3.777.008	-	-	-	1.889.520	55.451.123	20.924.049	3.334.444	31.192.630	1.070.599
Zuiveringstechnische werken														
Transportsystemen	31.546.788	19.252.806	-	12.293.982	616.783	-	-	1.121.957	1.037.488	32.163.571	20.290.294	1.121.957,00	10.751.320	449.133
Zuiveringsinstallaties	437.990.884	107.209.232	10.818.966	319.962.686	9.062.658	-	-	-	13.804.593	447.053.542	121.013.825	10.818.966	315.220.751	14.182.542
Slibverwerkingsinstallaties	14.606.031	5.097.077	-	9.508.954	103.649	-	-	-	557.464	14.709.680	5.654.541	-	9.055.139	347.389
Vaarwegen en havens	10.084.727	4.110.659	-	5.974.068	-	-	-	-	444.881	10.084.727	4.555.540	-	5.529.187	218.249
Overige materiële vaste activa	129.016.608	35.141.606	16.729.523	77.145.479	5.975.060	-	-	778.157	4.872.704	134.991.668	40.014.310	17.507.680	77.469.678	2.818.340
TOTAAL WERKEN IN EXPLOITATIE	880.736.426	228.733.564	34.591.621	617.411.241	34.258.279	-	0	4.896.702	28.168.489	914.994.705	256.902.053	39.488.323	618.604.329	25.320.551
ONDERHANDEN WERKEN														
Zuiveringstechnische werken														
Zuiveringsinstallaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Slibverwerkingsinstallaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAAL ONDERHANDEN WERKEN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL GENERAAL	880.736.426	228.733.564	34.591.621	617.411.241	34.258.279	0	0	4.896.702	28.168.489	914.994.705	256.902.053	39.488.323	618.604.329	25.320.551

De post Overige materiële vaste activa betreft:

	Boekwaarde kolom 14
- Watergebiedsplannen	36.441.085
- Waterinrichtingsplannen	27.351.992
- Stedelijke waterplannen	934.740
- Natuurvriendelijke oevers	160.223
- Activa welke niet in één van de andere categorieën zijn in te delen	12.581.638

BIJLAGE 3 - STAAT VAN FINANCIËLE VASTE ACTIVA -

Financiële vaste activa	Stand 31-12-2014			Mutaties 2015			Stand 31-12-2015		
	Aanschaf- prijs	Cumulatieve verminderingen	Boek- waarde	Vermeer- deringen	Herwaar- dering	Vermin- deringen	Aanschaf- prijs	Cumulatieve verminderingen	Boek- waarde
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<u>Kapitaalverstrekking aan bedrijven</u>									
aandelen A van de Nederlandse Waterschapsbank	31.878	-	31.878	-	-	-	31.878	-	31.878
aandelen B van de Nederlandse Waterschapsbank	6.807	-	6.807	-	-	-	6.807	-	6.807
Totaal kapitaalverstekking aan bedrijven	38.685	-	38.685	-	-	-	38.685	-	38.685
Totaal financiële vaste activa	38.685	-	38.685	0	-	0	38.685	-	38.685

BIJLAGE 4 - STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN -

Reserves en voorzieningen	Stand 01-01-2015					Mutaties in jaar 2015			Stand 31-12-2015		
	Ultimo 2014	Resultaatbestemming over 2014	Primo 2015	Belegd bij derden	Beschikbaar voor interne financiering	Vermeerderingen		Verminderings	Ultimo 2015	Belegd bij derden	Beschikbaar voor interne financiering
						Rente	Overige				
-1-	-2-	-3-	-4-	-5-	-6-	-7-	-8-	-9-	-10-	-11-	-12-
Algemene reserves											
- Algemene reserve Zuiveringsbeheer	1.947.497	-	1.947.497	-	1.947.497	2.532	500.000		2.450.029	-	2.450.029
- Algemene reserve Watersysteembeheer	1.947.497	-	1.947.497	-	1.947.497	2.532	500.000		2.450.029	-	2.450.029
Totaal algemene reserves	3.894.994	-	3.894.994	-	3.894.994	5.064	1.000.000	-	4.900.058	-	4.900.058
Bestemmingsreserves tariefegalisatie											
- Tariefegalisatiereserve Zuiveringsheffing	309.454	60.460	369.914	-	369.914	481			370.395	-	370.395
- Tariefegalisatiereserve Watersysteemheffing	1.474.507	-216.630	1.257.877	-	1.257.877	1.635			1.259.512	-	1.259.512
Totaal bestemmingsreserves tariefegalisatie	1.783.961	-156.170	1.627.791	-	1.627.791	2.116	-	-	1.629.907	-	1.629.907
Overige bestemmingsreserves en -fondsen											
- Bestemmingsreserve te dekken exploitatiesaldo	-20.978.430	-	-20.978.430	-	-20.978.430		3.933.730		-17.044.700	-	-17.044.700
- Bestemmingsfonds saneren Vecht	14.191.156	-	14.191.156	-	14.191.156	70.956		6.034.131	8.227.981	-	8.227.981
Totaal overige bestemmingsreserves	-6.787.274	-	-6.787.274	-	-6.787.274	70.956	3.933.730	6.034.131	-8.816.719	-	-8.816.719
Te bestemmen resultaat											
- Te bestemmen resultaat	892.130	-892.130	-	-	-				-	-	-
- bestemd voor versnelde afschrijving van de bijdragen aan het hoogwaterbeschermingsprogramma	-	1.048.300	1.048.300	-	-			1.048.300	-	-	-
Totaal te bestemmen resultaat	892.130	156.170	1.048.300	-	-	-	-	1.048.300	-	-	-
Voorzieningen											
- Voorzieningen	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal voorzieningen	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal reserves en voorzieningen	-216.189	-	-216.189	-	-1.264.489	78.136	4.933.730	7.082.431	-2.286.754	-	-2.286.754

Dit betreft het overzicht vóór resultaatbestemming over 2015

BIJLAGE 5 - STAAT VAN VASTE SCHULDEN -

Leningen opgenomen bij:	Jaar van stor-ting	Loop-tijd	Rente-percen-tage	Oorspronkelijk nominaal lenings-bedrag	Stand 31-12-2014	Mutaties in het jaar 2015			Stand 31-12-2015	aflos-sings-verplich-tingen 2016	t.i.v. 2015 komend rente-bedrag	Gemiddelden	
						Vermeer-deringen	Verminderingen					rente-voet	res-tant looptijd
							gewone aflos-singen	extra aflos-singen					
-1-	-2-	-3-	-4-	-5-	-6-	-7-	-8-	-9-	-10-	-11-	-12-	-13-	-14-
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	1997	25	5,760	22.689.011	7.260.483	-	907.560	-	6.352.923	907.560	415.880		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	1997	25	6,200	102.100.549	32.672.174	-	4.084.022	-	28.588.152	4.084.022	1.845.615		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	1998	25	5,780	18.151.209	6.534.435	-	726.048	-	5.808.387	726.048	337.357		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	1999	25	4,400	25.000.000	9.000.000		1.000.000		8.000.000	1.000.000	373.819		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	1999	25	4,770	15.000.000	5.400.000		600.000		4.800.000	600.000	248.014		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2003	25	4,460	50.000.000	28.000.000		2.000.000		26.000.000	2.000.000	1.188.926		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2005	25	3,990	45.000.000	27.000.000		1.800.000		25.200.000	1.800.000	1.047.195		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2005	25	3,780	30.000.000	19.200.000		1.200.000		18.000.000	1.200.000	719.919		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2006	26	3,835	20.000.000	13.076.923		769.231		12.307.692	769.231	489.134		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2006	25	3,785	35.000.000	23.800.000		1.400.000		22.400.000	1.400.000	874.117		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2006	25	4,495	25.000.000	17.000.000		1.000.000		16.000.000	1.000.000	752.820		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2007	25	4,535	34.000.000	23.120.000	-	1.360.000	-	21.760.000	1.360.000	1.017.401		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2007	25	4,820	19.000.000	13.680.000	-	760.000	-	12.920.000	760.000	653.254		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2008	25	4,770	30.000.000	22.800.000	-	1.200.000	-	21.600.000	1.200.000	1.053.530		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2009	10	4,110	7.500.000	3.750.000	-	750.000	-	3.000.000	750.000	133.096		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2011	10	3,510	5.000.000	3.500.000	-	500.000	-	3.000.000	500.000	111.791		
ASN Bank N.V.	2012	10	2,565	11.000.000	8.800.000	-	1.100.000	-	7.700.000	1.100.000	198.433		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2012	25	3,070	25.000.000	23.000.000	-	1.000.000	-	22.000.000	1.000.000	686.671		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2012	30	3,140	30.000.000	28.000.000	-	1.000.000	-	27.000.000	1.000.000	876.447		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2013	25	2,920	7.500.000	7.200.000	-	300.000	-	6.900.000	300.000	201.792		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2013	25	2,640	25.000.000	24.000.000	-	1.000.000	-	23.000.000	1.000.000	615.735		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2013	25	2,900	20.000.000	19.200.000	-	800.000	-	18.400.000	800.000	546.185		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2013	25	2,960	22.000.000	21.120.000	-	880.000	-	20.240.000	880.000	624.010		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2014	25	2,948	17.000.000	17.000.000	-	680.000	-	16.320.000	680.000	482.596		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2014	25	2,630	30.000.000	30.000.000	-	1.200.000	-	28.800.000	1.200.000	801.019		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2014	40	2,240	30.000.000	30.000.000	-	750.000	-	29.250.000	750.000	666.523		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2015	30	1,382	22.000.000	-	22.000.000	-	-	22.000.000	733.333	280.716		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2015	30	0,930	35.000.000	-	35.000.000	-	-	35.000.000	1.166.667	224.729		
<u>Leningen RWZI-West</u>													
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2002	25	6,125	20.000.000	13.600.000	-	800.000	-	12.800.000	800.000	791.921		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2003	25	6,165	10.000.000	6.800.000	-	400.000	-	6.400.000	400.000	398.546		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2003	25	6,205	10.000.000	6.800.000		400.000		6.400.000	400.000	405.280		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2004	25	6,225	25.000.000	17.000.000		1.000.000		16.000.000	1.000.000	1.006.062		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2004	25	6,255	25.000.000	17.000.000		1.000.000		16.000.000	1.000.000	1.006.112		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2005	25	6,285	35.000.000	23.800.000		1.400.000		22.400.000	1.400.000	1.415.313		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2005	25	6,305	35.000.000	23.800.000		1.400.000		22.400.000	1.400.000	1.441.340		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2006	25	6,325	20.000.000	13.600.000	-	800.000	-	12.800.000	800.000	817.779		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2006	25	6,335	15.000.000	10.200.000	-	600.000	-	9.600.000	600.000	633.465		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2007	25	4,820	15.000.000	10.800.000	-	600.000	-	10.200.000	600.000	515.727		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2008	25	4,770	10.000.000	7.600.000	-	400.000	-	7.200.000	400.000	351.177		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2009	10	4,110	7.500.000	3.750.000	-	750.000	-	3.000.000	750.000	133.096		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2011	10	3,510	20.000.000	14.000.000	-	2.000.000	-	12.000.000	2.000.000	447.164		
ASN Bank N.V.	2012	10	2,565	9.000.000	7.200.000	-	900.000	-	6.300.000	900.000	162.354		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2013	25	2,920	7.500.000	7.200.000	-	300.000	-	6.900.000	300.000	201.792		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2014	25	2,948	8.000.000	8.000.000	-	320.000	-	7.680.000	320.000	227.104		
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2015	30	1,382	8.000.000	-	8.000.000	-	-	8.000.000	266.667	102.079		

BIJLAGE 6 - STAAT VAN PERSONEELSLASTEN -

Begroting - Overzicht Personeelslasten												
	Personele sterkte in f.t.e.						Personeelslasten					
Organisatie eenheid	jaarrekening 2014		begroting 2015		jaarrekening 2015		totaal jaarrekening 2014	totaal begroting 2015	realisatie jaarrekening 2015			totaal jaarrekening 2015
	toegestane formatie	werkelijke formatie eigen personeel	toegestane formatie	geraamde formatie eigen personeel	toegestane formatie	werkelijke formatie eigen personeel			salarissen eigen personeel (incl. soc.lstn)	sociale lasten eigen personeel	overige personeelslasten eigen personeel	
Huidige bestuur AGV :												
-AGV Dijkgraaf	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	166.113	181.000	144.004		9.185	153.189
-AGV Secretaris-directeur	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	80.042	90.000	77.211		1.104	78.315
-AGV Dagelijks bestuur							347.729	362.140	400.651		40.080	440.731
-AGV Algemeen bestuur							301.047	192.000	143.986		65.314	209.300
Wachtgeldregeling voormalige bestuursleden							85.615	363.200	216.410		-	216.410
Totaal	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	980.546	1.188.340	982.262	-	115.683	1.097.945

BIJLAGE 7 - RENTE-OMSLAGPERCENTAGE -

Financieringsmiddelen

Boekwaarde van de kapitaaluitgaven per 1 januari 2015	660.824.886
Af: versnelde afschrijving op geactiveerde bijdrage (2013) aan het HWBP	<u>-1.048.300</u>
	659.776.586
Restant geldleningen per 1 januari 2014 (bijlage 5)	655.264.015
Beschikbaar eigen vermogen per 1 januari 2014 (bijlage 4)	<u>-1.264.489</u>
	653.999.526
Tekort aan financieringsmiddelen	<u><u>5.777.060</u></u>

Rentelasten

a. Rente van geldleningen (bijlage 5)	27.523.036
rente betaald op leningen ten behoeve van de rwzi-West	<u>-10.067.784</u>
	17.455.252
rente ivm financiering van de negatieve reserve "Te dekken exploitatiesaldo", de rente wordt apart toegerekend aan de exploitatie (BBP 13)	<u>-766.401</u>
	16.688.851
b. Rente tijdelijke financiering kapitaaluitgaven met kasgeld	33.503
c. Rente algemene en bestemmingsreserves (bijlage 4)	78.136
	<u><u>16.800.491 (A)</u></u>

Boekwaarde voor rente-omslag

Boekwaarde van de kapitaaluitgaven per 1 januari 2015	659.776.586
Af: boekwaarde van kapitaaluitgaven van de rwzi-West	<u>199.902.326</u>
	<u><u>459.874.260 (B)</u></u>
<u>Rente-omslagpercentage voor 2015:</u>	<u><u>3,6533 (A/B)</u></u>

De omslagrente wordt bepaald exclusief de financiering van de rwzi-West te Amsterdam. De aan de rwzi-west toe te rekenen rentelasten worden berekend als de som van de rentelasten van de voor dit project aangetrokken financiering. Het rentepercentage voor de rwzi-west komt voor 2015 uit op 5,04 % (2014: 5,20 %).

BIJLAGE 8 - KREDIETSTAAT												
Bestuursbesluit			BBP nr.	Omschrijving	Kredietbedrag	Uitgaven t/m 2014	Uitgaven 2015	Uitgaven t/m 2015	Saldo 31-12-2015	Prognose Totaaluitgaven	Prognose Einddatum	Opmerkingen
Jaar	Nr.	Groep (adm.)										
2008	13	AGVIWS08013	3	Veiligheidstoetsing secundaire waterkeringen 2e fase	11.500.000	11.453.324	65.227	11.518.552	-18.552	11.518.552	2016	
				Beheersinstrumenten Waterkeringen	11.500.000	11.453.324	65.227	11.518.552	-18.552	11.518.552		
2006	31	AGVIWS06031, 07016, 08019B	4	Dijkverbeteringsprojecten Actieprogramma Veilige Waterkeringen	109.100.000	93.473.564	11.924.234	105.397.799	3.702.201	114.600.000	2018	
2013	548	AGVIWS130548	4	Aanleg Amstelnoodkering voorbereidingskrediet	800.000	9.564	3.881	13.445	786.555	800.000	2017	
2014	296	AGVIWS140296	4	Dijkverbet pr kering Ipen sl & Diemerds l	1.210.000	87.385	375.135-	-287.750	1.497.750	1.210.000	2019	
2014	643	AGVIWS140643	4	Bijdrage nw hoogwaterbeschermingsprogram	51.600.000	10.320.000	12.740.000	23.060.000	28.540.000	51.600.000	2019	
2014	759	AGVIWS140759	4	Voorber compartim wrk Ringvaart Watergraafsmeer	165.000	-	86.608	86.608	78.392	165.000	2017	
2015	83	AGVIWS150083	4	Actieprogr Waterkeringen 2010-2015 aanv	5.500.000	-	-	0	5.500.000	5.500.000	2018	
2015	419	AGVIWS150419	4	Dijkverbeteringsprojecten 2016	7.500.000	-	-	0	7.500.000	7.500.000	2018	
				Aanleg en onderhoud waterkeringen	175.875.000	103.890.513	24.379.588	128.270.101	47.604.899	181.375.000		
2003	40	AGVIWS03040	7	Uitv. Inr. WGP Nrd.Vechtplassen (bbp7 20%; bbp8 20%; bbp9 60%)	6.299.000	4.857.392	237.525	5.094.918	1.204.082	5.183.535	2017	vanuit 08028B 1,8 mln euro aanvullende krediet. Omvat 4,5 mln e
2004	66	AGVIWS04066	7	Watergebiedspl Groot Wilnis-Vinkeveen	2.940.000	2.714.016	577.051	3.291.067	-351.067	2.940.000	2018	overschrijding toegestaan bij AB besluit 08/028, subsidie ontvange
2005	56	AGVIWS05056A	7	WGP Westeramstel	3.266.500	3.300.562	-	3.300.562	-34.062	3.300.562	2015	wordt in 2015 afgesloten
2006	32	AGVIWS06032	7	Stedelijke Waterplan Kudelstaart	474.100	110.035	-	110.035	364.065	250.000	2017	eindafrekening gemeente Aalsmeer in 2016
2006	41	AGVIWS06041B	7	Diverse watergebieds- en waterinrichtingsplannen 2006	7.642.891	8.378.286	229.432	8.607.718	-964.827	7.854.197	2017	in 2016 wordt nog subsidie ontvangen
2006	47	AGVIWS06047	7	WGP Holland Sticht en omgeving	2.000.000	1.733.540	14.272	1.747.812	252.188	1.750.000	2015	wordt in 2015 afgesloten
2007	28	AGVIWS07028A	7	WGP Naardermeer, 's Gravelandse polder en omgeving, excl grond	4.980.000	2.509.677	18.805	2.528.483	2.451.517	3.000.000	2017	Deels niet uitgevoerd ivm verbreding A1, subsidie Eur 0,3mln
2008	2	AGVIWS08002	7	Waterhuishouding en waterberging in Marickensland	680.000	178.491	199	178.690	501.310	680.000	2017	maatregelen nav bestuurlijk overleg uitgesteld
2008	14	AGVIWS08014A	7	Uitvoering NWB- en KRW-maatregelen	3.760.000	1.051.624	632.010	1.683.634	2.076.366	1.725.000	2017	Veel maatregelen opgepakt in WGP
2008	14	AGVIWS08014B	7	Uitvoering extra NWB- en KRW-maatregelen bij watergebiedsplannen	3.000.000	1.359.024	79.362	1.438.387	1.561.613	1.700.000	2017	Deel van de NVO stopgezet; plannen goedkoper
2008	26	AGVIWS08026	7	WGP Groot Wilnis-Vinkeveen 4e uitvoeringsmodule	2.820.000	788.708	-	788.708	2.031.292	788.708	2015	wordt in 2015 afgesloten na ontvangst subsidie
2008	58	AGVIWS08058	7	WGP Zuidelijke Vechtplassen (KRW-deel)	5.180.000	2.840.156	921.801	3.761.957	1.418.043	5.180.000	2021	NVO en flexpeil goedkoper dan raming
2008	64	AGVIWS08064A	7	WGP Nijenrode, Gr Mijdrecht, Zuidelijke Vechtplassen en Middelpolder	13.565.000	4.577.866	556.889	5.134.755	8.430.245	5.500.000	2017	deel van de NVO is stop gezet en er is voordelig aanbesteed
2008	65	AGVIWS08065	7	NBW-maatregelen Bovenkerker- en Thamerpolder	3.209.000	1.948.800	61.942	2.010.742	1.198.258	1.200.000	2017	gunstige grondaankoop en subsidie
2009	79	AGVIWS09079	7	KRW-maatregelen cf Waterbeheerplan 2010-2015	5.000.000	3.376.371	32.075-	3.344.297	1.655.703	5.000.000	2018	
2010	52	AGVIWS10052	7	WGP Huizen en Blaricum Bijvanck	831.000	787.135	-	787.135	43.865	787.135	2015	wordt in 2015 afgesloten
2011	354	AGVIWS11354	7	Waterinrichtingsplan Kustpolders	402.477	320.822	60.919	381.741	20.736	240.000	2017	nog subsidie te ontvangen
2011	685	AGVIWS11685A	7	WGP Holland, Sticht Voorburg West	614.000	72.377	222.842	295.218	318.782	400.000	2017	
2012	612	AGVIWS120612	7	WGP de Westelijke Venen	615.000	-	87.974	87.974	527.026	615.000	2016	
2012	618	AGVIWS120618	7	Osdorperbinnenpolder-Laag	619.000	242.479	95.042	337.520	281.480	350.000	2017	lagere uitgaven door meeliften stadsdeel
2012	124	AGVIWS12124	7	Grondpositie waterberging Zuiderlegmeerpolder	900.000	1.548.121	5.758	1.553.879	-653.879	900.000	2018	
2012	168	AGVIWS12168A	7	Waterinrichtingsmaatregelen Noorderpark	1.128.000	92.616	514.333	606.949	521.051	700.000	2017	lagere prognose door subsidie
2013	620	AGVIWS130620	7	Grond en waterberging Zuiderlegmeerpolder	2.800.000	1.844.504	23.408	1.867.912	932.088	1.900.000	2017	lagere prognose door subsidie/gunstige aanbesteding
2013	678	AGVIWS130678	7	Aanpak bruggen ihkv verbetering afvoer Zeeburg	1.000.000	-	-	0	1.000.000	1.000.000	2018	
2014	61	AGVIWS14061A	7	A'dam Nw-West waterinrichtingsplannen	381.000	-	8.078	8.078	372.922	381.000	2017	
2014	612	AGVIWS14612A	7	WIP Horstermeerpolder	700.000	-	862	862	699.138	700.000	2017	
2015	162	AGVIWS150162	7	WGP Hoeker-Garstenpolder	890.000	-	-	0	890.000	890.000	2018	
2015	418	AGVIWS150418	7	KRW-maatregelen conform WBP 2016-2021	11.400.000	-	-	0	11.400.000	11.400.000	2022	
				Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen	87.096.968	44.632.603	4.316.429	48.949.032	38.147.936	66.315.137		
2010	23	AGVIWS10023	8	Saneren Vecht	99.900.000	62.432.837	6.034.131	68.466.968	31.433.032	79.000.000	2016	€ 70.000.000 wordt gedekt uit een bijdrage van RWS
				Baggeren van waterlopen en sanering waterbodems	99.900.000	62.432.837	6.034.131	68.466.968	31.433.032	79.000.000		
2005	56	AGVIWS05056B, 08028B en 10285	9	Poldergemaal Noorderlegmeer	7.460.500	7.317.865	221.614	7.539.479	-78.979	7.351.421	2017	
2006	12	AGVIWS06012	9	Groot onderhoud gemalen/ Onderzoek gemaal Stadwijck	1.779.500	1.504.611	1.447.516	2.952.127	-1.172.627	1.779.500	2017	
2006	57	AGVIWS06057	9	Gemalen Gooijergracht, Kromme Mijdrecht, Nieuwe Bullewijk en Betlem	1.699.200	1.251.474	-	1.251.474	447.726	1.251.474	2015	wordt in 2015 afgesloten
2007	28	AGVIWS07028C en 08028B	9	WGP Naardermeer, 's Gravelandse polder en omgeving	2.050.000	1.860.081	-	1.860.081	189.919	1.860.081	2015	
2008	11	AGVIWS08011A en B	9	CAW-systeem en aansluiting watersysteemobjecten rayon Noord	5.150.000	3.208.943	852.473	4.061.416	1.088.584	5.444.605	2017	
2008	64	AGVIWS08064B	9	WGP Nijenrode, Gr Mijdrecht, Zuidelijke Vechtplassen en Middelpolder	7.735.000	2.234.423	278.646	2.513.069	5.221.931	7.070.943	2018	gunstige aanbesteding
2010	54	AGVIWS10054	9	Renovatie balgstuwen De Omval en Het Gein	1.200.000	930.331	4.357	934.689	265.311	1.200.000	2017	
2011	540	AGVIWS11540	9	WGP Bijlmerring	1.600.000	1.072.912	336.855	1.409.767	190.233	1.600.000	2017	
2011	602	AGVIWS110602	9	Voorber nieuwbouw gemaal Weesp	300.000	260.968	68.048	329.016	-29.016	348.153	2017	
2011	685	AGVIWS11685B	9	Gemaal Holland, Sticht Voorburg West	70.000	-	20.855	20.855	49.145	73.202	2017	Voorbereiding is gestart; uitvoeringskrediet wordt in 2016 aangevraagd
2012	834	AGVIWS120834	9	Renov gem Stadswijck en Haarlemmerweg	195.000	-	-	0	195.000	195.000	2017	
2012	168	AGVIWS12168B	9	Technische systemen Noorderpark	250.000	67.111	157.484	224.595	25.405	283.515	2017	laatste kosten voorbereiding in 2016
2012	524	AGVIWS120524	9	Verwijderen oude NS brug/ voorbereiden stroomlijnen 6 bruggen	400.000	152.652	28.000	180.652	219.348	290.652	2017	Pilotproject loopt door in 2016
2012	531	AGVIWS120531	9	Groot onderhoud bij 10 technische objecten	350.000	584.551	250.881-	333.670	16.330	333.670	2016	
2014	61	AGVIWS14061B	9	A'dam Nw-West technische systemen	224.000	-	-	0	224.000	224.000	2017	
2014	297	AGVIWS14297A	9	Renovatie 9 objecten voorber krediet	2.460.000	-	668.806	668.806	1.791.194	2.415.330	2018	
2014	297	AGVIWS14297B	9	Gemaal Zeeburg verv elektromotoren	940.000	349.585	638.990	988.575	-48.575	1.038.015	2017	
2014	314	AGVIWS140314	9	Gem Stadwijck en Haarlemmerweg renovatie	2.086.800	-	34.889	34.889	2.051.911	1.991.640	2017	
2014	584	AGVIWS140584	9	Gemaal Korte Stammerdijk Weesp nwbw	1.250.000	-	38.200	38.200	1.211.800	943.551	2017	
2014	612	AGVIWS14612B	9	Gem Horstermeerpolder voorber krediet	100.000	-	1.207	1.207	98.793	100.000	2017	
2015	430	AGVIWS150430	9	Gem Westbr Binnenweg & pldrgem Van Eijk	314.000	-	110.419	110.419	203.581	326.975	2017	
				Beheer hoeveelheid water	37.614.000	20.795.508	4.657.481	25.452.989	12.161.011	36.121.728		

Bestuursbesluit			BBP nr.	Omschrijving	Kredietbedrag	Uitgaven t/m 2014	Uitgaven 2015	Uitgaven t/m 2015	Saldo 31-12-2015	Prognose Totaaluitgaven	Prognose Einddatum	Opmerkingen
Jaar	Nr.	Groep (adm.)										
2009	53	AGVIAW09053A	12	Verplaatsen rioolwaterpersleiding Muiden Weesp	250.000	386.548	284.721-	101.828	148.172	250.000	2017	
2009	53	AGVIAW09053B	12	Onderzoek aanpassing rioolgemaal Muiden	250.000	30.876	136.972	167.848	82.152	250.000	2017	
2011	9	AGVIAW11209A en B	12	Eindgem Ouderkerk,N den B,SvH (25jr)	1.075.000	826.702	12.612	839.314	235.686	850.000	2016	
2012	349	AGVIAW12349	12	Verv./aanp. 3 afvalwatertransportleidingen in Amsterdam	1.000.000	844.977	370.037-	474.941	525.059	400.000	2016	500.000 subsidie RWS
				Getransporteerd afvalwater	2.575.000	2.089.103	-505.174	1.583.930	991.070	1.750.000		
2004	18	AGVIAW01057B	13	Bouw rwzi Hilversum (doorstart)	32.981.967	26.132.922	519.944	26.652.866	6.329.101	27.000.000	2016	
2005	25	AGVIAW05025 en 08029	13	Rwzi Ronde Venen (bbp7 30%; bbp8 20%; bpp13 30%; bbp23 20%)	9.480.000	5.412.490	2.508	5.414.998	4.065.002	5.415.000	2015	wordt in 2015 afgesloten
2007	37	AGVIAW07037 10021 en 10046	13	Nabehandeling effluent rwzi's Horstermeer en Maarssen	38.000.000	28.049.669	1.416.056	29.465.725	8.534.275	32.700.000	2019	€ 32,7 mln is incl. € 5,3 mln subsidie
2008	40	AGVIAW08040	13	Renovatie rwzi Westpoort	6.860.000	5.603.238	515.447	6.118.685	741.315	6.860.000	2017	
2008	54	AGVIAW08054B	13	Renovatie influentgemalen rwzi Blaricum en rwzi Huizen	400.000	359.826	11.231	371.057	28.943	400.000	2016	
2009	19	AGVIAW09019	13	Voorbereiden nieuwe rwzi Weesp	1.000.000	752.821	28.479	781.300	218.700	781.300	2015	wordt in 2015 afgesloten
2011	871	AGVIAW11871	13	Nazorg rwzi West fase 2	700.000	653.341	6.289	659.630	40.370	660.000	2015	wordt in 2015 afgesloten
2013	218	AGVIAW130218	13	Uitbreiding/vernieuwing van het bedrijfsgebouw rwzi Hostermeer	250.000	1.836	19.209	21.045	228.955	250.000	2018	
2013	534	AGVIAW130534	13	Modernisering rwzi Amstelveen voorbereidingskrediet	600.000	481.432	147.242	628.674	-28.674	630.000	2016	
2014	259	AGVIAW140259	13	Optimalisatie en groot onderhoud rwzi Amsterdam-West	7.600.000	197.272	1.806.162	2.003.434	5.596.566	7.600.000	2018	
2014	363	AGVIAW140363	13	Vervanging ondergrondse leidingwerk rwzi Amsterdam-West	8.000.000	176.849	3.311.159	3.488.008	4.511.992	8.000.000	2018	
2015	342	AGVIAW150342	13	rwzi Adam-West biogasinstallatie voorber	450.000	-	-	0	450.000	450.000	2017	
2015	410	AGVIAW150410	13	rwzi A'veen modernisering uitv krediet	6.900.000	-	940.725	940.725	5.959.275	6.900.000	2019	
2015	421	AGVIAW150421	13	rwzi's algem vervangingsinvest 2015-2016	3.500.000	-	359.923	359.923	3.140.077	3.500.000	2017	
2015	568	AGVIAW150568A	13	rwzi Horstermeer uitvoeringskrediet biogasverwerking	2.600.000	-	-	0	2.600.000	2.600.000	2019	
2015	568	AGVIAW150568B	13	rwzi Horstermeer uitvoeringskrediet zonnepanelen	2.000.000	-	-	0	2.000.000	2.000.000	2018	
				Gezuiverd afvalwater	121.321.967	67.821.697	9.084.375	76.906.071	44.415.896	105.746.300		
2011	92	AGVIAW11392 en 130535	14	RWZI West fosfaatverwijderingsinst	4.670.000	4.590.918	103.649	4.694.567	-24.567	4.800.000	2016	
				Verwerkt slib	4.670.000	4.590.918	103.649	4.694.567	-24.567	4.800.000		
2004	48	AGVIAW04048	27	Rioleringszaken, bijdr. in rioleringskosten buitengeb.:								
2006	72	AGVIKM06072	27	Samenw. in waterketen	600.000	331.801	-	331.801	268.199	600.000	2020	
2010	388	AGVIWS10388	27	WKS Bussum	4.130.000	4.028.184	101.816	4.130.000	0	4.130.000	2015	wordt in 2015 afgesloten
2011	510	AGVIKM10510	27	Schoon Schip (woonboten stoppen met lozen)	3.525.000	2.407.671	167.894	2.575.565	949.435	3.525.000	2017	
2013	908	AGVIKM130908	27	WKS Blaricum	400.250	193.196	125.101-	68.095	332.155	400.250	2016	
			27	WKS Bussum aanvulling	580.000	-	361.573	361.573	218.427	580.000	2016	
				Beheersen van lozingen	9.235.250	6.960.852	506.182	7.467.034	1.768.216	9.235.250		
2014	41	AGVIBD140241	31	Waterschapsverkiezingen 2015	2.540.000	336.933	2.177.419	2.514.352	25.648	2.540.000	2015	wordt in 2015 afgesloten
				Bestuur en externe communicatie	2.540.000	336.933	2.177.419	2.514.352	25.648	2.540.000		
				TOTAAL	552.328.185	325.004.289	50.819.309	375.823.598	176.504.587	498.401.967		

BIJLAGE 9a - KOSTENVERDEELSTAAT -

		Totaal realisatie 2014	Totaal begroting 2015	Totaal realisatie 2015	Realisatie 2015	
					Zuiverings-beheer	Watersysteem-beheer
LASTEN						
1.1	Externe rentelasten	28.068.605,78	28.245.900,00	27.556.539,70	17.335.305,57	10.221.234,13
1.2	Interne rentelasten	446.577,00	318.640,00	78.136,00	3.013,00	75.123,00
1.3	Afschrijvingen van activa	37.506.038,45	32.849.430,00	34.942.481,64	16.136.580,49	18.805.901,15
2.1/2.2	Salarissen huidig personeel en bestuurders (incl premies)	724.192,15	762.490,00	765.852,37	382.926,19	382.926,18
2.4	Overige personeelslasten	170.739,05	62.650,00	115.683,35	57.841,68	57.841,67
2.6	Uitkeringen voormalig personeel en bestuurders	85.615,24	363.200,00	216.409,77	108.204,88	108.204,89
3.2	Overige gebruiks-en verbruiksgoederen	52.260,22	180.680,00	16.670,46	8.335,23	8.335,23
3.10	Overige diensten door derden	1.474.075,84	1.809.640,00	1.610.505,06	907.445,31	703.059,75
3.10	Toerekening kosten Waternet	95.795.636,08	96.786.060,00	94.873.776,80	38.801.073,58	56.072.703,22
4.2	Bijdrage aan het Rijk	1.178.978,00	3.186.000,00	3.116.695,00	-	3.116.695,00
4.2	Bijdragen aan overigen	400.000,00	423.430,00	400.000,00	200.000,00	200.000,00
5.1	Te verrekenen kosten met fonds 'Saneren Vecht'	18.974.065,49	13.000.000,00	6.034.131,24	-	6.034.131,24
Totaal exploitatie		184.876.783,30	177.988.120	169.726.881,39	73.940.725,93	95.786.155,46
Toevoegingen aan reserves		4.933.730,00	4.933.730	4.933.730,00	4.433.730,00	500.000,00
Toevoegingen rente aan reserves		446.577,00	318.640	78.136,00	3.013,00	75.123,00
TOTAAL LASTEN		190.257.090,30	183.240.490	174.738.747,39	78.377.468,93	96.361.278,46
OPBRENGSTEN						
1.2	Interne rentebaten	446.577,00	318.640	78.136,00	3.013,00	75.123,00
1.3	Dividenden en bonusuitkeringen	100.376,82	-	-	-	-
3.1	Verkoop van grond	252.917,40	-	660.621,08	-	660.621,08
3.4	Opbrengst uit grond en water	834.642,42	1.484.000	851.277,73	-	851.277,73
3.5	Huuropbrengst uit overige eigendommen	137.245,10	99.000	141.370,98	-	141.370,98
4.2	Bijdragen van overigen	-	-	62.717,00	31.358,50	31.358,50
4.4	Bijdragen van overige openbare lichamen	2.315.638,00	-	-	-	-
5.1	Opbrengsten Watersysteemheffing, gebouwd	32.114.006,51	32.963.700	33.525.963,87	-	33.525.963,87
5.2	Opbrengsten Watersysteemheffing, ingezetenen	48.447.709,59	51.375.500	50.404.914,56	-	50.404.914,56
5.3	Opbrengsten Watersysteemheffing, ongebouwd	3.781.290,28	3.014.860	1.810.080,48	-	1.810.080,48
5.4	Opbrengsten Watersysteemheffing, wegen	28.736,17	1.002.167	1.002.181,24	-	1.002.181,24
5.4	Opbrengsten Watersysteemheffing, natuur	-	23.990	122.285,03	-	122.285,03
5.5	Opbrengst Verontreinigingsheffing	810.239,22	930.050	1.285.761,61	-	1.285.761,61
5.6	Opbrengst Zuiveringsheffing, bedrijven	21.381.252,36	21.396.480	21.047.102,61	21.047.102,61	-
5.7	Opbrengst Zuiveringsheffing, huishoudens	58.197.909,72	58.329.600	57.799.657,93	57.799.657,93	-
6.2	Geactiveerde lasten	113.015,89	27.370	-	-	-
Totaal exploitatie		168.961.556,48	170.965.357	168.792.070,12	78.881.132,04	89.910.938,08
6.1	Onttrekkingen aan reserves	22.187.663,49	13.000.000	7.082.431,24	-	7.082.431,24
TOTAAL OPBRENGSTEN		191.149.219,97	183.965.357	175.874.501,36	78.881.132,04	96.993.369,32
EXPLOITATIERESULTAAT		892.129,67	724.867,00	1.135.753,97	503.663,11	632.090,86

BIJLAGE 9b - OVERZICHT NETTO KOSTEN PER BELEIDSPRODUCT -

Beleidsproduct	Begrote uitgaven beleidsproducten totaal	Gerealiseerde uitgaven beleidsproducten totaal	Begrote uitgaven beleidsproducten totaal (zuiveringsbeheer)	Gerealiseerde uitgaven beleidsproducten totaal (zuiveringsbeheer)	Begrote uitgaven beleidsproducten totaal (watersysteembeheer)	Gerealiseerde uitgaven beleidsproducten totaal (watersysteembeheer)
1. Eigen plannen	5.618.820	5.622.353	-	-	5.618.820	5.622.353
2. Plannen van derden	1.677.060	1.493.065	-	-	1.677.060	1.493.065
3. Beheersinstrumenten waterkeringen	2.391.630	2.950.314	-	-	2.391.630	2.950.314
4. Aanleg en onderhoud waterkeringen	21.886.960	21.473.879	-	-	21.886.960	21.473.879
5. Dijkbewaking en calamiteitenbestr.	336.820	333.767	-	-	336.820	333.767
6. Beheersinstrumenten watersystemen	3.565.700	3.143.000	-	-	3.565.700	3.143.000
7. Aanleg,verb. en onderh watersystemen	10.889.680	9.929.224	-	-	10.889.680	9.929.224
8. Bag. waterlopen en san. waterbodems	8.718.800	8.513.324	-	-	8.718.800	8.513.324
9. Beheer hoeveelheid water	10.742.610	10.551.569	-	-	10.742.610	10.551.569
10. Calamiteitenbetrijding watersystemen	554.290	560.385	-	-	554.290	560.385
11. Monitoring watersystemen	3.200.820	3.190.636	-	-	3.200.820	3.190.636
12. Getransporteerd afvalwater	3.496.680	3.539.379	3.496.680	3.539.379	-	-
13. Gezuiverd afvalwater	53.050.750	52.604.314	53.050.750	52.604.314	-	-
14. Verwerkt slib	12.895.810	12.939.911	12.895.810	12.939.911	-	-
15. Afvalwaterbehandeling door derden	1.057.230	911.207	1.057.230	911.207	-	-
19. Beheersinstrumenten vaarwegen/havens	-	-	-	-	-	-
20. Aanleg, onderh. vaarwegen en havens	147.880	1.134.227	-	-	147.880	1.134.227
21. Verk.reg. en -veiligheid vaarw. en hav.	249.120	249.916	-	-	249.120	249.916
22. Keur	-	-	-	-	-	-
23. Vergunningen en meldingen	2.428.920	2.417.495	-	-	2.428.920	2.417.495
24. Adviezen vergunningen	657.390	671.371	-	-	657.390	671.371
25. Toezicht	2.029.460	1.892.725	-	-	2.029.460	1.892.725
26. Handhaving	1.364.960	1.360.835	-	-	1.364.960	1.360.835
27. Reguliere lozingen	2.294.150	2.299.349	-	-	2.294.150	2.299.349
31. Belastingheffing	7.592.610	7.646.051	3.340.750	3.364.262	4.251.860	4.281.789
32. Invordering	3.713.340	3.882.035	1.633.870	1.708.093	2.079.470	2.173.942
33. Bestuur	5.089.480	3.885.514	2.544.740	1.942.757	2.544.740	1.942.757
34. Externe communicatie	2.660.540	2.666.348	1.330.270	1.333.174	1.330.270	1.333.174
Totaal	168.311.510	165.862.193	79.350.100	78.343.097	88.961.410	87.519.096

Belastingsoort	
Zuiveringsheffing/verontreinigingheffing	
<u>Huishoudens</u>	
Belastingjaar 2015	49.464
Belastingjaar 2014	95.988
Belastingjaar 2013	135.624
Belastingjaar 2012	300.707
Belastingjaar 2011	185.000
Belastingjaar 2010	97.182
Belastingjaar 2009	137.346
Belastingjaar t/m 2008 (WVO)	53.957
Subtotaal huishoudens	1.055.268
<u>Bedrijven</u>	
Belastingjaar 2015	25.703
Belastingjaar 2014	40.075
Belastingjaar 2013	56.467
Belastingjaar 2012	76.198
Belastingjaar 2011	87.048
Belastingjaar 2010	58.529
Belastingjaar 2009	82.124
Belastingjaar t/m 2008 (WVO)	42.290
Subtotaal bedrijven	468.434
Totaal zuiveringsheffing-verontreinigingsheffing/WVO	1.523.702
Watersysteemheffing	
Belastingjaar 2015	49.871
Belastingjaar 2014	117.599
Belastingjaar 2013	137.385
Belastingjaar 2012	251.187
Belastingjaar 2011	152.900
Belastingjaar 2010	91.782
Belastingjaar 2009	125.491
Belastingjaar t/m 2008 (Omslagheffng)	25.435
Totaal watersysteemheffing/omslagheffing	951.650
Totaal	2.475.352

BIJLAGE 11 - Opbrengst Belastingheffingen -

Watersysteemheffing	Ingezetenen	Gebouwd	Ongeb./Wegen	Natuur	Totaal
Begroot 2015					
Bruto opbrengst	58.374.010	33.134.400	4.017.027	23.990	95.549.427
Kwijtschelding	-6.362.130	0	0	0	-6.362.130
Oninbaar	-636.380	-170.700	0	0	-807.080
Netto opbrengst	51.375.500	32.963.700	4.017.027	23.990	88.380.217
Jaarrekening 2015					
Bruto opbrengst	58.374.141	33.507.803	3.745.774	34.146	95.661.864
Kwijtschelding	-6.712.961				-6.712.961
Oninbaar	-623.631	-167.332	-58		-791.021
Netto opbrengst 2015	51.037.549	33.340.471	3.745.716	34.146	88.157.882
Afwik. Vorige jaren	-632.635	185.493	-933.454	88.139	-1.292.457
Netto opbrengst incl. vorige jaren	50.404.914	33.525.964	2.812.262	122.285	86.865.425
Resultaat	-970.586	562.264	-1.204.765	98.295	-1.514.792

Zuiveringsheffing	Huishoudens	Bedrijven	Totaal
Begroot 2015			
Bruto opbrengst	65.614.080	21.702.912	87.316.992
Kwijtschelding	-6.564.096	0	-6.564.096
Oninbaar	-720.384	-306.432	-1.026.816
Netto opbrengst	58.329.600	21.396.480	79.726.080
Jaarrekening 2015			
Bruto opbrengst	65.614.093	21.702.961	87.317.054
Kwijtschelding	-6.627.046		-6.627.046
Oninbaar	-707.310	-300.303	-1.007.613
Netto opbrengst 2015	58.279.737	21.402.658	79.682.395
Afwik. Vorige jaren	-480.079	-355.555	-835.634
Netto opbrengst incl. vorige jaren	57.799.658	21.047.103	78.846.761
Resultaat	-529.942	-349.377	-879.319

Verontreinigingsheffing	Huishoudens	Bedrijven	Totaal
Begroot 2015			
Bruto opbrengst	56.450	873.600	930.050
Kwijtschelding	0	0	0
Oninbaar	0	0	0
Netto opbrengst	56.450	873.600	930.050
Jaarrekening 2015			
Bruto opbrengst	68.423	927.369	995.792
Kwijtschelding	-314		-314
Oninbaar	-54		-54
Netto opbrengst 2015	68.055	927.369	995.424
Afwik. Vorige jaren	7.433	282.905	290.338
Netto opbrengst incl. vorige jaren	75.488	1.210.274	1.285.762
Resultaat	19.038	336.674	355.712